

Vokiečių gatvė

Projektiniai pasiūlymai

Statytojas	Vilniaus miesto savivaldybės administracija
Projektuotojas	MB, IMM architektai
Projekto pavadinimas	Vokiečių gatvės Vilniuje statybos projektas
Statinio projekto numeris	AIMM21_01-1-R
Statinio projekto etapas	Projektiniai Pasiūlymai (PP)
Naudojimo paskirtis	Susisiekimo komunikacijos (8.2 Gatvė)
Statinio kategorija	Neypatingas statinys: D kategorijos gatvė
	Visuomenei svarbus statinys
Bylos išleidimo data	2022 01

Vardai, pavardės, Pareigos.

Ignas Račkauskas

Architektas, A2086, direktorius, MB "IMM architektai"

Mindaugas Glodenis

Architektas, MB "IMM architektai"

Mikas Kauzonas

Architektas, MB "IMM architektai"

Robertas Zilinskas

PV, A1014, 0817, UAB "Atodangos"

Rasa Laurinavičienė

Kraštovaizdžio dizainerė

Vokiečių gatvės Vilniuje statybos projekto projektiniai pasiūlymai

Bylos dokumentų žiniaraštis

Eil. Nr.	Pavadinimas	Lapų Skaičius	Psl.
1.	Titulinis lapas	1	2
2.	Bylos duomenų žiniaraštis	1	3
3.	Projektinių pasiūlymų rengimo užduotis ir pritarimų protokolai	8	4-11
4.	Pagr. dokumentai, trumpas projekto aprašymas, bendrieji rodikliai	2	12-13
5.	Statinio projekto atitiktis teritorijų planavimo dokumentams	17	14-30
6.	Tyrimų apžvalga	16	30-45
7.	Archeologiniai tyrimai	49	46-94
8.	Dendrologinis tyrimas ir arboristinis vertinimas	36	95-130
9.	Gamtinės aplinkos būklės vertinimas ir tvarkymo rekomendacijos	10	131-140
10.	Projekto eigos aprašymas	4	141-144
11.	Projektiniai Pasiūlymai. Aiškinamasis raštas	64	145-208
12.	Projekto vizualizacijos	5	209-213
13.	Brėžiniai	4	214-217

Atestato Nr.	 UAB "ATODANGOS" J.k. 221591590 Maionio g. 11 LT-06104 Vilnius www.atodangos.lt				Projekto pavadinimas		
	A1014, 0817	PV	R. Zilinskas	2022	Vokiečių gatvės Vilniuje statybos projekto projektiniai pasiūlymai		
	 MB "IMM architektai" J.k. 305596023 Šv. Stepono g. 32-13 LT-01312 Vilnius info@aimm.lt				Dokumento pavadinimas		Laida
	A2086	Arch	I. Račkauskas	2022	Bylos duomenų žiniaraštis		0
		Arch	M. Glodenis	2022			
		Arch	M. Kauzonas	2022			
LT	Statytojas				Dokumento žymuo		Lapas
	Vilniaus miesto savivaldybės administracija				AIMM22_01-1-R-PP		Lapų
						1	1

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

PRITARIU
Infrastruktūros skyriaus
L.e. skyriaus vedėjo pareigas
Arūnas Visockas

INŽINERINIO STATINIO PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ RENGIMO UŽDUOTIS

20__ m. _____ d. Nr. A358

Eil. nr.	Pavadinimas	Reikalavimai
I. Bendra informacija apie projektą		
1.	Projekto pavadinimas (STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ papunktis 6.8.)	<i>Vokiečių gatvės Vilniuje statybos projektas</i>
2.	Statytojas	<i>Vilniaus miesto savivaldybė, į.k. 111109233, Konstitucijos pr. 3, LT-09601 Vilnius El.paštas: savivaldybe@vilnius.lt</i>
3.	Užsakovas	<i>Vilniaus miesto savivaldybės administracija Kontaktinis asmuo: laura.kairiene@vilnius.lt</i>
4.	Projektuotojas	<i>MB „Imm Architektai“, El.paštas: info@aimm.lt</i>
5.	Pagrindinė statinio naudojimo paskirtis (pagal STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“)	<i>Susisiekimo komunikacijos (I.1 Gatvė), inžineriniai tinklai</i>
6.	Projektinių pasiūlymų rengimo tikslas	<i>Išreikšti ir pristatyti visuomenei gatvės rekonstravimo projekto architektūrinę idėją, apželdinimo, eismo sprendinius, bei atliktus tyrimus, kuriais remiantis projektuojama.</i>
7.	Statinio (-ių) ar statinių grupės kategorija (pagal STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“)	<i>Neypatingasis statinys: D kategorijos gatvė.</i>
8.	Kita informacija (kultūros paveldo, saugomos teritorijos)	<i>Kultūros vertybių registre: Vilniaus senamiestis (KVR u.k. 16073), kultūros paminklas; Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinė vietovė (KVR u.k. 25504), pripažinta valstybės saugoma.</i>

9	Esamos statinio konstrukcijos, jų funkcinė paskirtis.	<i>Istorinis grindinys, esama asfalto važiuojamoji danga</i>
II. Projektinių pasiūlymų apimtis ir statytojo pateikiami duomenys		
10.	Projektinių pasiūlymų apimtis	- <i>aiškinamasis raštas;</i> - <i>želdinių sprendiniai;</i> - <i>dangų sprendiniai;</i> - <i>eismo schema;</i> - <i>kultūros paveldo vertybių aprašymas;</i> - <i>vietos istorijos įamžinimo sprendinių aprašymas;</i> - <i>archeologinių tyrimų aprašymas;</i> - <i>dendrologinių tyrimų aprašymas;</i> - <i>gamtinės aplinkos būklės vertinimas ir rekomendacijos;</i> - <i>mažosios architektūros sprendinių aprašymas;</i> - <i>apšvietimo sprendinių aprašymas;</i> - <i>lietaus vandens tvarkymo aprašymas;</i> - <i>projekto vizualizacijos;</i> - <i>sklypo planas;</i> - <i>skersinis pjūvis;</i>
11.	Dokumentai, kuriais remiamasi.	- <i>teritorijų planavimo dokumentai;</i> - <i>Vilniaus senamiesčio specialiuoju paveldosaugos planas;</i> - <i>Senamiesčio apsaugos reglamentas;</i> - <i>Nekilnojamojo kultūros paveldo vietovių KVR u.k. 16073 bei 25504 nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais – projekto sprendiniai neturi pažeisti juose nustatytų vertingųjų savybių;</i> - <i>Vokiečių g. rekonstrukcijos architektūrinį konkursą laimėjęs projektas;</i> - <i>Tvarkybą ir statybą reglamentuojantys teisės aktai;</i> - <i>Vilniaus miesto savivaldybės gatvių infrastruktūros standartas https://gatviustandartas.vilnius.lt/wp-content/uploads/2021/10/Vilniaus-gatviu-standartas.pdf</i> - <i>Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2018 m. gruodžio 17 d. įsakymu Nr. 30-3844/1892.1.1E-TD20 patvirtintos Susisiekimo pėsčiomis projektų Vilniaus miesto savivaldybėje rengimo ir įgyvendinimo rekomendacijos https://vilnius.lt/lt/savivaldybe/miesto-ukis-ir-transportas/susisiekimo-pesciomis-projektu-rekomendacijos/;</i> - <i>Vilniaus miesto savivaldybės 2016-06-15 tarybos sprendimu Nr. 1-518 patvirtintos Susisiekimo dviračiais projektų Vilniaus miesto savivaldybėje rengimo ir įgyvendinimo rekomendacijos https://vilnius.lt/wp-content/uploads/2018/07/duratu.pdf.</i> - <i>Vilniaus miesto savivaldybės administracijos direktoriaus 2009-10-15 patvirtintu įsakymu Nr. 30-1783 „Techninių eismo reguliavimo priemonių įrengimo ir jų priežiūros Vilniaus mieste aprašas“</i> - <i>Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717Lietuvos</i>

		<i>Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugpjūčio 24 d. Nr. D1-565 redakcija „Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklės“</i> - „Želdinių apsaugos, vykdančios statybos darbus, taisyklės“, patvirtintos LR aplinkos ministro 2010-03-15 įsakymu Nr. D1-193. - Grafinis/informacinis medžių žymėjimas plane ir medžių inventorizacijos lentelės sudėtis <u>Vilniaus miesto savivaldybė - Želdynai (vilnius.lt)</u>
III. Reikalavimai projektiniams pasiūlymams		
12	Esminiai funkciniai (paskirties) reikalavimai statiniui	<i>Sprendiniai turi atitikti Vokiečių g. rekonstrukcijos architektūrinį konkursą laimėjusį projektą, prisijungimo prie susisiekimo komunikacijų sąlygas ir susisiekimo komunikacijų statybą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus.</i> - <i>Mažinti automobilių stovėjimo vietų skaičių (vadovaujantis Vokiečių g. rekonstravimo konkursą laimėjusiu projektu);</i> - <i>Išlaikyti esamas elektromobilių stovėjimo vietas ir krovimo stotelę;</i> - <i>Dviračių eismą organizuoti bendrame sraute Vokiečių g.;</i> - <i>Numatyti 3 požemines atliekų surinkimo ir rūšiavimo aikštelių vietas;</i> - <i>Numatyti vietas viešojo transporto sustojimams, lauko reklamos įrenginiams (galimybė palikti arba perkelti esamus įrenginius), prekių krovos vietas, mokėjimo už automobilių stovėjimą automatams ir miesto informacinės sistemos elementams, įvertinant visus esamus įrenginius dabartinėje viešojoje erdvėje;</i> - <i>Esamos skulptūros integravimo į naująją viešąją erdvę sprendinys;</i> - <i>Fontano naujojoje viešojoje erdvėje vieta ir tipas;</i> - <i>Numatyti erdves lauko kavinėms.</i>
13	Reikalavimai architektūros (estetinius aplinkai, kraštovaizdžiui)	- <i>Susisiekimo sistemos dizaino detalės, elementų pločiai, skerspjūviai turi išlaikyti vieningus funkciškai pagrindžiamus parametrus.</i> - <i>Sprendiniai turi atitikti universalaus dizaino principus. Projekto sprendiniuose numatyti „suvesti“ vienodas dangas, kad jos nebūtų skirtingos, nedisonuotų „viduryje kelio, tako“.</i>
14	Nurodymai sprendinių derinimui, jų pritarimui	- <i>Susisiekimo komunikacijų projektinius pasiūlymus derinti su Infrastruktūros darbų priežiūros ir inžinerinių statinių projektų ir projektinių pasiūlymų vertinimo darbo grupe.</i> - <i>Projektinius pasiūlymus derinti su Atskirųjų želdynų projektų derinimo darbo grupe.</i> - <i>Projektinius pasiūlymus derinti su Kultūros paveldo apsaugos skyriumi.</i>
15	Nurodymai projektinių pasiūlymų vaizdinės informacijos parengimui	
16	Reikalavimai projekto rengimo dokumentų	<i>Lietuvių</i>

	kalbai (-oms).	
17	Reikalavimai projekto rengimo dokumentų įforminimui, sudėčiai ir pan.	<i>dokumentai pateikiami elektronine forma, pdf formatu, pasirašyti el. parašu, 2 vnt. skaitmeninėse laikmenose.</i>
	IV. Projektuotojo autorinės teisės ir galimi projekto keitimai	
18	<i>Projektuotojas turi jo parengtų projektinių pasiūlymų autorinės teisės. Statytojas be projektuotojo sutikimo projekto kopijas gali naudoti tik tam tikslui, kuriam skirtas Projektas.</i>	

Pastaba: projektinių pasiūlymų 2022-01-07 užduotį Nr. A358-4/22(2.9.4.5E-INF) laikyti negaliojančia.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL VOKIEČIŲ GATVĖS PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ UŽDUOTIES PARENGIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-01-31 Nr. A358-9/22(2.9.4.5E-INF)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Arūnas Visockas, L. e. Infrastruktūros skyriaus vedėjo pareigas, Infrastruktūros skyrius
Sertifikatas išduotas	ARŪNAS VISOCKAS, Vilniaus miesto savivaldybės administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-01-31 09:13:55 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymeje nurodytas laikas	2022-01-31 09:14:06 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-12-07 09:47:57 – 2024-12-06 09:47:57
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:49 iki 2024-12-19 09:38:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.56
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-01-31 09:15:01)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-01-31 09:15:01 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA

Mažajai bendrijai „IMM architektai“
info@aimm.lt

2022-01- Nr.

DĖL PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ PAGAL 2021 M. VASARIO 4 D. SUTARTĮ NR. A64-45/21 PRITARIMO VIEŠINIMUI

Vilniaus miesto savivaldybės administracija (toliau – Užsakovas) ir mažoji bendrija „IMM architektai“ (toliau – Projektuotojas) 2021 m. vasario 4 d. sudarė sutartį Nr. A64-45/21 (toliau – Sutartis) dėl Vokiečių gatvės Vilniuje projektavimo darbų bei statinio projekto vykdymo priežiūros atlikimo.

Užsakovas susipažino su Projektuotojo teiktais Vokiečių gatvės Vilniuje statybos projekto projektiniais pasiūlymais ir jiems pritaria su toliau nurodytomis pastabomis:

1. Dviračių judėjimą iš Trakų gatvės į Dominikonų gatvę planuoti tiesiomis trajektorijomis.
2. Eismo organizavimo sprendinius prie Rotušės suderinti su esamais eismo organizavimo sprendiniais.
3. Gyvenamojoje zonoje pėsčiųjų perėjų nenumatyti (neprojektuoti naujų ir nepalikti esamų). Pėsčiųjų perėjų vietos gali būti išskirtos kitokia danga.
4. Įvertinti želdinių įvairovę.
5. Dėl želdinių būklės žiemos metu (apsauga nuo valomo sniego, druskų ir kt.).
6. Svarstyti galimybę įrengti šildomą grindinį.
7. Įvertinti dangų slidumą žiemos metu.
8. Įvertinti šilumos tinklų išdėstymą ir jų įtaką medžiams.
9. Rotušės aikštės ir Vokiečių gatvės sankryžoje esantis grindinys yra Vilniaus senamiesčio vertingoji savybė (saugomas grindinio tipas), todėl paveldosaugos požiūriu sodinti augalus vietoj grindinio negalima.
10. Būtina atkreipti dėmesį ir įvertinti, ar Rotušės aikštės ir Vokiečių gatvės sankryžoje projektuojami mažosios architektūros elementai (pavėsinės-autobusų stotelės) nepažeidžia ar neturi neigiamos įtakos saugomoms Vilniaus senamiesčio perspektyvoms, ar neužstoja saugomų Kultūros paveldo objektų, sudarydami vizualinės taršos efektą. Nerekomenduojama Vilniaus senamiestyje statyti statinius (stacionarius ir laikinus) bei sodinti aukštus želdinius, formuoti naujus želdynus tokiu būdu, kad statiniai, medžiai ar krūmai užgožtų Senamiesčio vaizdus ir panoramas iš pagrindinių apžvalgos taškų.

11. Būtina išsaugoti reikšmingo buvusio užstatymo liekanas, t. y. sodinant naujus medžius, krūmus įvertinti, ar jų šaknys su laiku nepažeis esamo mūro po žeme.

12. Rekomenduojama naujos įrangos (suolų, šiukšliadėžių, apšvietimo stulpų, skelbimų stulpų ir pan.) stilių – medžiagas, formas, spalvas – suderinti tarpusavyje ir būtinai su esamų statinių architektūra ir saugomu erdvės charakteriu. Rekomenduojama, kad naujai įrengiami elementai derėtų prie istorinės aplinkos, nepažeistų supančio užstatymo mastelio.

PRIDEDAMA. Projektiniai pasiūlymai, 204 lapai.

Administracijos direktorė

Lina Koriznienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vilniaus miesto savivaldybė 188710061, Konstitucijos pr. 3, LT-09601, Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL PROJEKTINIŲ PASIŪLYMŲ PAGAL 2021 M. VASARIO 4 D. SUTARTĮ NR. A64-45/21 PRITARIMO VIEŠINIMUI
Dokumento registracijos data ir numeris	2022-02-01 Nr. A51-14361/22(3.3.10.4E-AD24)
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Lina Koriznienė, Administracijos direktorė, Administracijos direktorius
Sertifikatas išduotas	LINA KORIZNIENĖ, Vilniaus miesto savivaldybės administracija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2022-01-31 21:20:13 (GMT+02:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žyme nurodytas laikas	2022-01-31 21:20:21 (GMT+02:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-A, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2021-03-15 10:40:28 – 2024-03-14 10:40:28
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Vilniaus miesto savivaldybės administracija, į.k. 188710061 LT", sertifikatas galioja nuo 2021-12-20 09:38:49 iki 2024-12-19 09:38:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento priedamų dokumentų skaičius	–
Priedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Priedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Priedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema „Avilys“, versija 3.5.56
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2022-02-01 09:23:51)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2022-02-01 09:23:53 Dokumentų valdymo sistema „Avilys“

Vokiečių gatvės Vilniuje statybos projekto projektiniai pasiūlymai

Pagrindiniai dokumentai

Rengiant projektinius pasiūlymus, vadovautasi šiais dokumentais ir duomenimis:

- 1) Vilniaus miesto bendruoju planu;
- 2) Vilniaus senamiesčio specialiuoju paveldosaugos planu;
- 3) Senamiesčio apsaugos reglamentu;
- 4) Nekilnojamojo kultūros paveldo vietovių KVR u.k. 16073 bei 25504 nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktais – projekto sprendiniai neturi pažeisti juose nustatytų vertingųjų savybių;
- 5) Vokiečių g. rekonstrukcijos architektūrinį konkursą laimėjusiu projektu;
- 6) Projektavimo užduotimi;
- 7) Projektinių pasiūlymų rengimo užduotimi;
- 8) Išduotomis techninėmis sąlygomis;
- 9) Atliktais archeologiniais, istoriniais, dendrologiniais, ekologiniais tyrimais.

Pagrindiniai normatyviniai dokumentai

Lietuvos Respublikos Statybos įstatymas;

Lietuvos Respublikos Želdynų įstatymas;

STR 1.01.01:2005 „Kultūros paveldo statinio tvarkomųjų statybos darbų reglamentai“;

STR 1.01.02:2016 „Normatyviniai statybos techniniai dokumentai“;

STR 1.01.03:2017 „Statinių klasifikavimas“;

STR 1.01.08:2002 „Statinio statybos rūšys“;

STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“;

STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“;

STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“;

STR 2.06.04:2014 „Gatvės ir vietinės reikšmės keliai. Bendrieji reikalavimai“;

STR 2.07.01:2003 „Vandentiekis ir nuotekų šalinimas. Pastato inžinerinės sistemos. Lauko inžineriniai tinklai“;

Gaisrinės saugos pagrindiniai reikalavimai 2010.12.07 Nr.1-338;

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymas;

PTR 2.13.01:2011 „Archeologinio paveldo tvarkymas“;

PTR 3.06.01:2014 „Kultūros paveldo tvarkymo darbų projektų rengimo taisyklės“.

2017-08-22 LR Aplinkos ministro įsakymu Nr. D1-672 patvirtintame apraše „Dėl produktų, kurių viešiesiems pirkimams ir pirkimams taikytini aplinkos apsaugos kriterijai, sąrašo, aplinkos apsaugos kriterijų ir aplinkos apsaugos kriterijų, kuriuos perkančiosios organizacijos ir perkantieji subjektai turi taikyti pirkdami prekes, paslaugas ar darbus, taikymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatytais minimaliais ir aktualiais reikalavimais.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	12	214	217

Trumpas projekto aprašymas

Objektas: Vokiečių gatvės teritorija Vilniuje

Statini paskirtis: Susisiekimo komunikacijos (8.2 Gatvė)

Statybos rūšis: Nauja statyba

Darbo tikslas: atnaujinti viešosios erdvės dangas, želdinius, mažąją architektūrą ir geriau įveikinti teritoriją.

Darbo uždaviniai: suprojektuoti naujas gatvės dangas, jose simboliškai įamžinant istorinį užstatymą; numatyti ilgamečių augalų apželdinimą; numatyti atliekų konteinerių vietas; labiau pritaikyti teritoriją žmonių su negalia poreikiams; įgalinti laisvą pėsčiųjų judėjimą gatvės teritorijoje;

Projekto rūšis: projektiniai pasiūlymai (PP)

Projektuojamų statinių sąrašas:

1. Vokiečių gatvė - susisiekimo komunikacijos (8.2. gatvė)
2. Dominikonų gatvės atkarpa - susisiekimo komunikacijos (8.2 gatvė)
3. Didžiosios gatvės atkarpa - susisiekimo komunikacijos (8.2 gatvė)
4. Fontanas – kitos paskirties inžinerinis statinys (12 aplinkos tvarkymo elementai)
5. Pastogė prie Rotušės - kitos paskirties inžinerinis statinys (12 aplinkos tvarkymo elementai - stoginė)
6. Lietaus nuotekynės tinklai su lietaus vandens rezervuaru – nuotekų šalinimo tinklai (9.5)
7. Skulptūra - kitos paskirties inžineriniai statiniai (12 aplinkos tvarkymo elementai)

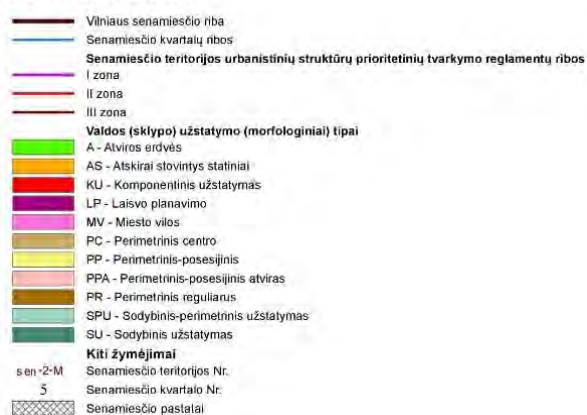
Gamybos ar kitos veiklos rūšies, projektuojamos statinyje: -

Statinio techniniai ir paskirties rodikliai:

Pavadinimas	Mato vnt.	Iki rekonstravimo	Po rekonstravimo	Pastabos
1.1 Teritorija	m ²	16936* / 18076 **	16936* / 18076 **	* Projektavimo užduotyje nurodomos teritorijos dydis ** Dydis su išplėstine teritorija iki Rotušės fasado pietinėje dalyje ir Dominikonų gatvėje šiaurėje.
1.2 Apželdintas plotas	m ²	3052	2765* / 2897 **	
1.3 Apželdintas plotas	%	18* / 16.9 **	16.3* / 16 **	
1.4 Parkavimo vietų skaičius	vnt.	120	40	

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	13	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	14	214	217

[illegible]

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	15	214	217

Projektinių pasiūlymų sprendiniai atitinka bendrąjį planą, nes esamos ir dvejų buvusios Žydų ir M. Antokolskio gatvių trasos projektuojamos kaip inžinerinės infrastruktūros koridorių zonos, treji plotai tarp jų – kaip intensyviai naudojamų želdynų zonos. Šie treji plotai neužstatomi, tokiu būdu išsaugant bendruoju planu jiems nustatytą atvirų erdvių morfologinį tipą su viešųjų erdvių tvarkymo darbų prioritetu.

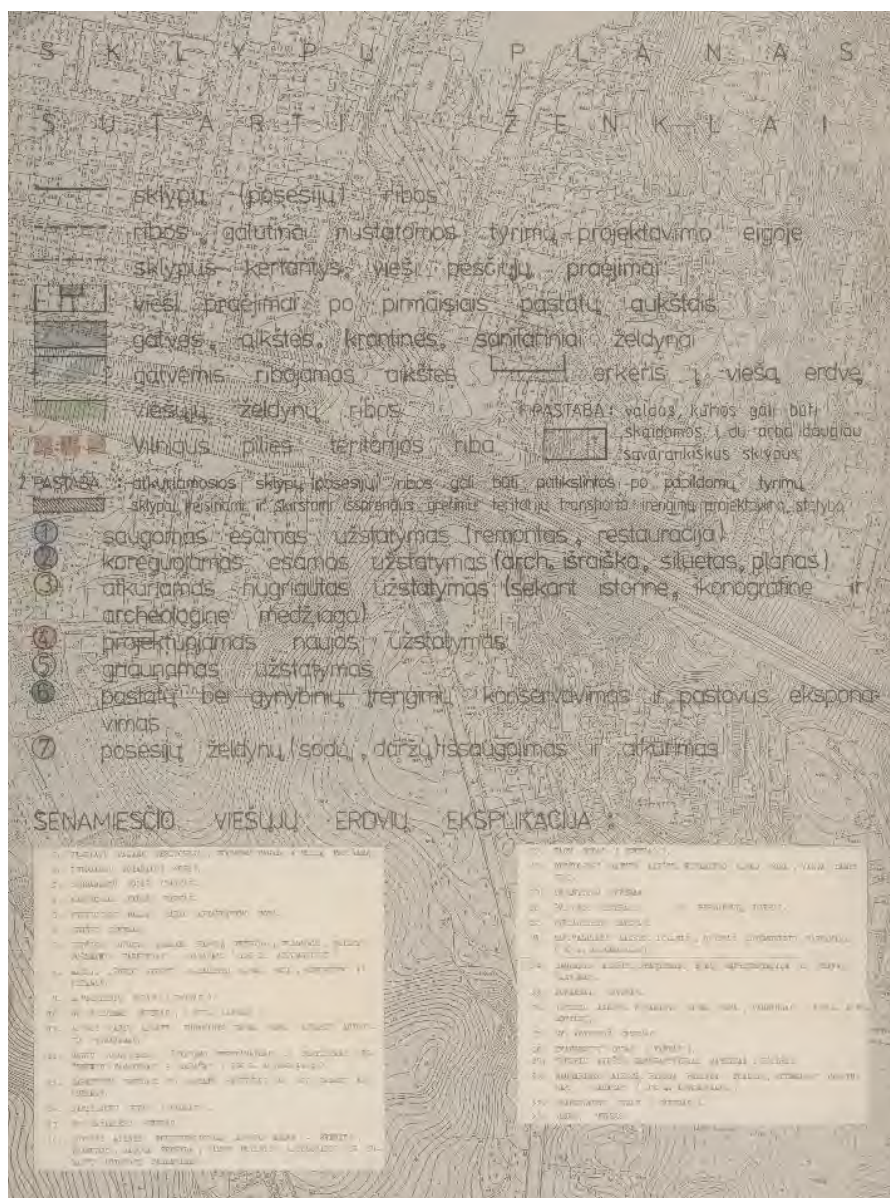
Vilniaus senamiesčio regeneravimo projekto koncepcija ir sklypų planas, patvirtintas Vilniaus miesto valdybos 1995.03.23 potvarkiu Nr.775V (T00054564).

Planas projektuojamoje teritorijoje, išskyrus istorines gatvių trasas, leidžia:

1. Saugomą esamą užstatymą (remontas, restauracija)
2. Koreguojamą esamą užstatymą (arch. išraiška, siluetas, planas)
3. Atkuriamą nugiautą užstatymą (sekant istorine, ikonografinė ir archeologine medžiaga)
5. Griaunamą užstatymą

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	16	214	217

Projektinių pasiūlymų sprendiniai neprieštarauja regeneravimo projekto koncepcijai ir sklypų planui, nes jais nenumatytas užstatymo būklės keitimas projektuojamoje teritorijoje.

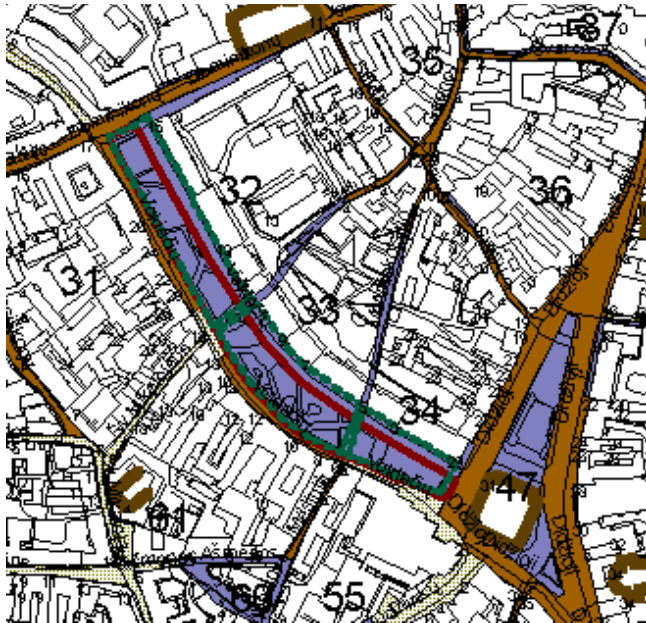
Vilniaus senamiesčio specialusis planas – apsaugos planas, patvirtintas 2003.01.22 Vilniaus miesto savivaldybės tarybos sprendimu Nr.764 (T00055785).

Juo projektuojamai teritorijai nustatytas restauravimo – atkūrimo tvarkymo režimas,

Jos daliai, esančiai tarp esamų gatvių trasų tvarkymo režimas tikslinamas rengiant teritorijų planavimo dokumentus,

Senamiesčio kvartalų Nr.32, 33 ir 34, buvusio užstatymo atkūrimo pagrindimui būtinos visuomenės bei specialistų diskusijos ar konkursai:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	17	214	217

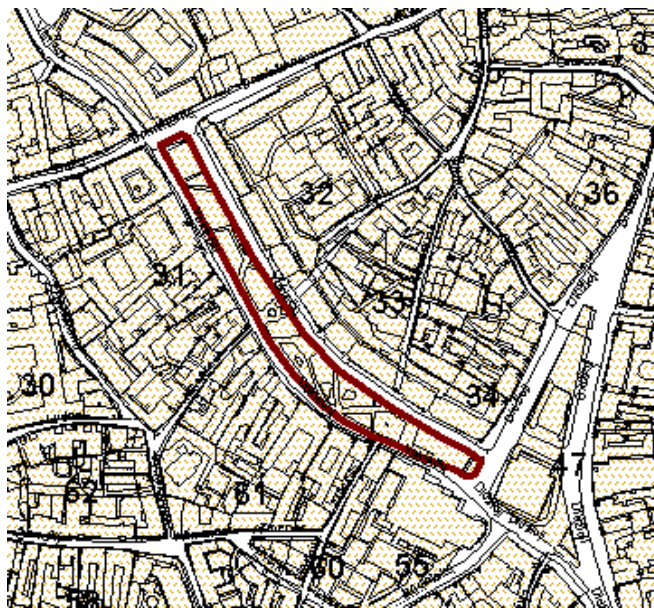

SUTARTI ŽENKLAI:

SENAMIESČIO AIKŠČIŲ IR GATVIŲ ERDVIŲ ŽELDYNŲ TVARKYMO REŽIMAS

- KONSERVAVIMAS
- KONSERVAVIMAS - RESTAURAVIMAS
- RESTAURAVIMAS
- RESTAURAVIMAS - ATKŪRIMAS
- GATVIŲ IŠKLOTINĖS (JŲ DALYS), KURIOMS NUSTATYTAS KONSERVAVIMO - RESTAURAVIMO REŽIMAS
- GATVIŲ IŠKLOTINĖS (JŲ DALYS), KURIOMS NUSTATYTAS RESTAURAVIMO - ATKŪRIMO REŽIMAS
- VALDOS, KURIŲ TVARKYMO REŽIMAS TIKSLINAMAS RENGIANČIŲ ŠIŲ TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTUS
- TERITORIJOS, KURIŲ ATKŪRIMO PAGRINDIMUI, BŪTINOS VISUOMENĖS BEI SPECIALISTŲ DISKUSIJOS AR KONKURSAI
- 19A** KVARTALO NUMERIS
- 3** PASTATŲ NUMERACIJA
- SENAMIESČIO (KULTŪROS PAMINKLO U1P) RIBOS

Projektuojamai teritorijai tarp esamų gatvių trasų nustatytas riboto naudojimo režimas:

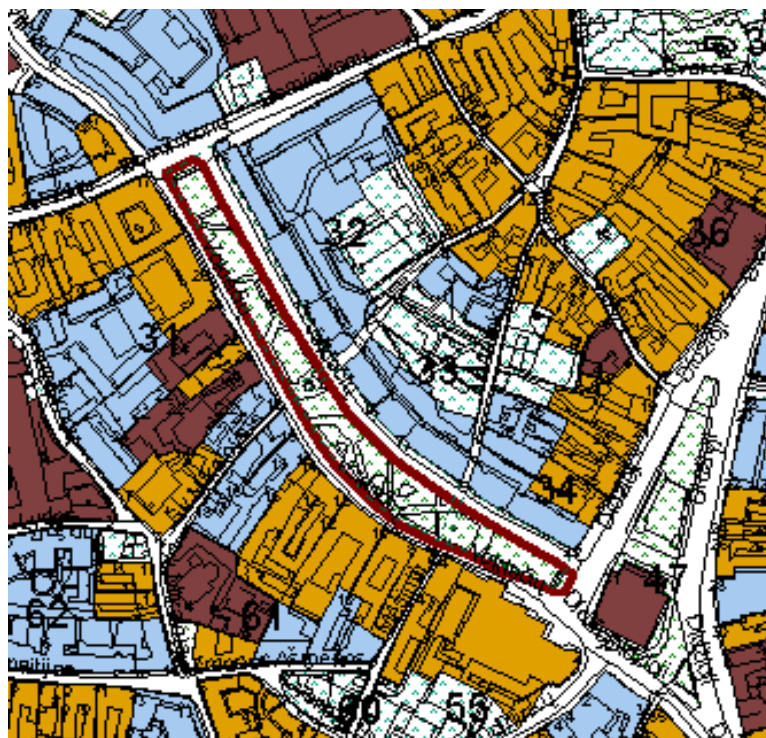
SUTARTI ŽENKLAI:

SENAMIESČIO SKLYPŲ NAUDOJIMO REŽIMAS

- REZERVACINIS NAUDOJIMAS
- RIBOTAS NAUDOJIMAS
- UNIVERSALUS NAUDOJIMAS
- VALDOS, KURIŲ NAUDOJIMO REŽIMAS TIKSLINAMAS, RENGIANČIŲ ŠIŲ TERITORIJŲ PLANAVIMO DOKUMENTUS
- SENAMIESČIO (KULTŪROS PAMINKLO U1P) RIBOS

Projektuojamai teritorijai tarp esamų gatvių trasų nustatytas restauravimo – atkūrimo tvarkymo režimo IV zonos, kurioje rekuperuojami želdynai, rekonstruojamos aikštės ir atkuriami sunaikinti elementai:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	18	214	217

Projektinių pasiūlymų sprendiniai atitinka specialiojo plano reikalavimus, nes projektuojamoje teritorijoje nenumatomas užstatymas, tuo būdu nepažeidžiant restauravimo – atkūrimo tvarkymo režimo. Dėl šios priežasties nereikalingas joks už bendrąjį planą žemesnio rangos užstatymą reglamentuojantis teritorinio planavimo dokumentas.

Nenumatomas senamiesčio kvartalų Nr.32, 33 ir 34 prarasto užstatymo atkūrimas, tad ir jo pagrindimui nereikalingos visuomenės bei specialistų diskusijos ar konkursai. Projektuojamos teritorijos dalies tarp esamų gatvių trasų projektavimas kaip intensyviai naudojamų želdynų zonos atitinka specialiajame plane nustatytą riboto naudojimo režimą. Projektinių pasiūlymų sprendiniai teritorijoje tarp esamų gatvių trasų atitinka plane nustatytą IV zonos restauravimo – atkūrimo tvarkymo režimą, nes joje tvarkomi želdynai ir organizuojama viešoji erdvė.

Statinio ar jo dalies statybos vieta

Gatvės statybos darbų teritorija yra nesuformuotame Vilniaus miesto sklype. Šiaurės vakaruose ji atsiremia į Dominikonų gatvę ir Salomėjos Nėries gimnaziją. Pietryčiuose gatvės teritorija ribojasi su Rotušė bei ŠMC bortu. Į Vokiečių gatvę iš pietvakarių pusės įsilieja Šv. Mikalojaus, bei Mėsinių gatvės. Pastarųjų gatvių sankryžose paminėtini svarbūs gatvės objektai: fontanas bei Barboros skulptūra.

Pagal projektavimo užduotį projekto sprendiniai šiaurinėje dalyje tęsiasi iki S. Nėries gimnazijos fasado. Pietryčių dalyje sprendiniai baigiasi ties dabartinės važiuojamosios dalies riba. Išilgai gatvės dangų atnaujinimo sprendiniai tęsiasi iki namų fasadų. Projekto eigoje atsirado poreikis įsitraukti papildomą teritoriją ties Rotušės fasadu. Detalesnė riba parodyta sklypo plano brėžinyje.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	19	214	217

Projektavimo užduotyje nurodyta projektavimo riba

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	20	214	217

Fotofiksacijos

Esamos situacijos fotofiksacija (autorių nuotrauka)

Esamos situacijos fotofiksacija (autorių nuotrauka)

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	21	214	217

Fotofiksacijos

Esamos situacijos fotofiksacija (autorių nuotrauka)

Esamos situacijos fotofiksacija (autorių nuotrauka)

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	22	214	217

Fotofiksacijos

Esamos situacijos fotofiksacija (autorių nuotrauka)

Esamos situacijos fotofiksacija (autorių nuotrauka)

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	23	214	217

Projektuojama teritorija yra nacionalinio reikšmingumo kultūros paveldo vietovėje Vilniaus senamiestyje (kultūros vertybių registro unikalus kodas 16073), įrašytame į registrą 1993.05.21, paskelbtame kultūros paminklu 1998.05.19 LR Vyriausybės nutarimu Nr.612, pripažintame valstybės saugomu 2005.04.29 LR kultūros ministro įsakymu Nr. IV-190. Jo apskaitos duomenys paskutinį kartą patikslinti 2021.11.16 nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktu Nr.KPD-RM-2014/26, registruotu kultūros vertybių registre 2021.12.10. Akte nustatytos senamiesčio vertingosios savybės, susijusios su projektuojama vieta:

7.2.1.1. planinės struktūros tipas - **sudėtinis: ... istorinio branduolio - II senamiesčio zonos „Miesto“ planinė struktūra - radialinė-žiedinė; ...**

7.2.1.2. planinės struktūros tinklas - **sudėtinis: II senamiesčio zonos „Miesto“ - radialinis žiedinis planinės struktūros tinklas; ...**

7.2.1.3. kvartalai - **istorinių gatvių suformuoti kvartalai: ... II zona „Miestas“ - kvartalai: Nr. ... 32, 33, 34 ...**

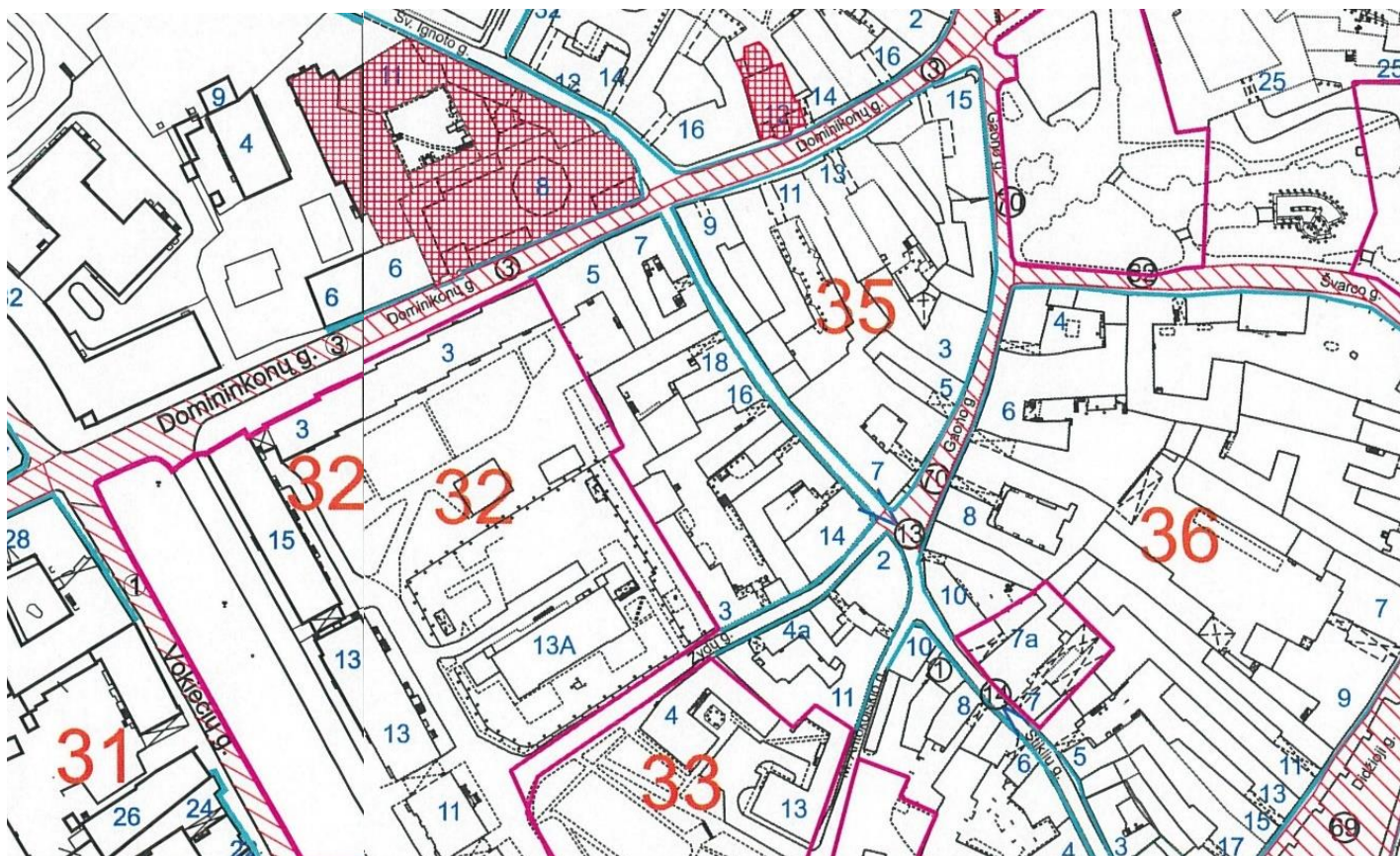
7.2.1.4. valdos (posesijos) - **istorinių sklypų ribos ...**

7.2.1.5. keliai, gatvės, aikštės, įvažiavimai, pravažiavimai, takai, jų tipai, trasos, dangos - **gatvių trasos: ... Didžiosios, ... Dominikonų, ... Vokiečių g. PV pusės ...; gatvių dangos: akmenų trinkelės grindinys Vokiečių, ... Dominikonų ...; akmenų dangos tipas ... Didžiojoje ... gatvėse, ... inžinerinių tinklų šulinių dangčiai: ... Vokiečių g. - 2 vnt. ...**

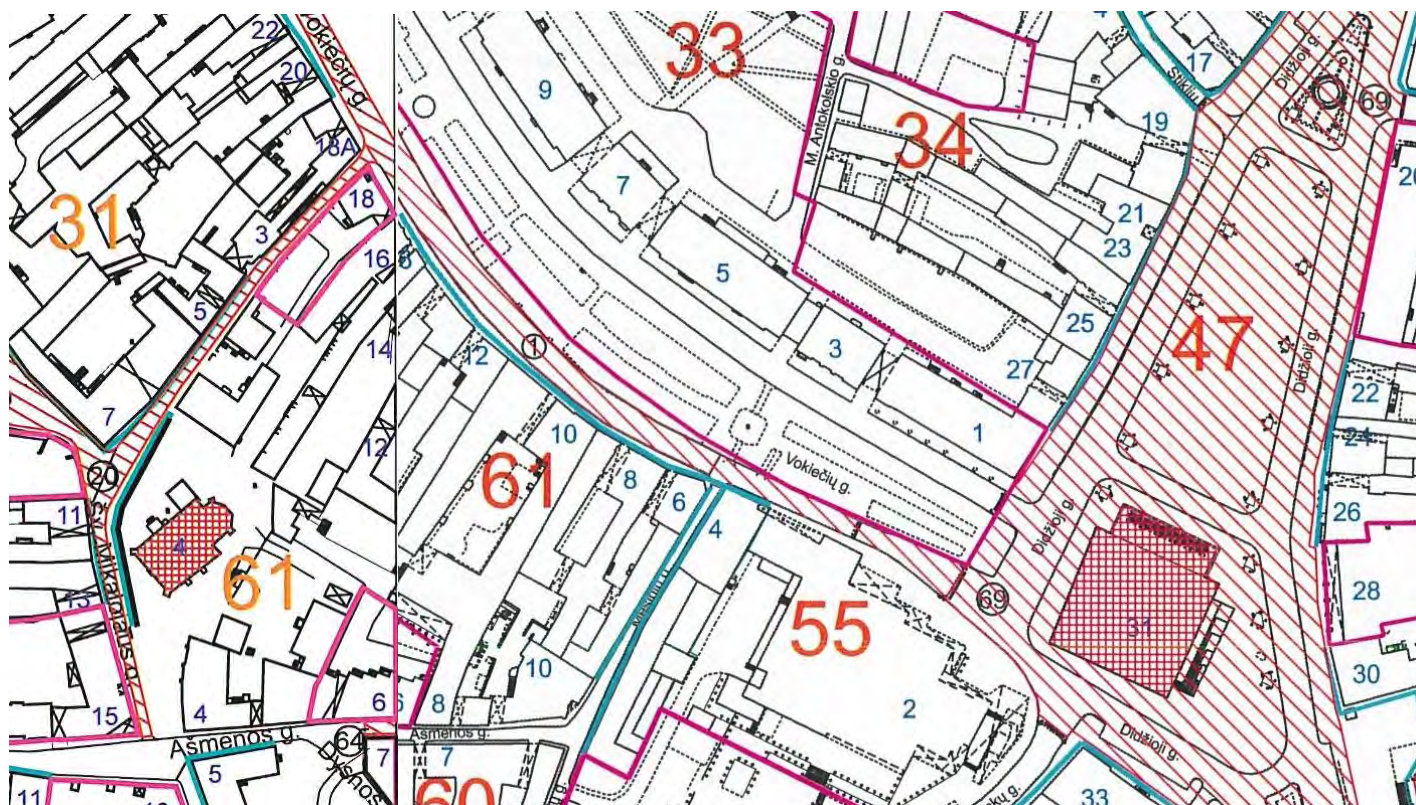
7.2.1.6. vietai reikšmingo buvusio užstatymo ar jo dalių vietos - **neišlikusio perimetrinio užstatymo vietos: II senamiesčio zonoje „Mieste“ kvartalų: Nr. ... 32, 33 ... 50 PV dalyse, ... kvartalo Nr. 34 ŠV, P dalyse ...**

7.2.1.7. gamtiniai elementai - **... XVI a. - XIX a. pab. Vilniaus kanalizacijos sistema, sudaryta iš dengtų skliautais molio plytų mūro kanalų su šuliniais (neiširta); ... kultūrinis sluoksnis ...**

7.2.2.1. turinės erdvinės struktūros sandara - **daugialypė turinė-erdvinė struktūra, sudaryta iš nekilnojamo kultūros paveldo bei vertingų savybių požymių turinčių objektų, taip pat urbanistinės struktūros statinių, reikšmingų savo vieta ir tūriu, ... su papildančiomis ašimis - ... Vokiečių gatvėmis ...**

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	24	214	217

Sutartiniai ženklai:

- Nekilnojamosios kultūros vertybės apibrėžtos teritorijos ribos
- Išklotinės
- Dominantės
- Perspektyvos
- Nekilnojamosios kultūros vertybės teritorijoje esančios vertingosios savybės
- Greta esantys nekilnojamojo kultūros paveldo objektai
- Vietovei reikšmingo buvusio užstatymo vietos
- 99 Koordinatės numeris
- 5 Namo numeris

Projektinių pasiūlymų sprendiniai numato projektuojamos senamiesčio dalies vertingųjų savybių išsaugojimą, nes nekeičiamas jos planinės struktūros tipas, planinės struktūros tinklas, išlikusios kvartalų ir posesijų ribos, Dominikonų, Didžiosios ir Vokiečių PV dalies gatvių trasos, išsaugomas ir tvarkomas Vokiečių gatvės akmens trinkelų grindinys, išsaugomas Didžiosios gatvės akmens dangos tipas, išsaugomi du prie senamiesčio vertingųjų savybių priskirti inžinerinių tinklų šulinių dangčiai Vokiečių gatvėje, po projektuojamomis dangomis išsaugomos senamiesčio kvartalų Nr.32, 33 ir 34 užstatymo liekanos ir kanalizacijos kolektorius po Vokiečių gatvės PV dalimi, jeigu pasitvirtins, kad jis yra išlikęs.

Išsaugoma projektuojamos teritorijos kultūrinis sluoksnis arba numatomose žemės darbų vietose jis ištiriamas prieš vykdant žemės darbus atliekant archeologinius tyrimus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	25	214	217

Projektinių pasiūlymų sprendiniais išsaugoma senamiesčio turinę erdvinę struktūrą papildanti Vokiečių gatvės ašis.

Projektuojama teritorija yra taip pat Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinėje vietovėje 25504, įrašytoje į kultūros vertybių registrą 2001.02.09 KVAD direktoriaus įsakymu Nr.044, pripažintoje valstybės saugoma 2005.04.29 LR kultūros ministro įsakymu Nr.IV-190. Jos apskaitos duomenys patikslinti 2020.06.29 nekilnojamojo kultūros paveldo vertinimo tarybos aktu Nr.KPD-VL-1301/3, registruotu kultūros vertybių registre 2020.06.30. Akte nustatytos vertingosios savybės yra vietovės kultūrinis sluoksnis ir reljefas.

Projektinių pasiūlymų sprendiniais nekeičiamas vietovės reljefas, išsaugomas projektuojamos teritorijos kultūrinis sluoksnis arba numatomose žemės darbų vietose jis ištiriamas prieš vykdant žemės darbus atliekant archeologinius tyrimus.

Statinio ar jo dalies pagrindinė naudojimo paskirtis

Statinio pagrindinė naudojimo paskirtis: **Susisiekimo komunikacijos (8.2 Gatvė).**

Teritorijos naudojimo reglamento parametrai

Vilniaus miesto savivaldybės teritorijos bendrojo plano reglamentų lentelėje trys projektuojamos teritorijos dalys, esančios tarp esamų ir istorinių gatvių trasų pažymėtos kaip funkcinės zonos SEN-32-2, SEN-33-2 ir SEN-34-2:

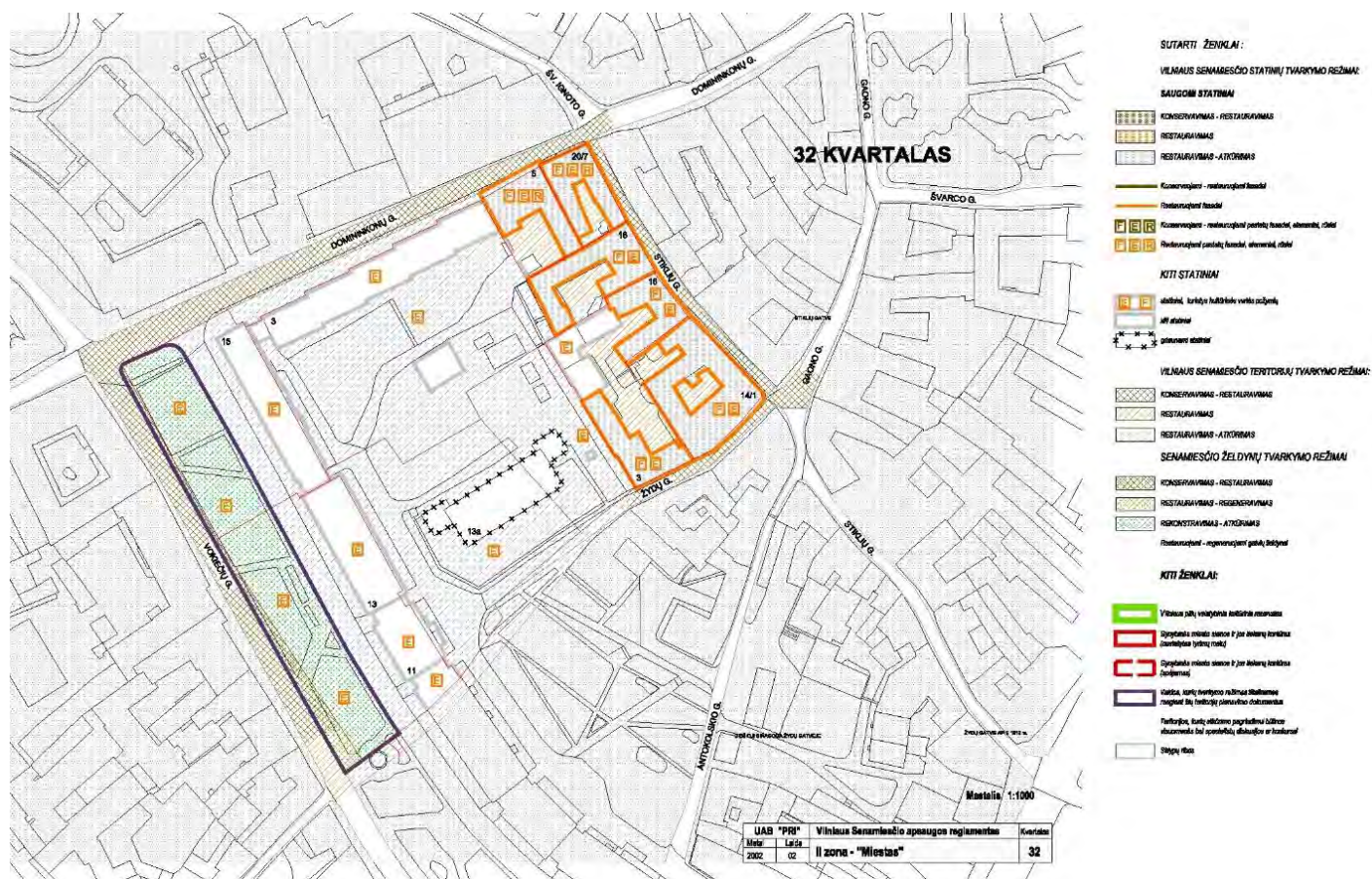
Rajono, rajono dalies Nr.	Rajono, rajono dalies plotas, ha	Funkcinės zonos Nr.	Funkcinės zonos pavadinimas	Teritorijos naudojimo tipas	Pagrindinė žemės naudojimo paskirtis	Galimi žemės naudojimo būdai	Funkcinės zonos plotas, ha	Užstatymo aukštis (bendrasis) (aukštų skaičius)	Didžiausias leistinas pastatų aukštis nuo žemės paviršiaus (aukštų skaičius)	Didžiausias leistinas pastatų aukštis nuo žemės paviršiaus (metrais)	Užstatymo tipas	Didžiausias leistinas sklypo užstatymo intensyvumas	Didžiausias leistinas sklypo užstatymo tankis	Mažiausias sklypo plotas mažiausiai statybai, m²	Didžiausias bičių skaičius sklype	Didžiausias neatsiųdijusių (ND) plotų dalis sklype, kuriai netaikomos kompensacinės priemonės (%)	Didžiausias galimas vėjo mūšmeninės prekybos objekto bendras plotas (m²)	Tekstinio reglamento Nr.	Teritorijos gyvenimino praeities	Infrastruktūros plėtros jėgos zona	Infrastruktūros eksploatavimo tarifo zona
SEN-32	2,0	SEN-32-1	Pagrindinio centro zona	GC;GM;PA;SI	KT;C	G2;K;V;R;B;I2;E;C2	1,7	-	-	23	kt	3	100	-	-	100	600	04,05,09;10;18	1	1	1
		SEN-32-2	Intensyviai naudojamų želdynų zona	BZ;AI;SI	KT	B;L;V;R;I2	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18;24;32	1	-	-
SEN-33	1,2	SEN-33-1	Pagrindinio centro zona	GC;GM;PA;SI	KT	G2;K;V;R;B;I2;E	0,9	-	-	21	kt	3	100	-	-	100	600	04,05,09;10;18	1	1	1
		SEN-33-2	Intensyviai naudojamų želdynų zona	BZ;AI;SI	KT	B;L;V;R;I2	0,3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18;24;32	1	-	-
SEN-34	1,4	SEN-34-1	Pagrindinio centro zona	GC;GM;PA;SI	KT	G2;K;V;R;B;I2;E	1,3	-	-	20	kt	3	100	-	-	100	600	04,05,09;10;18	1	1	1
		SEN-34-2	Intensyviai naudojamų želdynų zona	BZ;AI;SI	KT	R;E;V;R;I2	0,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	18;24;32	1	-	-

Šių trijų plotų pavadinimas lentelėje yra intensyviai naudojamų želdynų zonos. Dėl to joms nenustatyti jokie užstatymo parametrai.

Projektinių pasiūlymų sprendiniuose nenumatomas joks projektuojamos teritorijos užstatymas.

Projektuojamai teritorijai galioja 2003.12.23 LR kultūros ministro įsakymu Nr.IV-490 patvirtintas Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamentas, kuriame visa tarp istorinių gatvių trasų esanti projektuojamos teritorijos dalis priskirta trims senamiesčio kvartalams: Nr.32, 33 ir 34. Jose nustatytas želdynų rekonstravimo – atkūrimo tvarkymo režimas, atskirų vertingų elementų restauravimo režimas, ir jos priskirtos prie teritorijų, kurių atkūrimo pagrindimui būtinos visuomenės bei specialistų diskusijos ar konkursai. Senajai PV Vokiečių gatvės trasai, Dominikonų ir Didžiosios gatvės trasoms nustatytas konservavimo – restauravimo tvarkymo režimas, naujai ŠR Vokiečių gatvės trasai – restauravimo – atkūrimo tvarkymo režimas:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	26	214	217

DETALIZUOTI KVARTALŲ TVARKYMO IR NAUDOJIMO REŽIMAI

TERITORIJOS NR. II

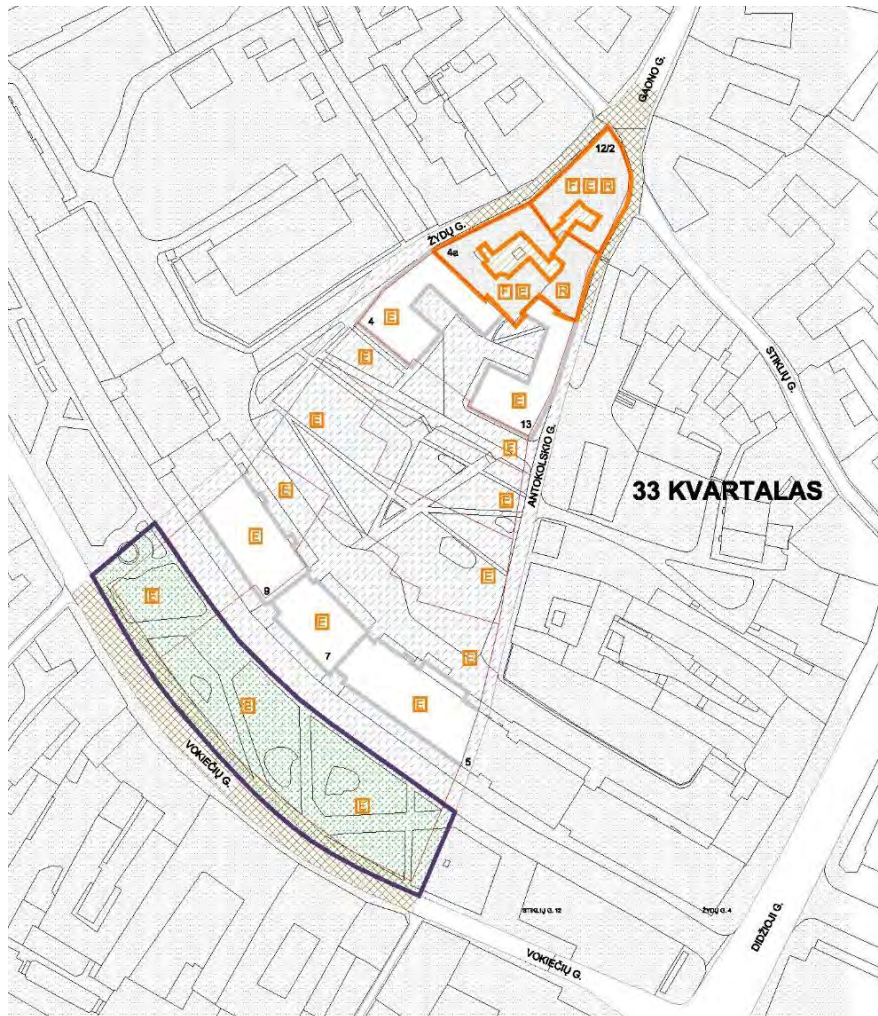
KVARTALO NR. 32

Adresas. Pavadinimas	Objektai sklype	Tvarkymo režimas, galimi tvarkymo darbai	Naudojimo režimas, galimos paskirtys	Pastabos
1	2	3	4	5
Skveras Vokiečių g	Kiti statiniai	Restauravimas – vertingi elementai Galimas sunaikinto užstatymo atkūrimas	Ribotas naudojimas - galimos paskirtys: gyvenamoji, visuomeninė, komercinė ir smulkaus verslo	Bendrieji nurodymai rekonstruojamiems ir naujai statomiems pastatams pateikiami lape 2.
	Teritorijos elementai	Restauravimo, atkūrimo, remonto darbai		
	Želdynai	Rekonstravimas – atkūrimas		Želdiniai sklype palaikomi iki atkuriant sunaikintą užstatymą

Bendrieji reikalavimai rekonstruojamiems ir naujai statomiems pastatams 32 kvartale:

- Sklypų užstatymo tankumas 40-60 procentų.
- Dominuojantis užstatymo morfologinis tipas – perimetris posesijinis (tipas PP), (žr. VSAR priedą "Vilniaus senamiesčio užstatymo urbanistinių struktūrų tipologija").
- Statinių saugomos vertingos dalys tikslinamos tyrimų medžiagoje.
- Pastatų aukštingumas nedidinas.
- Pastatai dengiami šlaitiniais stogais.
- Rekonstruojamų ir naujai statomų pastatų architektūrinės išraiškos priemonės, apdailos medžiagos derinamos prie aplinkinio užstatymo.
- Tyrimų metu aptiktos vertingų istorinių statinių dalys ir elementai tvarkomi pagal restauravimo technologijas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	27	214	217

SUTARTI ŽENKLAI:

VILNIAUS SENAMIESČIO STATINIŲ TVARKYMO REŽIMAI:

SAUGOMI STATINIAI

KONSERVAVIMAS - RESTAURAVIMAS

RESTAURAVIMAS

RESTAURAVIMAS - ATKŪRIMAS

Konservuoti - restauruoti fasadai

Restauruoti fasadai

Konservuoti - restauruoti pastatų fasadai, elementai, rūdai

Restauruoti pastatų fasadai, elementai, rūdai

KITI STATINIAI

statiniai, turintys kultūrinę vertę pažymėti

kiti statiniai

privačios statiniai

VILNIAUS SENAMIESČIO TERITORIJŲ TVARKYMO REŽIMAI:

KONSERVAVIMAS - RESTAURAVIMAS

RESTAURAVIMAS

RESTAURAVIMAS - ATKŪRIMAS

SENAMIESČIO ŽELDYNŲ TVARKYMO REŽIMAI

KONSERVAVIMAS - RESTAURAVIMAS

RESTAURAVIMAS - REGENERAVIMAS

REKONSTRAVIMAS - ATKŪRIMAS

Restauruoti - regeneruoti gatvių želdiniai

KITI ŽENKLAI:

Vilniaus pilių vietovės kultūrinės rezervatės

Gyvenamasis miesto plotas ir jo šaknų koridoriai (nuolatinių tyrimų metu)

Gyvenamasis miesto plotas ir jo šaknų koridoriai (spėjimai)

Vidiniai, kurių tvarkymo režimas skiriamas pagal šio teritorijų planavimo dokumento

Teritorijos, kurių skiriamas pagrindiniai būklės vertinimo bei apsaugos, atkūrimo ar korekcijos

Sąlygų ribos

DETALIZUOTI KVARTALŲ TVARKYMO IR NAUDOJIMO REŽIMAI

TERITORIJOS NR. II

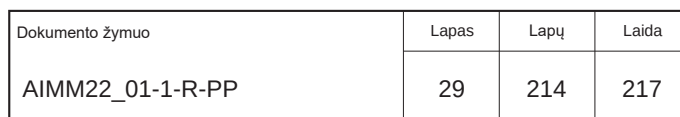
KVARTALO NR. 33

Adresas. Pavadinimas	Objektai sklype	Tvarkymo režimas, galimi tvarkymo darbai	Naudojimo režimas, galimos paskirtys	Pastabos
1	2	3	4	5
Skveras Vokiečių g	Kiti statiniai	Restauravimas – vertingi elementai; Galimas sunaikinto užstatymo atkūrimas	Ribotas naudojimas – galimos paskirtys: gyvenamoji, visuomeninė, komercinė ir smulkaus verslo	Bendrieji nurodymai rekonstruojamiems ir naujai statomiems pastatams pateikiami lape 2
	Teritorijos elementai	Restauravimo, atkūrimo, remonto darbai		
	Želdiniai	Rekonstravimas – atkūrimas		Želdiniai sklype palaikomi iki atkuriant sunaikintą užstatymą

Bendrieji reikalavimai rekonstruojamiems ir naujai statomiems pastatams 22 kvartale:

- Sklypų užstatymo tankumas 40-60 procentų.
- Dominuojantis užstatymo morfologinis tipas – perimetris posesijinis (tipai PP ir PR - žr. VSAR priedą "Vilniaus senamiesčio užstatymo urbanistinių struktūrų tipologija").
- Statinių saugomos vertingos dalys tikslinamos tyrimų medžiagoje.
- Pastatų aukštumas nedidindamas.
- Pastatai dengiami šlaitiniais stogais.
- Rekonstruojamų ir naujai statomų pastatų architektūrinės išraiškos priemonės, apdailos medžiagos derinamos prie aplinkinio užstatymo.
- Prieš pradėdant žemės kasimo darbus būtina atlikti archeologinius tyrimus.
- Tyrimų metu aptiktos vertingų istorinių statinių dalys ir elementai tvarkomi pagal konservavimo - restauravimo technologijas.
- Statiniai, siūlomi saugoti, kaip nekilnojamosios kultūros vertybės LR NKV registre, jų neįrašius į šį registrą turi būti saugomi kaip Vilniaus nekilnojamosios kultūros vertybės.

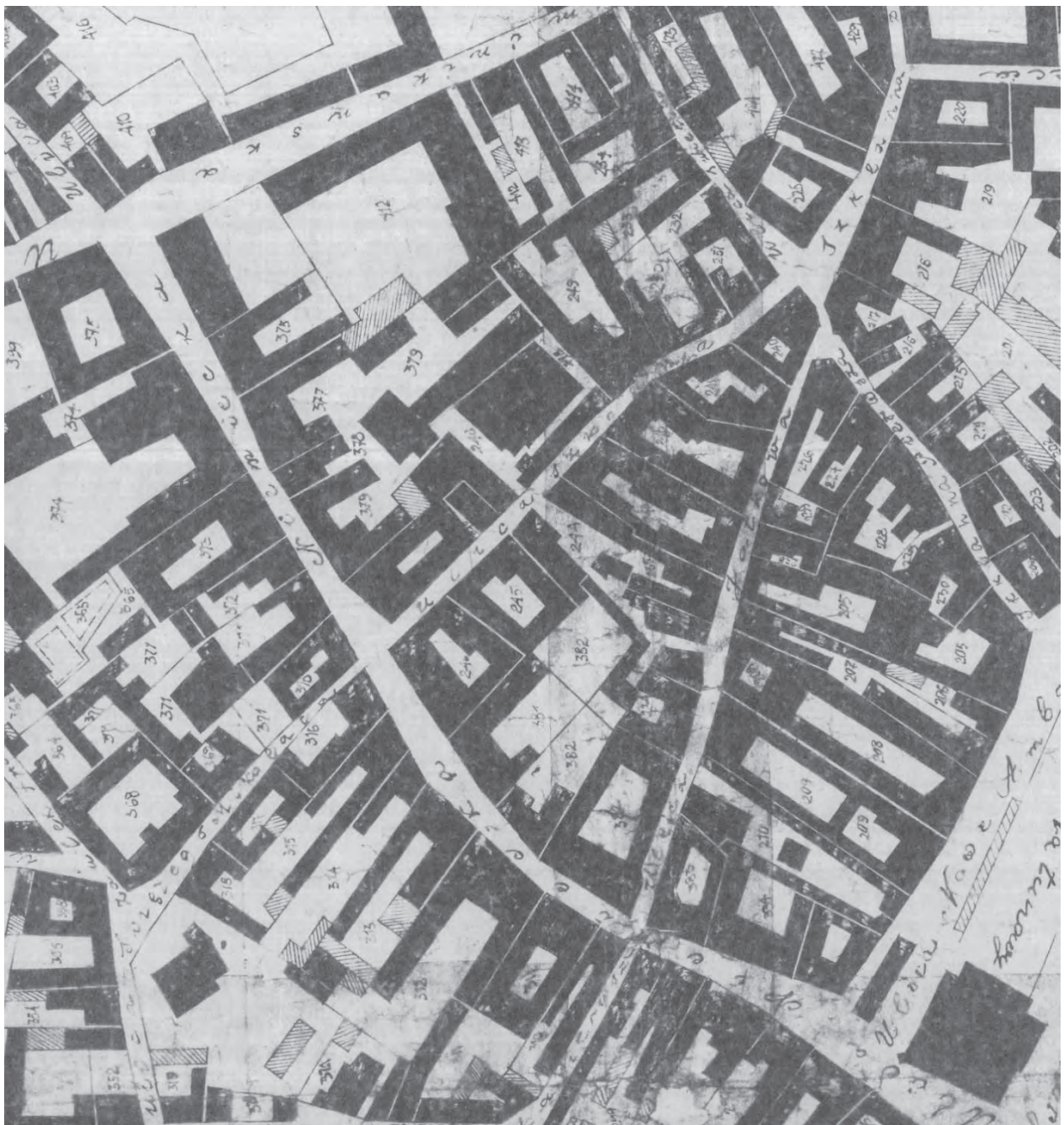
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	28	214	217

Projektinių pasiūlymų sprendiniai atitinka Vilniaus senamiesčio apsaugos reglamento reikalavimus, nes plotuose tarp gatvių trasų organizuojama vieša erdvė su želdynais, numatoma išsaugoti kvartalų Nr.32, 33 ir 34 užstatymo liekanas ir atlikti jų konservavimo darbus vietose, kur statybos darbų metu jos atsivers, nenumatoma atkurti buvusio užstatymo.

Dominikonų, Didžiosios ir Vokiečių PV dalies trasų struktūra nekeičiama, kas atitinka konservavimo – restauravimo tvarkymo režimą, Vokiečių gatvės ŠR trasos pertvarkymas atitinka restauravimo – atkūrimo tvarkymo režimą.

Tyrimų apžvalga

Ištrauka iš 1808 Vilniaus miesto plano su posesijų numeriais, suteiktais joms 1790 m.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	30	214	217

Baliulytė, I. Pagrindinės žinios apie Žydų gatvės susiformavimą ir apgyvendinimą.

Žydų istorijos požiūriu išnagrinėti senamiesčio kvartalai Nr.32 ir 33, daugiausia Žydų gatvės užstatymas.

Dambrauskaitė, T., Urbonienė, E. Vilniaus senamiesčio 32 kvartalas. Istoriniai tyrimai. istorinė apybraiža. I tomas. 1974. VAA F1019 Ap11 B4624.

Posesija Nr.378

"Senosios pinigų kalyklos" namas. Kalykla pradėjo veikti 1545.10.14. Buvo vienintelė sidabrinų pinigų kalykla Lietuvos ir Lenkijos teritorijai.

Su pertraukomis veikė iki 1627. Vėliau atiteko žydams miestelėnams, vėliau - trinitorių ordinui. Yra 1755 inventorius. Buvo nedidelis 2 aukštų namas. Prie gatvės karčiama su skliautuotomis lubomis, šalia jos priemenė su virtuve ir gyvenamuoju kambariu. Šalia jo bravoras su jėjimu iš kiemo. Pažymėta, kad ši namo dalis sugriuvo 1748 ir 1749 gaisruose ir iš pamatų atstatyta. Antrame aukšte kambariai, rūšys po visu namu. 1844 remontuotas, perdarant gatvės fasadą.

Posesija Nr.411

Valda Vokiečių ir Dominikonų gatvių kampe. Architekto Mykolo Šulco 4 aukštų gyvenamasis namas 1802 iš pijorių ordino (vienuolynas gretimoje posesijoje Nr.412) įsigytame sklype, kuris buvo skirtas bažnyčios statybai. Prieš II pasaulinį karą jame buvo "Europos" viešbutis, Juliušo Kłoso nuomone jau praradęs pirmykštės formas.

Kiti kvartalo namai

Vokiečių gatvėje nėra viename vadove apie Vilnių neminimi, greičiausiai 2-3 aukštų gyvenamieji namai su krautuvėmis arba karčiamomis pirmame aukšte.

Plačiau aprašyti išlikusieji kvartalo pastatai, kurie yra ne Vokiečių gatvėje.

Dambrauskaitė, T. Muziejaus gatvės kapitalinis remontas. Istoriniai tyrimai. I t. 1987. VAA F1019 Ap11 B7656.

Tekste namų numeracija imta iš 1940 architekto Juozo Kamarausko plano.

Vokiečių gatvė viena seniausių ir didžiausių Vilniuje. Joje apgyvendinti vokiečiai pirkliai ir amatininkai, kviesti Gedimino kurtis Vilniuje.

Gatvės reikšmė padidėjo 1387 suteikus Vilniui Magdeburgo teises ir įsikūrus jos gale rotušei. Seniausi istoriniai dokumentai apie gatvę yra XVI šimt.

Yra aprašyti tik keli mūriniai namai, tačiau sprendžiant pagal 1572 Geografo Brauno atlase esantį aksonometrinį miesto planą teritorija apie Vokiečių gatvę visa jau buvo užstatyta.

XVII šimt daugelis namų buvo dviejų aukštų, stovintys galu į gatvę. Joje buvo Kazimiero Paco, Sluckio, Radvilos rūmai. 1633 Vladislavo IV privilegija leido žydams pirkti namus taip pat ir Vokiečių gatvėje, tad jie ėmėsi tai daryti.

Po 1748 ir 1749 gaisrų keitėsi savininkai.

XVIII šimt pb kas antrame name buvo smuklės, kiemuose – degtinės ir alaus bravorai.

XIX šimt pb visi pastatai perstatomi, beveik visi pagal civilinio inžinieriaus Aleksejaus Polozovo projektus. Įrengta vitrinų, metalinių balkonų, lipdytinės puošybos. Visi pastatai priklausė turtingiems žydų pirkliais, todėl juose buvo prabangos prekių krautuvės.

Vokiečių 2 (posesija 1557)

Pirmos žinios apie valdą yra XVI šimt, tačiau prieštaringos.

1631 jis padovanotas LDK maršalkai Jonui Stanislovui Sapiegai. Prieš tai jis priklausė Volkunovskiui, tačiau rašoma, kad 1555 jam priklausęs ir gretimas namas, stovėjęs šalia Sluckio namo, bet Sluckio namas – tai Vokiečių 6 (posesija 337). Gal būtų valda gatvių kampe yra buvusi didesnė, vėliau suskaidyta į dvi posesijas. Mat tik po 1802 kampinis namas gavo naują posesijos numerį.

1712 abi šias valdas sapiegos padovanojo pijorių ordinui, kur po gaisrų šie planavo statydintis bažnyčią.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	31	214	217

1775 sklypas vis dar tuščias, aptvertas, skirtas bažnyčios statybai.

1802 kampinę sklypo dalį amžinam naudojimui gavo architektas, universiteto profesorius Mykolas Angelas Šulcas, kur jis pasistatydino pirmą 4 aukštų pastatą, aukščiausią gatvėje. Adomas Honoris Kirkoras 1880 rašė, kad namas statytas ant anksčiau pradėtos statyti bažnyčios pamatų. Šulcas name gyveno, dalį patalpų nuomavo. Kieme buvo arklidės, nuo Dominikonų gatvės jis buvo aptvertas tvora.

Po Šulco mirties 1812 patalpų nuoma buvo vienitelis pajamų šaltinis jo našlei Onai ir trims sūnums. 1812 karo metu name įsukūrė prancūzų kareiviai, po karo – rusų. Našlės prašymu namas atleistas nuo mokesčių, nes pajamų jis dėl to nedavė.

Po 1831 jis vėl užimtas karinėm prievolėm.

Maždaug nuo 1853 iki 1862 name su pertraukomis gyveno ir mirė poetas Vladislovas Sirokomlė (Liudvik Vladislav Francišk Kondratovič, slapyvardį pasirinko pagal savo herbo pavadinimą). Čia suorganizavo literatūrinį saloną, kuriame lankėsi A. E. Odinecas, M. Malinovskis, E. Tiškevičius, St. Moniuška.

1866 pirklys Aronas Lebonsonas name įruošė "Europos" viešbutį. Jį padidino Dominikonų gatvės pusėje pristatydamas 3 aukštų korpusą, kieme – du dviaukščius. Visi jie uždaru kontūru juose kiemą.

1883 Lebonsonas pagal Polozovo projektą viešbutį ėmė aukštinti. Virš kiemo Š korpuso užstatytas trečias aukštas.

1885 pagal architekto V. (Kiprijono ?) Maciulevičiaus projektą žymiai pakeistas eksterjeras, papuošiant reljefais ir afišomis.

1903 viešbutį tapo pirklio Mečislovo Bogdanovičiaus nuosavybe. Pagal inžinieriaus Augusto Kleino projektą ketino virš Dominikonų gatvės korpuso užstatyti ketvirtą aukštą, tačiau savivaldybė leidimo nedavė, nes tokiu atveju pastato aukštis viršytų plotį, tačiau leido pirmame aukšte pakeisti langų ir durų angas. Pastato pirmame aukšte buvo prabangios parduotuvės.

Yra 1912 namo fasado vaizdas.

1935 architektas Juliušas Klosas rašė, kad iš Šulco statinio nieko nėra išlikę.

1948.01.28 namo griuvėsiuose mirė fleitinikas virtuožas, kompozitorius, docentas ir dirigentas Juozas Pakalnis.

Vokiečių 4 (posesija 376)

1555 priklausė Volkanovskiui. Valdoje stovėjo mūrinis namas.

1631 sklypas atiteko Jonui Stanislovui Sapiegai.

1712 jo palikuonys valdą padovanojo pijorių ordinui.

1790 joje stovėjo mūrinis ordinui priklausęs pastatas.

1820 vienuolyno vizitacijos aktas, kuriame rašoma, kad sklypas 1802, kaip ir gretimas, amžinam naudojimui parduotas patarėjui Angerovui.

1839 namo savininkai dvarininkai Jonas ir Leonas Rogalskiai jį pardavė pirkliui Gronimui Punkinui, kuris namą padidino dešiniąjį kiemo korpusą paaukštindamas iki 3 aukštų ir pastatydamas 5,5x1,5 sieksnių galinį kiemo korpusą. Greičiausiai jis užstatė trečią aukštą ir virš gatvės korpuso.

1864.03.27 gubernijos architekto Afanasijaus Ranvydo sudarytame namo įvertinimo akte parašyta, kad jis yra trijų aukštų, tvirtas, nereikalaujantis remonto, mūrinis, su rūsiu, dengtas čerpėmis. Įkainotas 9333 sidabro rublių. Gatvės pusėje jis 10x5 sieksnių, kiemo dešinėje – 13,5x3, kairėje – 7,4(7?)x2(1 ir 1/3?). Užėmė 185 kvadratinis sieksnius žemės.

1889 pagal V. (Kiprijono ?) Maciulevičiaus projektą užstatyti kiemo galinio ir kairiojo korpuso tretieji aukštai. Buvo numatyta ir, sprendžiant pagal 1896 ir 1930 vietovės planus, įgyvendintas kairiojo korpuso praplatinimas įrengiant metalines galerijas.

1896 vietovės plane nurodyta, kad užstatyti 202 kvadratiniai sieksniai.

Pačiame XIX šimt gale šis ir gretimas "Europos" viešbučio pastatas atiteko žydų kahalo bendruomenės nariams, nes žemė, ant kurios jie stovėjo, priklausė ne magistrato jurisdikai, bet konsistorijai, iš pradžių pijoriams, vėliau - šv. Rapolo vienuolynui, ir iš jos jie gaudavo čynčą.

1930 įrengtos vitrinos parduotuvei.

Vokiečių 6 (377 posesija)

1555 valda pirmą kartą paminėta nurodant gretimo namo ribas. Joje stovėjęs pastatas pavadintas (Semiono Jurjevičiaus) Slušų mūriniu namu.

Iškart po 1633 dekreto apgyvendintas žydų, dėl to apgriautas protestuojančių miestiečių.

1666 žydai name turėjo karčiamą.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	32	214	217

1748 ir 1749 namas sudegė.

1790 namas vis dar tebevadinamas Sluškos namu, stovinčiu prie žydų bendruomenės namų. Aprašyme minima, kad buvo trijų aukštų, su mansarda iš gatvės, virš vartų, nors 1834 gatvės išklotinėje tebevaizduotas dviejų aukštų. Name buvo karčiama, gyveno gydytojas iš Amsterdamo. Kiemas aptvertas, su varteliais į sinagogą. Kiemo gale bravoras, priklausęs Leyzeriui Chaimovičiui.

1929 keičiama laiptinė kairiajame sparne veikusioje „šeštadieninėje“ sinagogoje. Yra jos fasado brėžinys. Kamarausko išklotinėje, braižytoje prieš nugriaunant, fasadas be ypatingos išraiškos.

Vokiečių 8 (posesija 378)

1545.10.14 name išlietas pirmas metalo lydinys. Namas karaliaus paliepiu pinigų kalyklos įsteigimui buvo išsinuomotas paizdininko Hornostajaus. Kalykla buvo vienintelė Lietuvoje ir Lenkijoje, kaldinusi sidabrinės monetas. Ją prižiūrėjo žydas Feliksas.

Su pertraukomis veikė iki 1665, po to perkelta į Kauną.

1720 namas priklausė Antakalnio trinitoriams, kurie jį gavo dovanų iš grafitės Antoninos Sibilės Volštein-Arnau Gelgaudienės, tais pačiais metais ištekėjusios už Vilniaus vaivados Kazimiero Jono Sapiegos. Trinitoriai jį nuomavo žydų bendruomenei.

1748 ir 1749 namas sudegė.

1755 inventoriuje rašoma, kad namas, vadinamas „senosios pinigų kalyklos“ namu, priklausė trinitorių ordinui.

1756 pratęsiant nuomos sutartį sudarytas inventorių. Jame rašoma, kad namas po gaisrų vis dar griuvėsiuose. Pirmame aukšte karčiama, bravoras ir gyvenamas kambarys, trys rūšio patalpos užverstos griuvenomis, antro aukšto patalpos remontuotos, vietoj skliautų sudėtos medinės perdangos. Tais pačiais metais sudegė stogas.

1776 Jono III privilegija namas atiteko LDK raštininkui Jonui Vladislavui Bžostovskiui. Valda apibūdinta kaip tuščias po gaisro išgriautas sklypas.

1778 šį tuščią sklypą Bžostovskis pardavė žydų bendruomenei, kuriame ji netrukus pastatė dviejų aukštų namą.

1799 Levinui Berkovičiui pripažinta pirkimo teisė. Rašoma, kad gyvenami kambariai buvo apačioje ir viršuje.

1844 statybos komisija leido pagal architekto padėjėjo projektą perdaryti gatvės fasadą, nes jis buvo su nesimetriškais langais, nepatiko savininkui. Greičiausiai tuo pačiu buvo užstatytas trečias aukštas. Projektas nerastas.

1882 pagal Polozovo projektą matoma to meto buvusi padėtis.

1881-1883 planuota pakeisti išorės laiptų vietą tarpuvartėje, kiemo gale pristatyti laiptinę ir pakeisti fasado išvaizdą.

Leidimas rekonstrukcijai gautas ir projektas įgyvendintas, sprendžiant pagal Kamarausko išklotinę ir 1944 Jano Bulhako nuotrauką. Užstatytas ketvirtas aukštas.

1914 pagal statybos techniko Antono Filipovičiaus Duboviko projektą prie gatvės įrengta rūšio antro aukšto patalpa, dėl to, matyt, išgriaunant cilindrinis skliautas.

Vokiečių 10-12 (posesija 379)

1776 Jono II dekrete, kuriuo patvirtinta Jono Vladislavo Bžostovskio teisė į gretimą posesiją Nr.378. dekrete rašoma, kad gretimos posesijos Nr.379 savininkas yra Bžostovskis.

1778 valda priklauso Leyzeriams, kurie dalį patalpų pardavė Chaimovičiui. Tačiau namas vadinamas Hiršos Delezerio vardu.

1799 dokumente rašoma, kad anksčiau namas vadinosi Hiršos Delezerio Bžostovskio vardu. Jame taip pat rašoma, kad dalis namo turi vartus iš Vokiečių gatvės, o jo galas ribojasi su naująja sinagoga, vienu šonu prie pinigų kalyklos, kitu – su namu, kuriame gyveno Judelis Leysmanovičius. Trečiame aukšte buvo Berko Zelmanovičiaus mokykla. Kita namo dalis nuo 1775 priklausė mirusiam Ošerui. Dalis namo priklausė Abraomui Klečkai. Tais pačiais metais sinagogos teismas nustatė, kad namas yra dviejų brolių Leyzerių nuosavybė. Namas buvo trijų aukštų, su atskirais vartais į jį.

1885 pagal Polozovo projektą virš kiemo korpuso užstatytas ketvirtas aukštas. Po 4 aukštų kiemo dešiniuoju korpusu suprojektavo rūšį – ledainę. Kiemo kairysis korpusas buvo dviejų aukštų.

1922 pastatas priklausė sinagogai. Dubovikas prie dviejų aukštų gatvės korpuso suprojektavo išorės laiptus. Iki pat sugriovimo 1944 abiejų pastato dalių gatvės fasadai buvo skirtingi – dviejų ir keturių aukštų, turėjo dvejus vartus ir dvejus adresus.

Vokiečių 14 (posesija 380)

1581 pastatas pirmą kartą paminėtas Lietuvos Metrikoje kaip vaško dirbtuvė – lydykla, stovėjusi priešais Malikovnos namą, stovėjusį šv. Mikalojaus ir Vokiečių gatvių kampe. Aleksandro suteiktą vaško lydymo privilegiją turėjo Rotušė.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	33	214	217

1635 Vladislavo Vazos potvarkiu tuščiame sklype leista statyti namą. Išmūrytos tik dvi sienos: iš Vokiečių gatvės pusės ir priešais Stulbinskių namą. Žydams tada jau buvo leidžiama statyti namus su vartais ir langais į Vokiečių gatvę. 1662 Vilniaus kanauninkas Kazimieras Vaišnarovičius padovanojo pastatą Vilniaus akademijai, kad be retorikos ir etikos profesūros būtų ir atskiras politikos profesorius.

1748 ir 1749 namai degė.

1773-1774 likviduojant jėzuitų ordiną sudarytas pastato inventorių. Jis buvo nuomojamas žydams, kurie laikė name karčiamą, kieme buvo degtinės bravoras, atskiras kambarys medaus išsukimui. Kiemas grįstas akmenimis, su šuliniu viduryje. Visus korpusus jungė medinė galerija su mediniais laiptais. Vieni mūriniai laiptai vedė į antrą aukštą. Namas trijų aukštų, stogas dengtas čerpėmis. Visos perdangos medinės. Į namą įeinama per vartus iš Vokiečių gatvės ir per duris ir laisvai pro priemenę iš Žydų gatvės.

Po jėzuitų kasacijos 1785 namas priklausė Lietuvos kariuomenės kapitonui Povilui Novanovskiui, LDK sekretoriui Antanui Korvin Kosakovskiui.

Nuo 1786 namas priklausė išdininkui Laurynui Odyncui, kuris patalpas nuomavo.

1792 naujai suremontuotą kampinę namo dalį su naujai prakirstu išėjimu į Žydų gatvę nuomavo žydui Manusevičiui, kuris čia laikė karčiamą.

1794 patalpas Žydų gatvės pusėje nuomavo krautuvininkui Nocheliui Abramovičiui. Abu pastarieji nuomininkai reikalavo vartelius iš gatvės laikyti užrakintus, kad praeiviai neterštų patalpose.

1804 paveldėtojas šambelionas Jonas Odyncas namą už 50000 auksinų pardavė Litmanui Zalmanovičiui. Pardavimo nuoraše parašyta, kad namas buvo trijų aukštų su dviem įėjimais - iš Vokiečių ir Žydų gatvių. Rūsyje ir pirmame aukšte buvo karčiama, kieme – bravoras. Buvo daug įvairių krautuvių.

1803 Limanovičiaus sūnus Movša kreipėsi į generalgubernatorių Rimskį Korsakovą, kad leistų namą prijungti prie tų namų, kurie skiriami kareivių apgyvendinimui, kad reikėtų mokėti mažesnius mokesčius.

1898 savininkas Šemle Nemeza kreipėsi į Statybos valdybą leidimo pagal Polozovo projektą užstatyti trečią aukštą ant dviaukštės namo dalies. Projektas nerastas.

1900 tas pats savininkas vėl kreipėsi leidimo pagal Polozovo projektą užstatyti ketvirtą aukštą. Projektas nerastas.

Projektai matyt nebuvo įgyvendinti, nes prieš nugriovimą Kamarausko braižytoje išsklotinėje namas dviejų aukštų, kaip ir

1834 išsklotinėje, todėl neaišku, kodėl 1806 pirkimo akte rašoma, kad namas triaukštis.

1910 architektas Fiodoras Smorgonskis suprojektavo medinės mansardas.

Vokiečių 16 ir 18 (posesija 246)

1563 kampinis mūrinis Stanislovo Stulbos buvo atleistas nuo visų miesto prievolių. Kaip įprasta Vilniuje, jis vadintas statytojo vardu, ir taip jis buvo vadinamas iki XVIII šimt.

Vėliau, bet iki 1633 jis padovanotas šv. Jono bažnyčiai.

XVII šimt posesijos 246 teritorijoje stovėjo du skirtingų savininkų namai, bet savininkai juos vadino vienu vardu. Kampinis namas priklausė Stulbai, kitas - Potopui.

1633 už 5000 auksinų parduotas žydų bendruomenei.

1703 rytinis korpusas priklausė Mykolui Siesickui.

1714 po jo mirties korpusas (rūmai) atiteko dukrai, ištekėjusiai už Ukmergės seniūno Mykolo Radvilos.

1733 Elena Tiškevičienė supirko visas namo dalis ir įkeitė misionieriams.

1756 misionieriai namą pardavė Elijoševičiams todėl, kad po 1737 ir 1748 gaisrų jie nepajėgė jo rekonstruoti. Pardavimo metu tai buvo griuvėsiai. Pirkimo dokumente nurodyta, kad namas vienu šonu ribojosi su Siesickų rūmais, kurie buvo šio namo rytinis korpusas. Elijoševičiai namą atstatė, ir nuo to laiko namą imta vadinti jų vardu.

1784 Joselis Elijoševičius namą išdalijo vaikams. Įrašas apie tai magistrato knygoje padarytas po jo mirties, verstas iš hebrajų kalbos. Pastatas buvo trijų aukštų, patalpa viename aukštų pavadinta prieškalė – ilga patalpa virš galerijos viršutės ir priemenės. Dveji vartai – iš Vokiečių ir Žydų gatvių. Dvi karčiamos – viena kampinėje patalpoje, kita – Vokiečių gatvės pusėje. Dar buvo krautuvė, bravoras, degtinės bravoras, slaptas rūsys, užslaptinti mūriniai laiptai, etc.

Iki 1790, kai Vilniuje numeruotos posesijos, tai buvo dvi atskiros valdos.

1799 maršalka Liudvikas Skumin Tiškevičius buvusius Siesickų rūmus pardavė žymiam gydytojui Leibovicui. Pardavimo dokumente nurodoma, kad šiuos rūmus Tiškevičius įsigijo iš Vilniaus kašteliono Motiejaus Radvilos, jo posesijos numeris buvo 246, ir pastatas stovi greta jo rūmų, bet pastatą jis pardavė ne visa – dalį kiemo atitvėrė mūrine tvora ir prisijungė prie savo rūmų. Pastatą rekonstravo pagal inžinieriaus kapitono Augustino Kosakausko projektą.

XIX šimt antroje pusėje abiejų namai priklausė skirtingiems savininkams. Kampinis namas eksdivizinis, tai yra, priklausęs daugeliui savininkų.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	34	214	217

1878 neidentifikuotoje dalyje įgriuvo lubos. Sudaryta komisija, į kurios sudėtį įėjo architektas A. Bychovskis (Bykovskis?) ir civilinis inžinierius Aleksejus Polozovas. Priešingai gyventojų nuomonei jie konstatavo, kad pastatui griuvimas negrėšia. Buvo leista Polozovo priežiūroje jį remontuoti. Projekto nėra. Pakeisto langų angos, įrengti metaliniai balkonai. 1884 antra namo dalis priklausė Peisachui Šambedalui. Vokiečių gatvės rūsyje Polozovas suprojektavo buto įrengimą pastatant krosnį, užmūrijant kai kurias angas, padidinant langelį į gatvę. Projekte pateikti I, II aukštų planai, gatvės fasadas. Rūsysis, visas su cilindriniais skliautais, buvo po visu korpusu ir po vartais. Po jais įrengtas ilgas koridorius su cilindriniais skliautais, į kurį buvo patenkama per tarpuvartėje buvusius laiptus. Pusiau lenkti laiptai vedė į antrą aukštą. Iš šių požymių Dambrauskaitė daro išvadą, kad visi rūšiai buvo gotiški, namas buvo vieno amžiaus su kampiniu namu. 1886 statybos valdybai pateiktas V. (K?) Maciulevičiaus projektas trečiam aukštui. Leidimas rekonstrukcijai duotas, tik neleista statyti trečio aukšto. Projektas neįgyvendintas. 1904 savininku tapo Leiba Neft, kuris pagal Duboviko projektą norėjo užstatyti III ir IV aukštus, bet projektas nebuvo įgyvendintas. 1938 parengtas rekonstrukcijos projektas, numatęs pastato paaukštinimą, bet miesto vyriausiasis architektas H. Jenšas jo nepatvirtino. Iki pat nugriovimo namas liko dviejų aukštų. 1923 pagal Duboviko projektą kampiniam namui dalyje Vokiečių gatvės fasado įrengtos vitrinos. Pastatas trijų aukštų, trečias aukštas, sprendžiant pagal langų formą, užstatytas žymiai vėliau. Į patalpų aukštis jame buvo 2,3m, kai antro aukšto – 3,6m. Bendras pastato aukštis iki stogo buvo 10,4m.

Vokiečių 20 (posesija 381)

Pirminis namo pavadinimas – Mitašiaus namas.

XVII šimt pr jis buvo mūrinis, nedidelis, bet didelėje valdoje. Dalį sklypo Mitašius pardavė Liudvikui Terebeškai, kuris jos neužstatė. Šią sklypo dalį bandė nusisavinti LDK raštininkas Kazimieras Pacas. Tada Mitašius pirkimo teisę perleido studentų kongregacijai.

1643 sklypas atiteko žydų bendruomenei, kuri jame pastatė špitolę.

1748 Smolensko kanauninkas Šymakas namus padovanojo Šv. Jono Dievo Kūno brolijai, kuri patalpas nuomavo amatininkams.

Po 1749 gaisro sugriuvusį pastatą šešiams metams arendavo dviems žydams, kad jie namą atstatytų. Tais metais padėtis apibūdinta: tarp kunigaikščių tiškevičių (posesija 382) ir kunigaikščio Radvilos (posesija 246).

1760 Šv. Jono bažnyčios klebonas Ancypa už 4000 auksinų pastatą pardavė Jonui ir Onai iš Pocių Skuminams Tiškevičiams. Pardavimo dokumente pabrėžiama, kad pastatas po kelių gaisrų remontuotas, bet vėl sugriuvęs. Brolija neturėjo lėšų remontui, todėl jį ir pardavė. Tiškevičiai pastatą suremontavo ir prijungė jį prie savo rūmų. Taip buvo apjungtos valdos Vokiečių 18, 20 ir 22. Dambrauskaitės nuomone iki pat nugriovimo gatvės fasado apatinių dviejų aukštų centrinėje dalyje buvo išlikę šio periodo piliastrai, kurie vėliau buvo stilizuoti.

1770 Tiškevičius pastatą įkeitė Šyškai, ir 1790 jį atpirko.

1787 kunigo Šymako palikuonys bandė kasuoti 1748-jų pardavimą Dievo Kūno brolijai ir sudarė pardavimo sutartį su Myčinskiu, kuris motyvuodamas tuo, kad nenori pastato atjungti nuo rūmų, atsisakė sadorio ir mainais iš Tiškevičienės gavo namą Pilies gatvėje.

XIX šimt vid namas po pirklio Jankelio Movšos Parneso, įsigijusio jį iš Tiškevičių XIX šimt pr, mirties atiteko jo sūnui pirkliui Jokūbui Parnesui. Parnesai namą išplėtė.

1884 pastatė du trijų aukštų korpusus, ėmė rekonstruoti kitus du.

1897 atlikta įvedimo į valdą dokumento kopija. Jame parašyta, kad pripažįstama namo priklausomybė Jankeliui Movšui Abramovičiui Parnesui, išjungiant iš jos Benediktą, Michailą, Joną, Joaną ir Izabelę Tiškevičius, Kristiną Potocką ir Mariją Bonevską iš Tiškevičių.

Iki 1899 užstatyti treči aukštai visiems korpusams.

1912 pagal Duboviko projektą Parnesas norėjo virš gatvės korpuso užstatyti ketvirtą aukštą, bet statybos valdyba nedavė leidimo. Ketvirto aukšto fasadą Dubovikas projektavo tokių pat formų, kaip ir trečio aukšto, todėl gali būti, kad ir trečiąjį projektavo jis.

1914 Smorgonskio langų padidavimo ir mūrinių balkonų panaikinimo projekte matoma, kaip tuo metu atrodė fasadas. Yra ir daugiau XX šimt pr pastato projektų: vitrinų įrengimo, patalpų perplanavimo, etc.

1920.08.26 sudarytas testamentas, kuriame parašyta, kad Jokūbas Movša Parnesas Vokiečių 14 name turėjo penkias parduotuves, Žydų gatvėje (posesijoje 236) – tris, auksą ir brangenybes laikė Peterburge Rusijos – Azijos banke, o šį namą skirstė savo palikuonims, prašydamas jį palikti tokios pat būklės. Jame rašė, kad namas giminei priklauso daugiau, kaip 200 metų, pats įdėjo daug pastangų, kad jis liktų dabartinėje būklėje, todėl nori, kad namas būtų jo giminės paminklu.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	35	214	217

1922.02.02 jis mirė. Po to giminės firma „Broliai Parnes Leon ir Boris“ bankrutavo.

1931 namas atiduotas į varžytines.

1936 už 127500 auksinų namą nusipirko Jarmolinska.

Vokiečių 22 (posesija 382)

XVII šimt pr tai buvo viena iš valdų, 1760 tiškevičių apjungtų į rūmų valdą. Ji, kaip minima, buvusi greta Mitašiaus namo (posesija 381), priklausė Vilniaus tarėjui Jokūbui Langui. Pastatas tarp šios valdos ir kampinio namo tuo metu priklausė LDK raštininkui Kazimierui Pacui.

1653 mirė Kazimieras Pacas, 1616-1618 studijavęs Vilniaus Akademijoje, 1630 pradėjęs politinę veiklą, įnikęs į turtinių reikalų tvarkymą. Vaikų neturėjo, turtą paveldėjo žmona.

1655 mirė tarėjas Jokūbas Langas.

Iki 1655-1661 karo Vokiečių ir Mėsinių gatvių kampe stovėjo dar vienas mūrinis namas, kuris vėliau buvo įjungtas į Tiškevičių rūmus. Jis priklausė Visų Šventųjų bažnyčios karmelitų vienuolynui. Karo metu sugriautas.

Į 1665 situaciją vėlesniame dokumente duota nuoroda į gretimą namą Kazimiero Paco palikuonių nuosavybę. Tais pačiais metais Vokiečių ir Mėsinių gatvių kampinį sklypą karmelitai atidavė siuvėjui Drozdui, leisdami jam statydintis medinius ir mūrinius pastatus.

1663 Mitašiaus namo dokumente nurodyta, kad iš vienos pusės jis ribojasi su Jurgio Lango namu. Jokūbas Langas valdą buvo įsigijęs po žmonos tėvo Krejčmero mirties. Namas buvo vadinamas „kamienica Krejčmerovska“. Jokūbas Langas turėjo keletą namų Stiklių gatvėje ir 11 vaikų. Šis namas atiteko žmonai, dukrai ir dviem sūnams – Jokūbui ir Mauricijui.

1669 mirė Kazimiero Paco našlė, turtą paveldėjo jo sūnėnas Konstantinas Vladislovas Tiškevičius. Tais pačiais metais rašoma, kad Kazimieras Pacas yra kėsinęsis į tuščią sklypą posesijoje 381.

1672 dominikonai parašė protestą esą Krejčmejeris namą buvo palikęs jiems. Tais pačiais metais namas parduotas Naugardo kaštelionui Jasmanui.

1713 karmelitų valdos priešais mėsinių cechą Vokiečių ir Mėsinių gatvių kampe savininkas Mykolas Sycinskis už 1500 auksinų pardavė joje stovėjusį pusiau medinį, pusiau mūrinį namą Naugardo kaštelionui Antanui Karoliui Novosieliskiui ir jo žmonai Elenai iš Lettų.

1725 Novosielskis mirė, jo našlė antrą kartą ištekojo už Vitebsko kašteliono Jurgio Skumin Tiškevičiaus. Taip jis atsidūrė tiškevičių valdoje.

1737 miesto plane valdoje pažymėtas uždaro kiemo užstatymas, eksplikuotas Novosielskio rūmais.

1748 buvusį Jasmano namą įsigijo Tiškevičius ir įjungė jį į savo rūmus.

1749 buvę Novosielskių rūmai priklausė Juozapui ir Onai iš pociejų Tiškevičiams.

1748, 1749 buvęs Jasmanų namas degė.

Tiškevičių buvo apjungtas į vieną valdą su gretimomis ir jose įrengti rūmai, kuriuos Adomas Honoris Kirkoras savo vadove po Vilnių priskyrė prie vieno gražiausių miesto. Rūmuose gyveno patys šeimininkai, pirmame aukšte žydams nuomavo krautuves.

1790 mirė Juozapas Tiškevičius, Jurgio sūnus iš pirmosios santuokos, turtą paveldėjo etmonas, maršalka Liudvikas Tiškevičius. Buvo vedęs karaliaus dukterėčią Konstanciją Poniatovską. Jie turėjo vienintelę dukrą Aną, ištekojusią už grafo Potockio.

1808 mirė Liudvikas Tiškevičius, paskutinis Skumin Tiškevičių giminės vyras.

1812 su Potockiu išsiskyrusi Ana ištekojo už grafo Dumino Vonsovičiaus

1817 surašytas rūmų inventorių, iš kurio matoma, kad jie buvo puošnūs ir prabangūs. Konstancija ir Ana rūmus pardavė grafiui Mykolui Tiškevičiui. Rūmai mūriniai, dviejų aukštų, viena puse ribojosi su Mėsiniu gatve, kita – su Elijošiaus Berkovičiaus namu. Iš Vokiečių gatvės buvo vartai su piliastrais, panašiais į kolonas su frontonu, kuriame buvo dveji keturių padalų langai su 20 stiklų kiekvienas, apšvietę pastogę. Portiko stogas dengtas skarda, jo viršuje medinė metalu sutvirtinta skulptūra. Antrame portiko aukšte virš vartų metalinis balkonas su kalvio darbo tvorele, papuošta rozetėmis ir ornamentais. Po balkonu du metaliniai strypai žibintams pakabinti. Vartai nakčiai uždaromi medine sklende, staliaus darbo, mediniai, dažyti perline spalva, futruoti. Vartų kairėje durys į banko kontorą patalpą, vadinama vekslarnia. Patalpa skliausta, parketas, vienas keturių padalų po 20 stiklų langas. Baltas stiklas, grotos, langinės ir juodai dažytos durys į gatvę. Už vartų toje pačioje pusėje tamsus koridorėlis, kuriuo patenkama į antrą kiemą. Iš jo įėjimas į patalpą, tuo metu prijungta prie karčiamos. Joje du keturių padalų langeliai į gatvę su langinėmis, grotomis, po 20 stiklų. Skliautai, oranžinės sienos su tamsiais frizais ir marmuro imitacija lamperija, baltų koklių krosnis, falšmarmuro židiny. Į ją futruotos durys, antros filinginės dvivėrės durys su įstiklinta viršutine dalimi į gatvę.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	36	214	217

Antros juodai dažytos durys uždaromos nakčiai. Vienas 4 padalų langas su grotomis ir langinėmis. Skliautai, parketas. Greta karčiamos patalpa su plytelių grindimis, skliautais, vienu langu su grotomis ir dvivėre langine. Sienos nišoje spinta. Trečia patalpa prie gatvės skliautuota, su durimis į gatvę ir durimis į antrą kiemą ir pirmus vartus. Nuo vartų kairėje iki kitų vartų keturios pereinamos patalpos. Kitoje antrų vartų pusėje obuolių parduotuvė, metalinės durys iš gatvės, viršuje langelis. Šalia jos koridorėlis ir maža patalpa krosnims apkūrenti. Sukti laiptai į pastogę. Virš išorės durų stogelis, dengtas raudonai dažyta skarda, prilaikomas trimis metaliniais strypais. Išorės durys dažytos juodai, kaip ir langinės. Po šia pastato dalimi aprašyta viena rūšio patalpa. Toliau aprašoma viena patalpa už koridoriaus su išėjimu į pirmą kiemą ir langais į antrą. Pirmo aukšto patalpose langai keturių padalų, aštuonių stiklų, su langinėmis ir grotomis, skliautai. Dvigubos išorės durys, nakčiai uždaromos dažytos juodai, antros medinės – perline spalva. Greta esanti patalpa skliautuota, su dvejomis krosnimis, koklių ir plytų. Dveji langai į kiemą po 20 stiklų, vienas šešių stiklų langas į vartus. Toliau toje pusėje virtuvė ir indauja. Jose akmenimis grįstos grindys, langai į kiemą su grotomis, įdomus kaminas iš keturių stulpų, arkinė viryklė. Iš indaujos – maisto sandėlis, už jo – šulinys. Už jo – mūrinė siena su nišomis, skyrusi šiuos du namus nuo namo, atiduoto į amžiną arendą. Futruoti vartai su varteliais. Prie sienos mūrinės išvietės, dengtos čerpėmis. Kieme arklidės šešiams svečių arkliams ir didžiosios mūrinės arklidės aštuoniems arkliams. Langai pusiau arkiniai. Išėjus iš arklidžių per vartelius į pirmą kiemą – vežiminė. Prie jos – žaliai dažytas žibintas. Aprašomos rūmų komendato (murgrabia) patalpos ir keturios skliautuotos rūšio patalpos su langais į kiemą ir Vokiečių gatvę. Paradiniai laiptai buvo kampiniame korpuse. Po jais nedidelė kamarėlė, toliau su durimis ir langais į Vokiečių gatvę. Dvejos patalpos iš eilės – parduotuvės. Pirmoji – galanterijos, už jos – išdinė. Toliau kampe parduotuvė su smulkiai stiklintais langais, langinėmis, dvigubos dvivėrės durys į gatvę, išorinės dažytos juodai. Skliautai. Iš Mėsinių gatvės šalia rūmų 13 mažų krautuvėlių. Dauguma skliautuotos, su molio plytelių grindimis. Durys kaustytos, stipriai uždaromos, panašios į langines. Patalpos be langų. Korpusas vieno aukšto. Antrame aukšte treji apartamentai. Į paradinius laiptus patenkama pro pirmuosius vartus. Laiptai mūriniai, dengti lentomis, su mediniais porankiais. Lubos plokščios, iš trijų pusių su karnizu. Dveji keturių padalų langai po 20 stiklų į kiemą. Parketas. Iš laiptų patenkama į prieškambarį. Durys filinginės, dvivėrės. Parketas, langas ketvirtiniu 20 stiklų. Koklių krosnis. Iš prieškambario filinginės dvivėrės durys su prancūziškais vyriais į geltonai dažytą kambarį su tinkuotomis lubomis, parketu, švediška koklių krosnimi, dvigubais keturių padalų langais ir 20 ketvirtinių stiklų. Iš šio kambario durys į galeriją – balkoną iš Vokiečių gatvės. Dvejos durys, metalinės ir medinės. Duryse langas. Iš šio kambario durys į rožiniai dažytą kambarį. Duryse dveji langai ir lubos tokie pat, kavos spalvos koklių krosnis. Iš prieškambario patenkama į mažą naujai įrengtą virtuvę. Joje dvivėrės durys, audeklu apkaltos lubos, parketas, dveji po 20 stiklų į kiemą, viryklė, mūryta tarp arkų. Iš virtuvės mažas koridorėlis, iš kurio įėjimas į trejus gatvės pusėje buvusias patalpas. Pirmą – rožine spalva dažytas prieškambaris, antrą – žaliai dažytas kambarys, trečią – pilkai dažytas kambarys. Langai po 20 stiklų, baltų koklių krosnys, tinkuotos lubos. Už kambarių virtuvė ir laiptai į pirmą aukštą. Į antrą apartamentą patenkama suktais mūriniais lentomis dengtais laiptais. Laiptinė skliautuota, su plytelių grindimis. Toliau parketu klotas kambarys su židiniu kairėje, dviem langais po 20 stiklų. Švediška krosnis, skirta dviem kambariams. Toliau – kabinetas. Durys vienvėrės, parketas, židiny. Trečias kambarys oranžinis, skliautuotas, nišoje švediška krosnis, šalia jos židiny. Dveji langai iš kiemo. Išėjus iš kambario – virtuvė ir dveji skliautuoti kambariai su keturiais langais į kiemą. Uosio parketas. Paradinis apartamentas buvo kairėje laiptų pusėje. Prieškambaris, į kurį įeinama per filingines duris, su pušiniu parketu, melsvais apmušalais, apačioje lamperija, tapyti durų ir langų angokraščiai. Sena lenkiška krosnis, apkūrenama iš laiptinės. Dveji langai į kambarį, dveji – į gatvę. Visi keturių padalų, po 10 ir 20 stiklų. Iš prieškambario dvivėrės filinginės durys su varinėmis rankenomis į pokylių kambarį. Kambarys karmazino spalvos, virš durų supraportas paausiuotose rémuose. Kambario siena, išklijuota karmazino spalvos damastu. Aprėmintas paausiuotomis raižytomis lentjuostėmis. Priešais duris nišoje karaliaus Stanislovo portretas raižytuose rémuose. Nišos angokraščiai puošti raižiniais, paausiuotais laurais ir kitais ornamentais. Lamperija, durų filingai puošti paausiuotu ornamentu baltame fone. Dvigubi langai po 10 baltų stiklų, puošniais apkaustais. Tarp langų veidrodžiai paausiuotais rémais. Prie antros sienos veidrodis prie židinio. Prie rémų dveji bronziniai žibintai. Židiny tamsaus marmuro, aprėmintas raižytu karnizu. Baltų koklių krosnis su figūra viršuje, kūrenama iš laiptų. Į trečią pokylių kabinetą filinginės dvivėrės durys, virš kurių aliejinis supraportas raižytuose paausiuotuose rémuose. Lubos tinkuotos, lygus karnizas, viduryje rozetė. Uosio parketas. Sienos išklijuotos audeklu su rožinėmis juostomis su baltomis gėlėmis, paausiuotais raižytais aprėminimais. Dveji dvigubi langai po 10 stiklų į Mėsinių gatvę. Lamperija ir durų apvadai dažyti baltai, paausiuoti. Duryse paausiuota rozetė. Švediška krosnis, ant jos gipsinės liustros. Tarp langų ir virš židinio veidrodžiai raižytais auksuotais rémais, baltas falšmarmuro židiny, puoštas figūromis. Virš durų, vedusių į miegamąjį, dveji supraportai. Miegamajame tinkuotos lubos su gipsine rozete viduryje. Raižytas frizas, sienos apklijuotos karmazino spalvos audiniu. Lamperija, langų ir durų apvadai dažyti baltai, paausiuoti. Duryse auksuotos rozetės. Uosio parketas, treji langai į kiemą, baltas falšmarmuro židiny, puoštas skulptūromis.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	37	214	217

Balta švediška koklių krosnis. Virš durų supraportai. Iš miegamojo patenkama į kabinetą, kurio interjeras panašus į aprašytuosius, tik sienos iškljuotos žaliais popieriniais apmušalais. Iš kabineto patenkama į koridorėlį, iš kurio apkūrenamos kambarių krosnys. Penktas kambarys tinkuotų lubų, dantytas karnizas, parketas, tapyti langų ir durų angokraščiai. Iš miegamojo patenkama į drabužinę. Baltų koklių krosnis, apkūrenama iš koridoriaus, balta lamperija. Ten pat ir tuale-
tas. Iš apartamento buvo galima išeiti antrais laiptais, vedusiais į kiemą. Rūmų stogas laužytos formos, iš gatvės pusės laužta linija apkalta vario skarda. Olandiškos čerpės.

1830 Vienoje mirė Konstancija Tiškevičienė.

1867 Paryžiuje mirė Ana, būdama 91 metų amžiaus.

XIX šimt. gale rūmai nebeturėjo savo pirminės išraiškos.

Vokiečių 24 ir 26 sujungtos į valdą, kurioje nuo 1758 buvo pilies teismo aktų archyvas ir kanceliarija.

Kitame gatvės gale buvo 3 aukštų pastatas.

Dambauskaitė, T. Muziejaus gatvės kapitalinis remontas. Istoriniai tyrimai. Ikonografija. III t. (Vilniaus vandentiekio ir kanalizacijos tresto archyvo 1925-29m. medžiaga. 1987. VAA F1019 Ap11 B7654

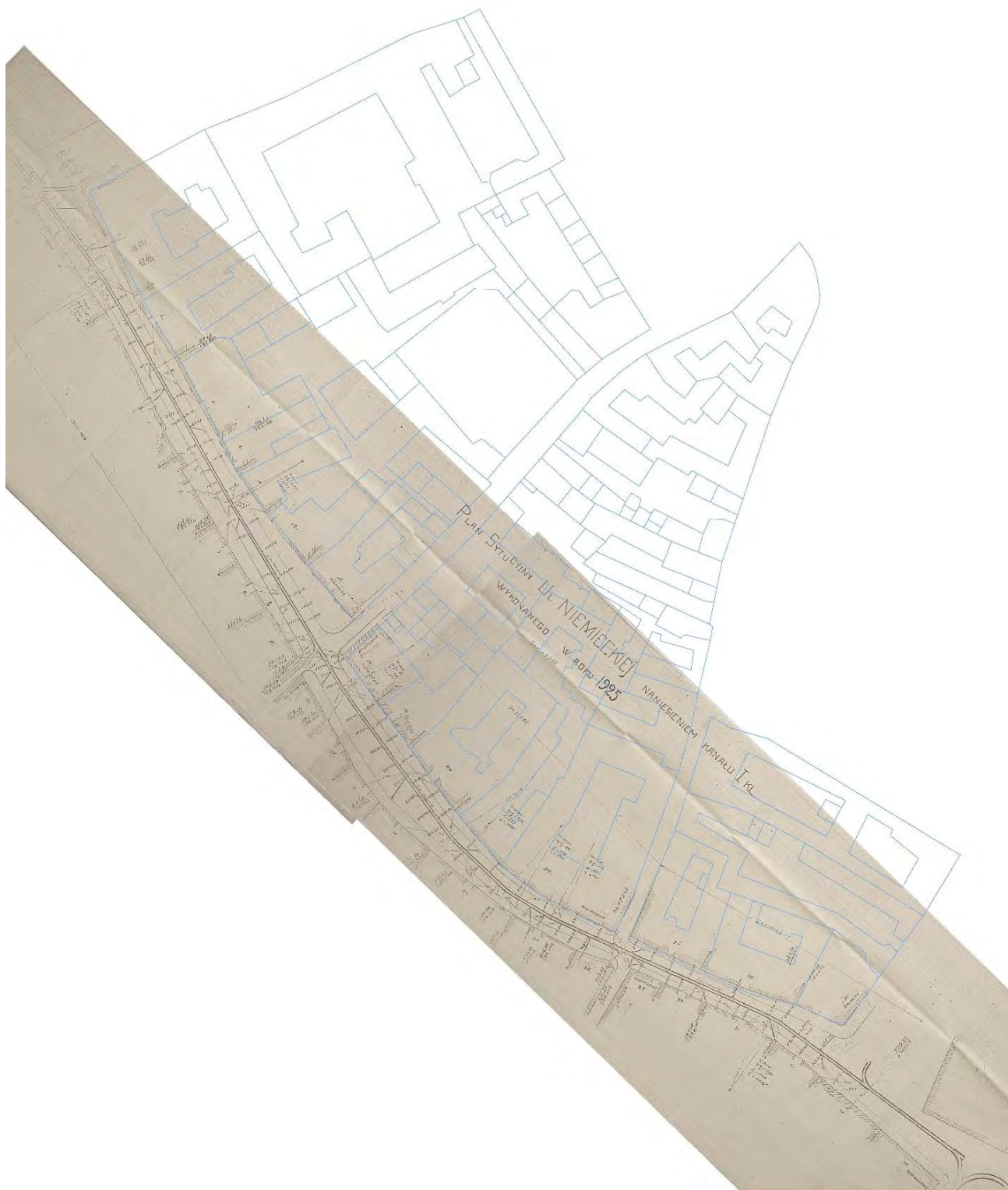
Byloje pateikti 1925-1929 pastatų kanalizacijos projektų brėžiniai sudėti į realią vietovę ir paimti už pagrindą rengiant užduotį archeologiniams tyrimams, sprendžiant apželdinimą ir buvusių pastatų vietų nužymėjimą dangose:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	38	214	217

Kanalizacijos kolektoriaus išlikimas, padėtis ir išlikimo laipsnis pagal byloje pateiktą jo projektą bus tikslinami projekto įgyvendinimo priežiūros metu:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	39	214	217

Drėma, VI. Dingęs Vilnius. Vaga Vilnius, 1991

Lygino pastatų vaizdą 1834 gatvės išklotinėje ir 1944 Juozo Kamarausko 1944 gatvės išklotinės piešinius, pieštus po bombardavimų. Jose sunumeravo namus pagal tuo metu buvusią tvarką –

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	40	214	217

ŠR gatvės pusėje numeriai lyginiai, numeruota nuo ŠV gatvės galo. Rašė, kad pastatų architektūra nuo 1834 sumoderninta ir sukomercinta – pirmame aukšte vyrauja vitrinos.

Vokiečių 2 (posesija 411)

XIX šimt. buvo aukščiausias namas mieste. 1800 pastatytas Šulco ant pradėtos statyti pijorių bažnyčios mūrų. Prieš II pasaulinį karą jame buvo „Europos“ viešbutis.

Vokiečių 4 (posesija 376)

Dviaukštis, perdirbtas į triaukštį. Saikingos išraiškos.

Vokiečių 6 (posesija 377)

1834 dviejų aukštų, 1944 – trijų, su rizalitu per vidurį, viršuje užbaigtu aukštu frontonu su trimis langeliais. Yra priklausęs Sluckiams, vėliau – kahalui.

Vokiečių 8 (posesija 378)

1834 dviejų aukštų, 1944 – keturių. Yra priklausęs trinitoriams.

Vokiečių 10 ir 12 (posesija 379)

1834 buvo vientisas dviejų aukštų namas, 1944 – dviejų skirtingų namų griuvėsiai, Vokiečių 12 – keturių aukštų. Yra priklausęs Bžostovskiams.

Vokiečių 14 (posesija 380)

Dviejų aukštų.

Vokiečių 16 (posesija 246)

1834 buvo trijų aukštų, 1944 – su ketvirtu aukštu, dirbtinai užstatytu virš pagrindinio karnizo.

Vokiečių 18 (posesija 381)

Apatinė fasado dalis nepakitusi nuo XVIII šimt., mechaniškai užstatytas III aukštas.

Vokiečių 20 (posesija 382)

Nuosekliai sumodernintas fasadas su segmentiniu frontonu viduryje. Yra priklausęs Tiškevičiams.

Vokiečių 22 (posesija 382)

1834 išklotinėje turėjo vientisą fasadą, o 1944 jis sudarytas iš skirtingų eklektinių fasadų. Yra priklausęs Manasevičiams.

Vokiečių 24 (posesija 383)

1834 buvo trijų aukštų. 1944 – tik dviejų. Jame gimė Europos mąsto literatūros ir dailės kritikas Judelis (Julianas) Kiačka (1825-1906). Kamarauskas detalai nupiešė įmantrius barokinius vartus.

Vokiečių 26 (posesija 384)

Kaip ir 1834 – trijų aukštų. Secesinis fasadas. XVI šimt. priklausė pinigų kalyklos valdytojui ir architektui (burmistrui?) Ulrichui Hozijui.

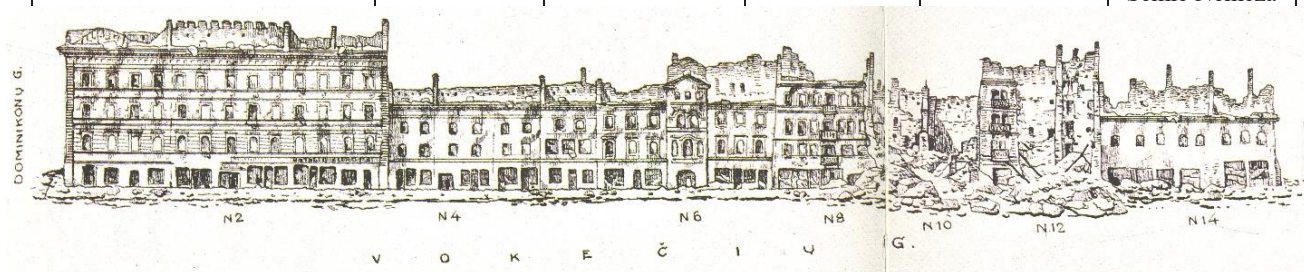
Vokiečių 28 (posesija 385)

1834 triaukštis pastatas 1944 jau keturių aukštų, su vėlyvosios secesijos fasadu. Didieji prekyba kailiais namai.

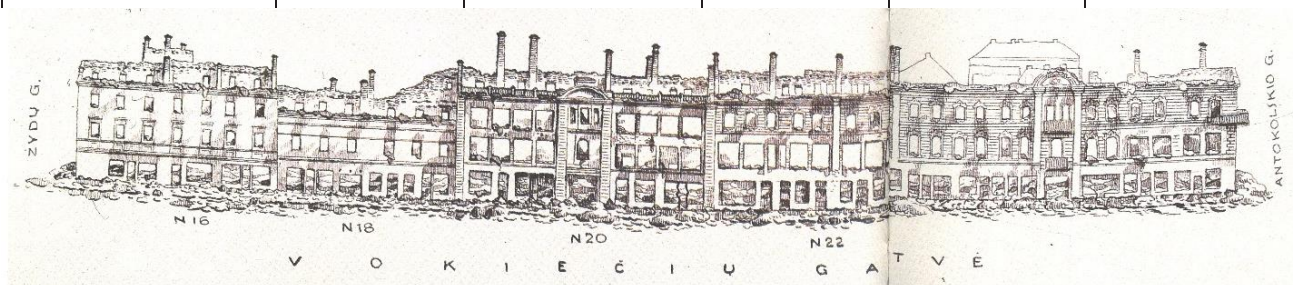
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	41	214	217

Juozo Kamarausko 1944 piešiniai su namų numeriais. Pagal Dambruskaitę ir Drėmą chronologiškai surašyta pastatų priklausomybė. Paryškinti svarbiausi pastatai:

Volkunovskis Jonas Stanislovas Sapiega Pijoriai Šv. Rapolo vienuolynas Pijorių bažnyčia Mykolas Angelas Šulcas Vladislovas Sirokomlė Aronas Lebonsonas (“Europos” viešbutis) kahalas Mečislovas Bogdanovičius Juozas Pakalnis	Angerovas Jonas ir Leonas Rogalskiai Gronimas Punkinas kahalas	(Semionas Jurjevičius) Sluškos Sluckiai? kahalas Šeštadieninė sinagoga	Pinigų kalykla Antonina Sibilė Volštei- Arnau- Gelgaudienė- Sapiegienė Trinitoriai (nuomavo kahalui) Jonas Vladislovas Bžostovskis kahalas Levinas Berkovičius	Jonas Vladislovas Bžostovskis Leyzeriai Hirša Delezeris Berkos Zelmanovičiaus mokykla Ošeras / Abraomas Klečka Broliai Leyzeriai	Vaško lydykla Kazimieras Vaišnaronovičius Vilniaus Akademija Povilas Novanovskis Antanas Korvin Koskovskis Laurynas Odyncas Jonas Odyncas Litmanas Zalmanovičius Šemle Nemeza
--	--	---	---	--	---

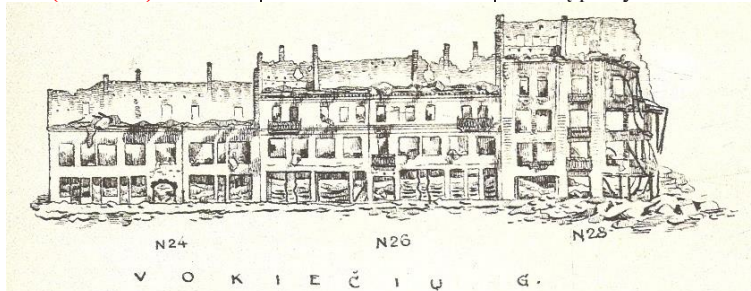
Stanislovas Stulba Šv. Jono bažnyčia Kahalas Elena Tiškevičienė Misionieriai Joselis Elioševičius Eksdivizija	Potopas Mykolas Siesickas Jo dukra Radvilienė Motiejus Radvila Liudvikas Skumin Tiškevičius	Mitašius Studentų kongregacija Kahalas (špitolė) Šymakas Dievo Kūno Brolija Ancypa Jonas ir Ona iš Pociejų Skumin Tiškevičiai	Krejčmejeris Jokūbas Langas Jasmanas Tiškevičius	Kazimieras Pacas Konstantinas Vladislovas Tiškevičius	Karmelitai Drozdas Mykolas Sycinskis Antanas Karolis ir Elena Novosielskiai, ištekėjo už Jurgio Skumin Tiškevičiaus Juozapas (?) ir Ona iš Pociejų Skumin Tiškevičiai
Skumin Tiškevičių rūmai: Juozapas, Liudvikas Mykolas Tiškevičius					
	Leibovicas Peisachas Šambedalis Leiba Neft	Jankelis Movša Parnesas Jokūbas Parnesas Jarmolinska		Manasevičiai	

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	42	214	217

Ulrichas Hozijus
Pilies teismo aktų archyvas ir kanceliarija
Judelis (Julianas) Kliacka

Kailių prekybos namai

Grišinas, V. Šilumos tinklų nuo ŠK B-26 (2425) iki ŠK-7 Vokiečių – Arklių g. Vilniuje rekonstrukcija. Archeologinė priežiūra – tyrimai tranšėjos ribose. 1990. LII 1715

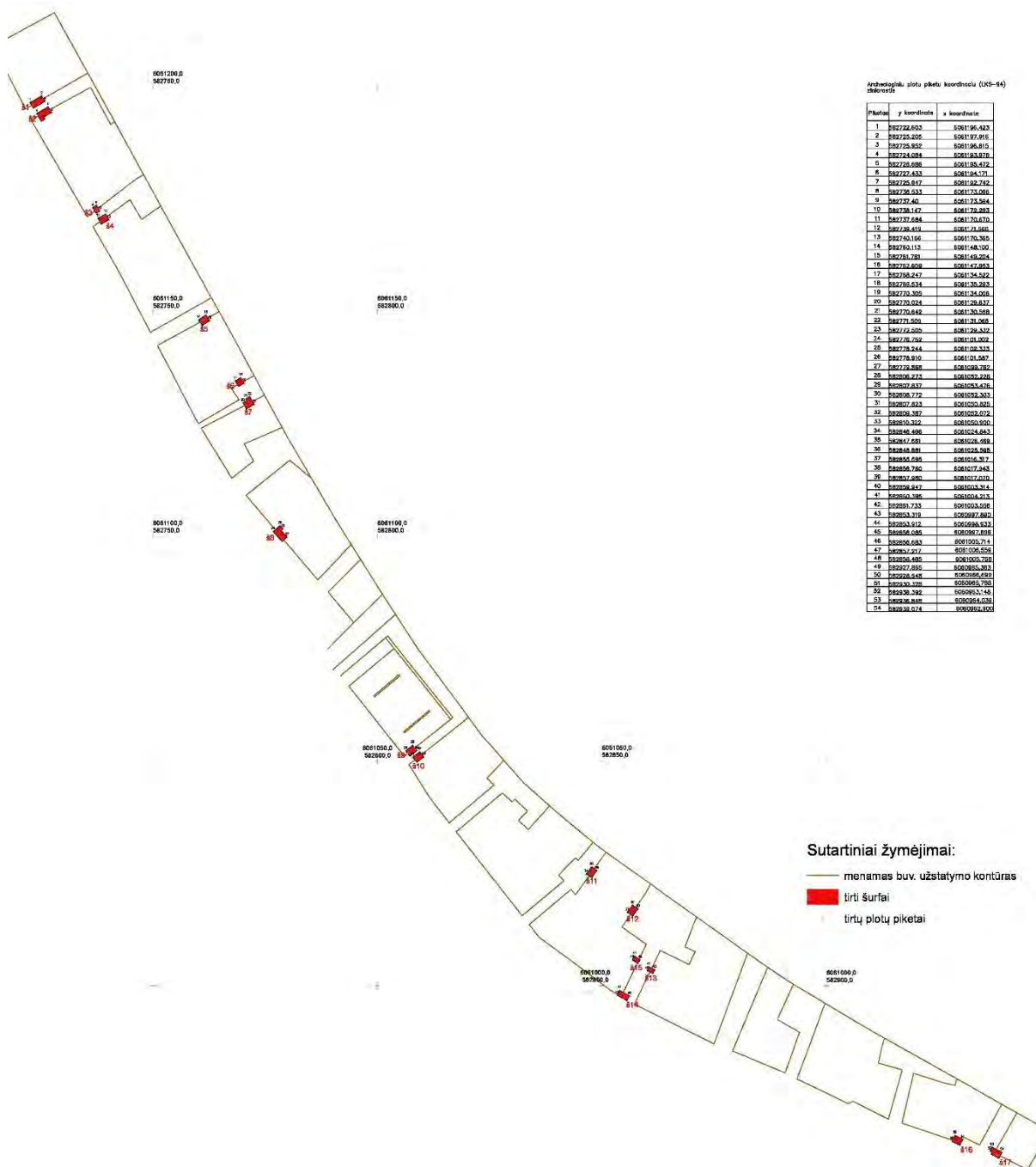
Grišinas, V. Archeologiniai kasinėjimai Vilniuje, Vokiečių g. buvusių istorinių pastatų vietoje. 1990-1991

Grišinas, V. Šilumos tinklų Vokiečių – Mėsinių g. Vilniuje rekonstrukcija. Archeologinė priežiūra – tyrimai tranšėjos ribose. 1991-1992. LII 1903

Kontrimas, D. Vilniaus senamiesčio (16073) teritorijos, Vokiečių g. detaliųjų archeologinių tyrimų pažyma. 2019. Teisinga orbita

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	43	214	217

Ieškota buvusio gatvės užstatymo liekanų charakteringose vietose. Surastos liekanos pateiktos koordinuotame dwg plane:

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	44	214	217

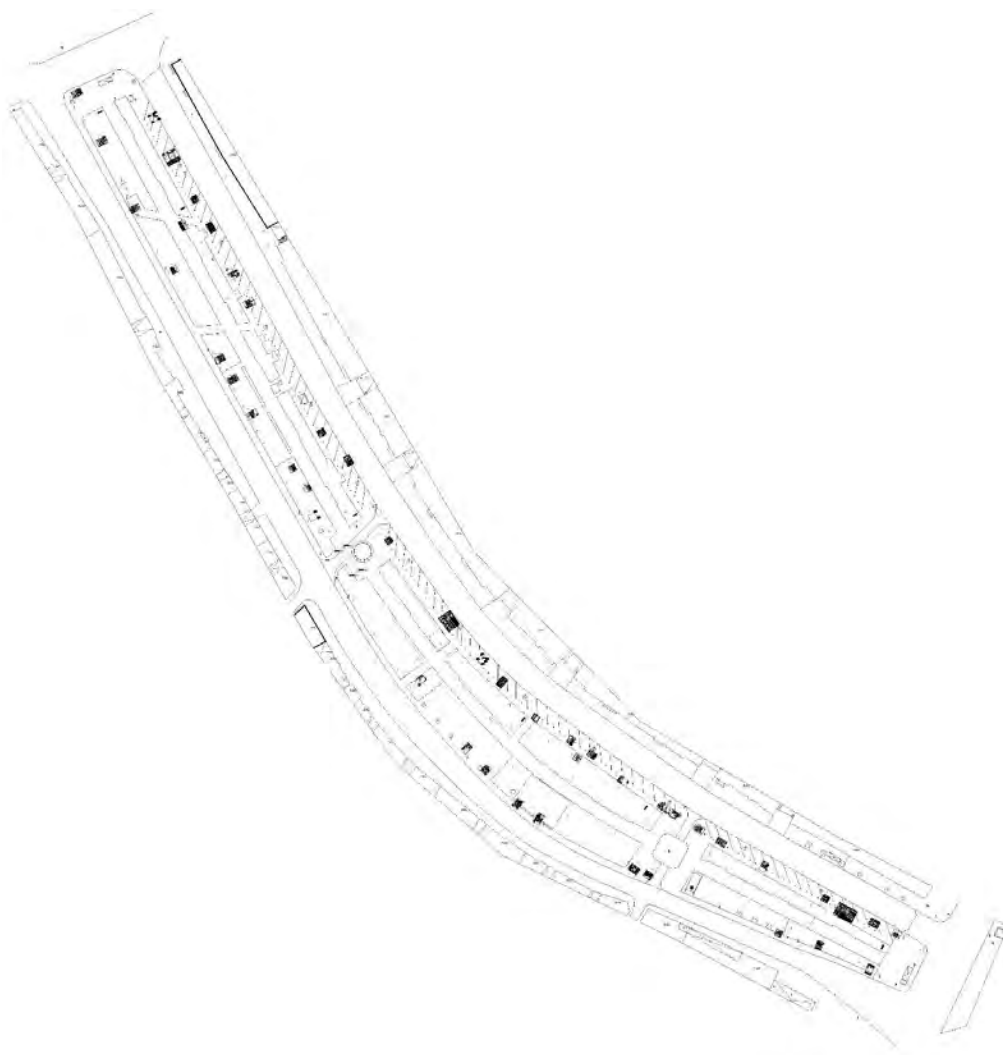
Duomenys tiesiogiai panaudoti projektinių pasiūlymų brėžiniams.

Skardžiuvienė, R. Vilniaus senamiesčio 33 kvartalo istoriniai tyrimai. 1966. VAA F1019 Ap11 B100

Pateiktos bendros rašytinės kvartalo charakteristikos. 33 kvartalas buvo vienas iš centrinių žydų gyvenamų kvartalų. Vokiečių gatvė formuotis pradėjo XIV šimt. Dalis namų priklausė vyskupo jurizdikai. Nuo 1669 žydams leista dvidešimčiai metų nuomotis patalpas visose jurizdikose ir prekiauti jose gėrimais. Plačiau aprašyta kitų, ne Vokiečių gatvių ir jose išlikusių namų istorija.

Šležas, A. Detaliųjų archeologinių tyrimų Vilniaus m., Vokiečių g. detaliųjų archeologinių tyrimų pažyma. 2021. Kultūros vertybių paieška

Pagal projektuotojų pateiktą užduotį ieškota užstatymo ir grindinių liekanų buvusiose gatvių sankryžose, ribose tarp posesijų, statinių kampuose. Surastos liekanos pateiktos koordinuotame dwg plane:

Duomenys tiesiogiai panaudoti projektinių pasiūlymų brėžiniams.

Tebeliškis, P. Magistralinių šiluminių tinklų statybos darbų Muziejaus – Gorkio g. (tranšėjos atkarpose Nr.1-3) archeologinės priežiūros ir fiksacijos ataskaita. 1976. LII 720

Vainilaitis, V. Žvalgomieji archeologiniai tyrimai Vilniuje, Vokiečių g. 1998. LII 3195

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	45	214	217

Archeologiniai tyrimai

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	46	214	217

2021 m. detaliųjų archeologinių tyrimų

Vilniaus m., Vokiečių g.

PAŽYMA

2021-12-03

Mokslo šaka: Humanitariniai mokslai, istorija (05 H).

Tyrimo rūšis: Archeologiniai tyrimai.

Objektas (pavadinimas, kultūros vertybės kodas): Vilniaus senamiesčio (16073), Vilniaus senojo miesto ir priemiesčių archeologinės vietovės (25504) teritorijos.

Adresas: Vokiečių g., Vilnius.

Užsakovas: Vilniaus miesto savivaldybės administracija

Vykdytojas: UAB „Kultūros vertybių paieška“

Tyrimų pagrindas (leidimo išdavimo data, specializacija, kategorija): leidimas išduotas 2021 m. rugpjūčio mėn. 10 d., Nr. LA-322, archeologui Andriui Šležui (atestatas Nr. 0346).

Tyrimų tikslas: Ištirti kultūrinį sluoksnį, užfiksuoti galimas statinių liekanas ir kitus archeologinio pobūdžio vertingųjų savybių turinčius objektus. Nustatyti buvusio užstatymo, kultūrinio (archeologinio) sluoksnio, kitų archeologijos vertybių santykį su antžeminių statinių pamatų ir inžinerinių statinių projektiniais sprendiniais, parengti paveldosauginės rekomendacijas.

Archeologinių tyrimų aprašymas: Vokiečių g. rugpjūčio – lapkričio mėn. ištirti 44 šurfai ir 6 perkastos. Jų bendras plotas 338 m². Šurfai ir perkastos sunumeruoti eilės tvarka iš šiaurės vakarų į pietryčius.

Šurfas Nr. 1 (fot. 1-2) buvo 2x3 m dydžio, suformuotas šiaurės vakarinėje tirtos zonos dalyje prie senosios Vokiečių g. ir Dominikonų g. sankirtos. Ištirtas iki 0,9 m gylio, jame fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Vakarinėje dalyje atidengti Š-P kryptimi pakloti elektros kabeliai, dar du kabeliai šurfą kirtę R-V kryptimi. Centrinėje dalyje apie 0,25 m gylyje (Habs 110,51 m aukštyje) atidengta ŠV-PR kryptimi orientuotos pastato sienos liekanos. Atidengtas plotis 1,7 m. Prie šiaurės rytinės pusės atidengtos arkos – skliauto dalis. Manoma, buvusio rūšio skliauto liekanos. Mūrai naudotos rausvos – geltonos 15.50x6.50 ir 32.50x16.50x6.50 cm dydžio plytos rištos kalkių skiediniu. Mūras šiaurės vakarinėje dalyje remontuotas naudojant geltonas 23.00-24.00x12.00-13.00x5.00-6.00 cm dydžio plytas.

Šurfas Nr. 2 (fot. 3-4) buvo 2x3 m dydžio, tirtas 13,5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 1, prie senosios Vokiečių g. Šurfe iki tirtos 1,6 m gylio fiksuoti tik piltiniai XX a. vid. – II pusės sluoksniai be archeologinių radinių.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	47	214	217

Po paviršiniu juodžemio sluoksniu šiaurės rytiniame pjūvyje atidengtas netašytų akmenų grindinys datuojamas XX a. vid. – II puse (įrengtas jau po pastatų nugriovimo). Jis sudėtas ant 0,15-0,2 m storio geltono smėlio pakloto. Žemiau, apie 0,65 m gylyje (Habs 110,54 m aukštyje) atidengto T formos sienos liekanos. ŠV-PR kryptimi orientuota sienos dalis buvo 1,55 m. Joje suformuotas švieslangis. PV-ŠR kryptimi orientuota siena buvo 1,2 m. Abi sumūrytos iš rausvų ir gelsvų 30.00x16.50x?; 33.00x17.00x?; 32.00x17.00x?; 33.00x17.50x8.50; ?x17.00x7.00 cm dydžio plytų rištų kalkių skiediniu.

Šūrfas Nr. 3 (fot. 5) buvo 2x2 m dydžio, tirtas prie naujosios Vokiečių g., tirtos teritorijos šiaurinėje dalyje. Iširtas iki 2,6 m gylio. Tirti piltiniai sluoksniai datuojami XX a.

Šūrfas Nr. 4 (fot. 6) buvo 2x3 m dydžio, suformuotas prie senosios Vokiečių g., 19 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 2. Iširtas iki 1,3 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Jame iškart po šaligatvio plytelėmis (Habs 111,15 m aukštyje) atidengtos dviejų mūrų liekanos. Tai dviejų besiglaudžiančių pastatų kampai. Abiejų PV-ŠR kryptimi orientuotos sienos smarkiai apardytos tiesiant inžinerinius tinklus. Šiauriau buvusio pastato atidengtos sienos dalies plotis 0,35 m. Piečiau atidengto pastato ŠV-PR kryptimi orientuota siena buvusi apie 1,75 m pločio. Abiejų mūras iš netašytų akmenų ir įvairių spalvų ?x13.00x7.00; ?x13.50x8.00; ?x16.00x6.00 cm dydžio plytų rištų biriu šviesiu kalkių skiediniu.

Šūrfas Nr. 5 (fot. 7-8) buvo 2x2 m dydžio tirtas pietinėje teritorijos dalyje prie naujosios Vokiečių g., tirtos dalies rytiniame kampe. Iširtas iki 0,9 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Šūrfas pateko į buvusio pastato vidų, jame nuo 0,3 m gylio (Habs 113,92 m aukščio) atidengtos dviejų tinkuotų vidinių sienų dalys. Jos lygiagrečios viena kitai. Sumūrytos iš rausvų ir geltonų 26.00x13.00x7.00; 24.00x12.00x6.50; 24.00x11.50x?; 24.00x11.50x6.00 cm dydžio plytų.

Šūrfas Nr. 6 (fot. 9-11) buvo 2x2 m dydžio, 24,5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 3, palei naująją Vokiečių g. Iširtas iki 2,4 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai suformuoti pastato griovimo metu. Jame 0,4 m gylyje (nuo Habs 110,87 m aukščio) atidengtos mūrų liekanos: išorinės sienos ir laiptinės dalys. Išorinė siena orientuota ŠR-PV kryptimi, 1,2 m storio, sumūryta iš rausvų ir geltonų 26.50x15.00x6.00 ir 30.00x13.50x6.00 cm dydžio plytų.

Šūrfas Nr. 7 (fot. 12-13) buvo 2x3 m dydžio, suformuotas 7 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 6. Iširtas iki 1,35 m gylio, fiksuoti XX a. sluoksniai. Po paviršiniais sluoksniais atidengtas betonas išpiltas ant plėvelės. Pietvakarinėje šurfo dalyje po betono sluoksniu 0,5 m gylyje atidengtas mūras – siena orientuota PV-ŠR kryptimi. Ji 1 m pločio sumūryta iš rausvų 30.00x16.00x7.00 cm dydžio plytų rištų kalkių skiediniu. Toliau gilintasi tik pietinėje šurfo dalyje, buvusio pastato viduje. 1,05 m gylyje atidengtos sudegusios grindų lentos, jas išardžius 1,35 m gylyje atidengta buvusi molinė asla. Ji neardyta, toliau nesigilinta.

Šūrfas Nr. 8 (fot. 14-17) buvo 2x3 m dydžio, tirtas 12 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 7 palei naująją Vokiečių g. Iširtas iki 2,15 m gylio, fiksuoti tik XX a. vid. sluoksniai suformuoti griauinant pastatą. Įžemis pasiektas grąžto pagalba 3,6 m gylyje, virš jo slūgsojo tamsiai pilkas smėlingas grunto sluoksnis. Pastato liekanos atidengtos 0,3 m gylyje Habs 111,25 m aukštyje. Pirmiausia atidengtos T formos liekanos: viena siena orientuota ŠR-PV kryptimi (jos šiaurinė dalis nugriauta iki 0,7 m gylio), antroji statmena jai orientuota ŠV-

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	48	214	217

PR kryptimi – jos rytinėje dalyje įrengtas praėjimas. Jos sumūrytos iš rausvų 31.00x15.00x7.50; 31.50x14.00x6.50; 26.00x13.00x6.50 cm dydžio plytų rištų kalkių skiediniu. Šurfo šiaurės rytiniame pjūvyje atidengta tinkuota vidinė pastato siena. Apie 1,9 m gylyje rytiniame kampe atidengtos dar vieno mūro liekanos -tinkuoto sienos išplatėjęs pamatas (?) sumūrytas iš raudonų 29.00x16.00x7.00; 31.00x13.00x8.00 cm dydžio plytų.

Šurfas Nr. 9 (fot. 18-19) buvo 2x3 m dydžio, tirtas centrinėje Vokiečių g. dalyje - žaliojoje zonoje. Ištirtas iki 2,4 m gylio. Didžiojoje šurfo dalyje fiksuoti XX a. II pusėje šiluminės trasos tiesimo metu suformuoti piltiniai sluoksniai, kuriuose rasta XVIII-XX a. datuotinių radinių. Tik šiauriniame kampe nuo 0,8-0,9 m gylio tirtas tamsiai pilko piltinio grunto su gausiu kiekiu griuvenų sluoksnis, kuris pagal aptiktus radinius datuotas XIX a. Po šiuo sluoksniu 1,1 m gylyje (Habs 110,45 m aukštyje) atidengta ŠR-PV kryptimi atidengtas mūras suardytas įrengiant šiluminę trasą. Sieną 1,2 m pločio, sumūryta iš geltonų 27.00x17.00x6.00 cm dydžio plytų. Įžemis pasiektas grąžto pagalba 4,4 m gylyje.

Šurfas Nr. 10 (fot. 20-23) buvo 2x3 m dydžio, 7,5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 8. Ištirtas iki 3,6 m gylio. 0,5 m gylyje (Habs 111,32 m aukštyje) atidengtas L formos mūras iš raudonų . 31.00x15.00x7.00; ?x13.50x7.00; 28.00x8.00 cm dydžio plytų. Jo išorinė dalis buvo remontuota naudojant rausvas ir geltonas 25.00x11.50x5.50; 24.00x11.00x6.00 cm plytas. Pastato išorėje atidengtas įkastas lietuviškas. Šurfo rytiniame kampe (pastato išorėje) po piltiniu XX a. sluoksniu nuo 2,1 m gylio slūgsojo pilko ir geltono smėlio sluoksniai, kuriuose rasta XV-XVI a. būdingų buitinių ir statybinės keramikos fragmentų. Šie sluoksniai tirti iki 3,6 m gylio, kuriame pasiektas įžemis.

Šurfas Nr. 11 (fot. 24-25) buvo 2x3 m dydžio. Jame struktūrų neaptikta. Maždaug nuo 0,8 m gylio šurfe tirti XVIII a. kultūrinis sluoksnis, o nuo 2,2 m. gylio fiksuotas XVII a. datuotinas sluoksnis su to meto buitinių ir statybinės keramikos radiniais. 2,45-2,7 m gylyje tirtuose sluoksniuose radinių neaptikta, o po jais pasiektas įžemis.

Šurfas Nr. 12 (fot. 26-27) buvo 2x2 m dydžio, palei senąją Vokiečių g. Ištirtas iki 1,3 m gylio, fiksuoti tik XX a. II pusės piltiniai sluoksniai. Jame apie 0,2 m gylyje (Habs 111,35 m aukštyje) atidengta ŠV-PR kryptimi orientuota išorinė pastato siena, jos vidinė dalis stipriai apardyta tiesiant dujotiekį. Ji sumūryta iš raudonų 28.00x14.00x7.00; 28.00x12.00x8.00; 28.00x14.00x9.00 cm dydžio plytų.

Šurfas Nr. 13 (fot. 28-29) buvo 2x3 m dydžio, palei naująją Vokiečių g. Ištirtas iki 0,85 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Vakarinėje dalyje atidengtos iš plytų ir pusplyčių (raudonos 31.00x14.00x6.50; 32.50x14.00x5.50; 31.50x14.50x? cm dydžio) sudėtos grindinys ar grindys. Jos paliktos neišardytos, toliau nesigilinta.

Šurfas Nr. 14 (fot. 30-31) buvo 2x2 m dydžio, 8 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 11. Ištirtas iki 2,75 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. vid. griuvenų sluoksniai suformuoti užpilant patalpas. Jame, Habs 111,85 m aukštyje, atidengtos T formos rūšio sienų liekanos (sumūrytos ir geltonų 24.50x?x6.00; 26.00x13.00x6.50; 25.00x13.00x7.00; ?x13.00x6.50 cm dydžio plytų) ir buvęs 0,95 m pločio praėjimas – durų stakta tarp

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	49	214	217

patalpų. Buvęs grindų lygis pasiektas 2,7m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus. Grindys sudėtos iš netašytų akmenų.

Šurfas Nr. 15 (fot. 32-35) buvo 2x3 m dydžio, tirtas palei senąją Vokiečių g. Ištirtas iki 1,45 m gylio. Fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai, kuriuose rasta ir ankstyvesnių XVII-XIX a. radinių. T formos mūro liekanos (išorinės sienos) atidengtos ties Habs 111,60 m aukštyje. ŠR-PV kryptimi orientuota išorinė pastato siena buvo 1,25 m storio. Sienų mūras kiautinės konstrukcijos iš raudonų plytų, vidaus užpildas skiedinys su netašytais akmenimis ir plytų duženomis. Išorinė sienos dalis remontuota naudojant geltonas plytas. Pastato išorėje, grąžto pagalba, įžemis pasiektas 3,6 m gylyje.

Šurfas Nr. 16 (fot. 36-37) buvo 2x3 m dydžio, suformuotas 5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 15. Ištirtas iki 1,5 m gylio, fiksuoti tik XX a. piltiniai sluoksniai. Pastato išorinė siena orientuota ŠR-Pv kryptimi atidengta Habs 111,62 m aukštyje. Ji apie 1,8 m storio sumūryta iš 32.00x14.50x7.00; 25.00x13.50x7.00; 28.00x13.00x?; 25.00x14.00x5.50 cm dydžio geltonų ir raudonų plytų. Mūrijant, ypač apatinėje dalyje, naudoti ir dideli iki 50x80x50 cm dydžio akmenys.

Šurfas Nr. 17 (fot. 38-41) buvo 2x2 m dydžio, 10 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 16. Ištirtas iki 2,7 m gylio. Ties Habs 111,88 m altitute atidengtas T formos mūras. Mūras apardytas tiesiant dujotiekį. Sumūrytas iš raudonų 30.00x?x7.00; ?x13.00x7.50; 29.00x?x6.00; 30.00x?x6.00; 32.00x?x8.00 ir juodų ?x12.00x6.00; ?x13.00x6.50; ; ?x11.50x6.50; ?x13.50x6.00 cm dydžio plytų. Pastato išorėje atidengtas įkastas lietvamzdis. Po piltiniais XX a. sluoksniais, maždaug nuo 2,2 m gylio glūdėjo XVI a. datuojamas kultūrinis sluoksnis, po kuriuo 2,6 m gylyje pasiektas įžemis.

Šurfas Nr. 18 (fot. 42-43) buvo 2x2 m dydžio, prie senosios Vokiečių g. Ištirtas iki 1,6 m gylio, jame fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Apie 0,15 m gylyje atidengtos betoninės šaligatvio plytelės. Mūras atidengtas Habs 112,05 m aukštyje. Jis U formos, sumūrytas iš rausvų ir gelsvų 26.00x13.00x7.00 cm dydžio plytų.

Šurfas Nr. 19 (fot. 44-46) buvo 2x2 m dydžio, prie senosios Vokiečių g. Ištirtas iki 2,3 m gylio. Iki 1,8 m gylio tirti XX a. 2 ketv. datuojami piltiniai sluoksniai suformuoti lietaus nuotekų tinklus. Žemiau, 1,9-2,3 m gylyje glūdėjo pilko grunto sluoksnis su XVII-XVIII a. buitinės ir statybinės keramikos radiniais. Toliau nebesigilinta - įžemis grąžto pagalba pasiektas 4 m gylyje. Habs 112,24 m aukštyje atidengta ŠV-PR kryptimi orientuota išorinė pastato siena – tiksliau dvi besiglaudžiančios sienos (fot. 45). Pietinė sumūryta iš skaldytų ir neskaldytų akmenų bei raudonų 32.00-33.00x13.00x7.00-8.0 cm dydžio plytų, o šiaurinė – rausvų 24.00x12.00x6.00 cm dydžio plytų ir pavienių neskaldytų akmenų.

Šurfas Nr. 20 (fot. 47) buvo 2x2 m dydžio, 6 m į pietus nuo šurfo Nr. 19. Ištirtas iki 1,3 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. 0,3 m gylyje atidengta XX a. II pusės šaligatvio danga. Kitų struktūrų neaptikta. Dėl atidengtų medžių šaknų ir inžinerinių tinklų toliau gilintis buvo netikslinga.

Šurfas Nr. 21 (fot. 48-50) buvo 2x2 m dydžio. Ištirtas iki 1,2 m gylio, fiksuoti tik XX a. sluoksniai. Mūro liekanos atidengtos Habs 112,01 m aukštyje. Atidengtos mūras netaisyklingos formos. Pietiniame kampe

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	50	214	217

1,2 m gylyje atidengtas akmenų ir plytų grindinys, o vakariniame 1,3 m gylyje atidengtas kitas mūras. Dėl mažo atidengto ploto struktūrų tarpusavio ryšis nenustatytas.

Šurfas Nr. 22 (fot. 51-52) buvo 2x2 m dydžio. Tirtas šiaurės rytiniame naujosios Vokiečių g. šaligatvyje palei pastatą. Įsigilinta iki 1,45 m, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. 0,5-0,7 m gylyje šurfe atidengti elektros kabeliai dėl kurių daugiau gilintis buvo neįmanoma.

Šurfas Nr. 23 (fot. 53-56) buvo 2x3 m dydžio, tirtas palei senąją Vokiečių g. Įsigilinta iki 1,85 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Pietrytinėje dalyje ties Habs 113,02 m altitute atidengtos ŠV-PR kryptimi orientuotos sienos liekanos. Ji stipriai apardyta tiesiant dujotiekį. Sumūrytas iš raudonų ir geltonų 31.50x16.00x8.00; ?x16.50x7.00; 30.50x16.00x6.50 cm dydžio plytų. Pasiekus 1,4 m gylį, dėl dujotiekio toliau gilintis visame plote buvo neįmanoma. Tyrimai tęsti tik pietiniame šurfo kampe. Čia po piltiniai sluoksniais 1,85 m gylyje atidengtas plytų ir kalkių skiedinio mūro fragmentas. Dėl mažo atidengto ploto jo matmenys nenustatyti.

Šurfas Nr. 24 (fot. 57-58) buvo 2x2 m dydžio. Iširtas iki 1,7 m gylio. Struktūrų šurfe neatidengta. Iki 1,3 m gylio tirtas piltinis XX a. sluoksnis. Žemiau glūdėjo preliminarai XVII a. datuojamas kultūrinis sluoksnis. Jis tirtas iki 1,7 m gylio. Įžemis pasiektas darant 0,2x0,2 m dydžio iškasą – 2,7 m gylyje.

Šurfas Nr. 25 (fot. 59-60) buvo 2x3 m dydžio. Iširtas iki 2 m gylio. Šurfe ties Habs 112,7 m aukštyje atidengtas pastato kampas – išorinės sienos ir įėjimas į pastatą. Pastato siena 1,2 m storio sumūryta iš 25.00x12.00x6.00; 24.00x?x6.00; ?x13.50x7.00 cm dydžio rausvų ir geltonų plytų. Pastato išorėje grąžto pagalba įsigilinta iki 4 m gylio, tačiau įžemis nepasiektas.

Šurfas Nr. 26 (fot. 61-62) buvo 2x3 m dydžio, prie senosios Vokiečių g. Iširtas iki 1,9 m gylio. Pasviršiuje fiksuoti piltiniai XX a. 2 ketv. sluoksniai suformuoti tiesiant lietaus nuotekas, o vietomis nuo 1,3 m gylio glūdėjo XVI a. pab. – XVII a. I pusės. Ties Habs 113,07 m aukštyje atidengta ŠV-PR kryptimi orientuota išorinė pastato siena. Pastato išorėje atidengtas įkastas lietvamzdis ir vandentiekio vamzdis. Įžemis pasiektas tik grąžto pagalba – 3,6 m gylyje. 1,8 m gylyje prie sienos atidengtas akmenų grindinio fragmentas preliminarai datuojamas XVI a.

Šurfas Nr. 27 (fot. 63-66) buvo 2x2 m dydžio, suformuotas prie naujosios Vokiečių g. Iki 1,3 m gylio tirtas piltinis XX a. sluoksnis, kuriame aptikta ir ankstyvesnių radinių. Žemiau pietrytinėje dalyje tirtas geltonas smėlingas sluoksnis su XVII-XVIII a. buitinės ir statybinės keramikos radiniais. Šis sluoksnis tirtas iki 1,9 m gylio. Įžemis pasiektas grąžto pagalba – 3,35 m gylyje. Šiaurės vakarinėje dalyje ir žemiau tirtas piltinis XX a. vid. sluoksnis su griuvenomis suformuotas pastatų griovimo metu. Ties Habs 111,89 m altitute atidengtas ŠR-PV kryptimi orientuotas 0,45 m pločio iš netašytų akmenų ir plytų sumūrytas mūras.

Šurfas Nr. 28 (fot. 67-69) buvo 2x3 m dydžio, prie senosios Vokiečių g. Iširtas iki 0,95 m gylio, fiksuoti tik XX a. sluoksniai. Habs 113,52 m aukštyje atidengta ŠV-PR kryptimi einanti pastato išorinė siena su švieslangiu (?). Sumūrytas iš raudonų 32.00x16.00x8.00 cm ir geltonų ?x15.00x8.00; 30.00x?x8.00 cm plytų. Pastato išorėje atidengtas fragmentiškai išlikęs netašytų akmenų grindinys (prelimariniai datuojamas XIX a.-XX a. pr.).

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	51	214	217

Šurfas Nr. 29 (fot. 70-71) buvo 2x2 m gylio. Iširtas iki 1,1 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Mūras atidengtas Habs 113,07 m aukštyje. Jis buvo T formos. ŠR-PV kryptimi orientuota siena tęsėsi už šurfo ribų. Stipriai apardytas tiesiant elektros kabelius. ŠV-PR kryptimi orientuota sienos dalis buvo 0,9 m pločio. Mūryta naudojant netašytus akmenis, raudonas 24.00x12.00x6.00 cm dydžio plytas su išilginėmis braukomis.

Šurfas Nr. 30 (fot. 72-73) buvo 2x3 m dydžio, 5,5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 29. Iširtas iki 1 m gylio, fiksuoti tik XX a. piltiniai sluoksniai. ŠV-PR kryptimi orientuota pastato išorinė siena atidengta 0,15 m gylyje (Habs 113,51 m aukštyje). Ji 1,4 m pločio sumūryta iš netašytų akmenų, raudonų ?x17.00x7.50; ?x18.00x8.50 cm ir geltonų 29.00x15.00x6.50; ?x16.00x6.50; 28.00x17.00x7.00 cm dydžio plytų.

Šurfas Nr. 31 (fot. 74-76) buvo 2x2,5 m dydžio. Nebaigtas tirti, iki 2,1 m gylio fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Mūro liekanos atidengtos 1,2 m gylyje (Habs 112,28 m aukštyje). Didžioje dalyje atidengtos sienos orientuotos PR-ŠV kryptimi liekanos, ji buvusi 1,35 m pločio. Šiaurės vakariniame šurfo pakraštyje atidengta dalis buvusio praėjimo. Šiaurės rytiniame pjūvyje fiksuotos skliauto liekanos (fot. 75), o šurfą praplėtus pietvakarinių kryptimi atidengtas kitas skliautas (fot. 76).

Šurfas Nr. 32 (fot. 77-78) buvo 2x3 m dydžio, prie naujosios Vokiečių g. Iširtas iki 3,45 m gylio. Iki 0,75 m gylio tirti archeologiškai nevertinti XIX-XX a. piltiniai sluoksniai. Žemiau tirti piltiniai sluoksniai su XVII a. radiniais, po kuriais 1,35 m gylyje atidengtas netašytų akmenų grindinys. Po grindiniu 1,5-1,9 m gylyje tirtas XVI a. II pusės kultūrinis sluoksnis. Žemiau radinių neaptikta. Grindinys išlikęs nevisame šurfo plote, tyrimai tęsti šurfo pietiniame kampe. Įžemis pasiektas 3,4 m gylyje nuo žemės paviršiaus.

Šurfas Nr. 33 (fot. 79-82) buvo 2x2 m dydžio, tirtas 2 m į pietvakarius nuo šurfo Nr. 32. Iširtas iki 2,1 m gylio. Didžioje dalyje fiksuoti XX a. vid. griauant pastatus ir II pusėje tiesiant šiluminę trasą suformuoti sluoksniai. Tik nuo 1,8 m gylio tirtas gelsvo smėlingo grunto sluoksnis, kuris pagal aptiktus radinius datuojamas XVIII a. To paties laiko ir panašios struktūros sluoksnis tirtas ir šurfe Nr. 27. ŠR-PV orientuotos sienos dalis atidengta Habs 112,91 m aukštyje. Bendras sienos plotis 0,9 m. Pietrytinė dalis 0,6 m pločio sumūryta iš raudonų 31.00x15.50x8.50; ?x15.00x8.50; 30.00x15.50x7.50 cm dydžio plytų. Šiaurės vakarinė dalis 0,3 m pločio primūryta vėliau iš geltonų ?x16.00x7.00 cm dydžio plytų. Tuo pačiu sumūrytas ir skliautas atidengtas šurfo šiaurės rytiniame pjūvyje.

Šurfas Nr. 34 (fot. 83-85) buvo 2x3 m dydžio, suformuotas prie naujosios Vokiečių g. Iširtas iki 2,1 m gylio, iki kurio fiksuoti tik piltiniai XX a. II pusės sluoksniai. Habs 113,19 m aukštyje atidengtos iš akmenų sumūrytos 0,9 m pločio sienos orientuotos ŠR-PV kryptimi liekanos. Įžemį bandyta pasiekti grąžto pagalbą, tačiau įsigilinus iki 4 m gylį atsiremta į mūrą.

Šurfas Nr. 35 (fot. 86-90) buvo 2x3 m dydžio, tirtas prie senosios Vokiečių g., ties Vokiečių ir Mėsinų g. sankirta. Jame iki 1,2 m gylio tirtas piltiniais XX a. vid. – II pusės sluoksnis suformuotas tiek griauant pastatus, tiek vėliau tiesiant įvairius inžinerinius tinklus. ŠR-PV kryptimi orientuotos pastato sienos liekanos atidengtos Habs 113,3 m aukštyje. Šiaurinė mūro dalis ankstyvesnė, 0,65 m pločio sumūryta iš raudonų 27.00-28.00x11.00-13.00x7.00-8.00 cm dydžio plytų ir akmenų rištų itin birių kalkių skiediniu.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	52	214	217

Pietinė dalis su remontuota naudojant geltonas 25.00-26.00x12.00-12.50x6.50-7.00 cm dydžio plytas. Į šiaurės vakarus nuo mūro tirtas tik piltinis XX a. sluoksnis. Tyrimai tęsti į pietryčius nuo mūro. Maždaug nuo 1,2 m gylio slūgsojo 0,1-0,3 m storio rudo molingo grunto sluoksnis, po kuriuo iki 1,95 m gylio tirtas pilkas gruntas su pavieniais angliukais. Šie sluoksniai pagal aptiktus radinius datuojami XVI a. pab. – XVII a. I puse. Centrinėje dalyje prie mūro 1,95 m gylyje (Habs 112,29-112,04 m aukštyje) atidengtas netašyto akmenų grindinio fragmentas – datuojamas XVI a. Įžemis pasiektas grąžto pagalba 3,45 m gylyje. **Šurfas Nr. 36** (fot. 91-93) buvo 2x2,5 m dydžio, 2 m į rytus nuo šurfo Nr. 35. Po paviršiniaus sluoksniais (plytelėmis ir smėliu) iškart atidengtas (Habs 113,71 m aukštyje) mūras – buvusio pastato kampas besitęsiantis už šurfo šiaurės rytinio ir pietrytinio pjūvių. Atidengta dalis buvo 1x1,2 m dydžio, sumūryta iš akmenų ir geltonų 27.00x14.00x7.00 cm ir rausvų ?x11.50x5.50 cm dydžio plytų. Šalia mūro atidengtas buvusio vandentiekio vamzdis. Toliau tyrimai tęsti tik į šiaurės vakarus nuo mūro. Iki 2,2 m gylio tirtas pilkas piltinis sluoksnis su XVI-XX a. radiniais. Įžemis pasiektas grąžto pagalba 3,95 m gylyje.

Šurfas Nr. 37 (fot. 94-96) buvo 2x3 m dydžio, tirtas apie 5 m į pietryčius nuo perkasos Nr. 6. Iširtas iki 1,9 m gylio. Pašalinus plyteles ir smėlio sluoksnį atidengti du mūrai. Pirmasis pasiektas ties Habs 113,20 m altitude, buvo 1,1 m pločio, tęsėsi tik už šurfo pietvakarinio pjūvio. Antrasis atidengtas Habs 112,92 m aukštyje, 0,72 m pločio, tęsėsi už šurfo pietvakarinio ir šiaurės rytinio pjūvių. Sumūrytas iš raudonų ?x16.00x8.00; 32.00x?x7.50 cm dydžio ir geltonų ?x16.50x8.00 cm dydžio plytų bei akmenų. ŠV mūro pjūvyje atidengta dalis arkos – taigi tai buvusio sienos arkinis pamatas. Tyrimų metu iki 1,3 m gylio tirti piltiniai XIX-XX a. sluoksniai. Žemiau slūgsojo pilko grunto su griuvenomis, kuris pagal aptiktus radinius datuojamas XVIII a. Įžemį bandyta pasiekti grąžto pagalba – iki 3,5 m gylio gręžtas toks pat pilkas grunto sluoksnis. Atsimušus į kietą struktūrą įžemio nepavyko pasiekti.

Šurfas Nr. 38 (fot. 97-99) buvo 2x3 m dydžio, tirtas 4,5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 38. Iširtas iki 1,9 m gylio. Mūras atidengtas Habs 113,58 m aukštyje. Sumūrytas iš akmenų ir raudonų 29.00x?x6.50; 27.00x?x7.00; ?x14.00x7.00; ?x13.50x8.00; ?x13.50x7.50 cm dydžio plytų. Atidengtos kelios to paties pastato struktūros – viena iš jų ŠR-PV kryptimi orientuotos išorinės (?) sienos dalis. Didžiojoje šurfo dalyje iki 1,9 m gylio tirti tik piltiniai XX a. sluoksniai su XVII-XVIII a. radiniais. Tik rytiniame šurfo kampe po piltiniu sluoksniu nuo 0,9 m tirtas pilkas gruntas su pavieniais angliukais, kuris pagal aptiktus radinius datuotas XVII a. Po šiuo sluoksniu 1,9 m gylyje atidengtas patalpos grindys, todėl toliau nesigilinta.

Šurfas Nr. 39 (fot. 100-102) buvo 2x3 m dydžio, tirtas 11,5 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 38. Iširtas iki 2,1 m gylio, iki 1,2 m gylio slūgsojo piltinis XX a. vid. sluoksnis, o pietinėje dalyje (buvusio pastato išorėje) tirtas pilko grunto sluoksnis su XVII-XVIII a. buitine ir statybine keramika. Centrinėje šurfo dalyje Habs 113,3 m aukštyje atidengtas ŠR-PV kryptimi orientuotos sienos liekanos. Sumūryta iš raudonų ir geltonų ?x17.00x8.00; ?x14.00x8.50; 28.00x14.50x? cm dydžio plytų. Prie sienos iš šiaurinės pusės jungėsi rūsiu skliautas.

Šurfas Nr. 40 (fot. 103-104) buvo 2x2 m dydžio. Iširtas iki 1,3m gylio, fiksuoti tik XX a. piltiniai sluoksniai. 0,2 m gylyje (Habs 114,27 m aukštyje) nuo žemės paviršiaus atidengtas L formos mūras –

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	53	214	217

pastato kampas ir prie jo pristatytas dar vienas mūras (tikriausiai XX a. 3-4 deš. statytos tvoros atidengtos šurfe Nr. 41 dalis).

Šurfas Nr. 41 (fot. 105-106) buvo 2x3 m dydžio. Ištirtas iki 1,6 m gylio. Centrinėje ir šiaurės rytinėje dalyje tirti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Pietvakarinėje dalyje nuo 0,8 m gylio slūgsojo pilko grunto sluoksnis, kuris pagal aptiktus radinius datuotas XIX a. Habs 114,09 m atidengta preliminariai XX a. 3-4 deš. statytos tvoros liekanos. Į pietvakarius nuo jos 1,6 m gylyje (Habs 113,0 m aukštyje) atidengtas netašytų akmenų grindinys.

Šurfas Nr. 42 (fot. 107-108) buvo 2x2 m dydžio, tirtas 18 m į pietryčius nuo šurfo Nr. 39. Ištirtas iki 1,45 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. sluoksniai. Ties Habs 113,69 m aukštyje atidengta ŠR-PV kryptimi orientuota 1,3 m pločio siena. Kiautinės konstrukcijos, plytos geltonos ?x13.00x7.00; ?x15.50x6.00; ?x15.50x7.00 cm dydžio plytų. Remontuota naudojant raudonas 22.00-24.00x10.00-11.00x6.00-6.50 cm dydžio plytas. Šurfo šiaurės vakariniame pjūvyje atidengtas dar vienas mūras (plytos geltonos ?x16.00x7.50; 26.50x?x6.00; ?x13.50x7.00; ?x14.50x7.00 cm dydžio).

Šurfo Nr. 43 (fot. 109-110) buvo 2x3 m dydžio, 4,5 m į šiaurės vakarus nuo šurfo Nr. 5. Ištirtas iki 1,6 m gylio, fiksuoti tik piltiniai XX a. vid. sluoksniai suformuoti pastatų griovimo metu. Habs 113,54 m aukštyje atidengtas L formos mūro liekanos, kurios tęsiasi už šurfo šiaurės vakarinio ir šiaurės rytinių pjūvių. Sumūryta iš akmenų, raudonų 31.00x?x9.00; ?x14.00x9.00 cm ir rausvų 23.50x11.50x5.50; 22.50x?x5.50; ?x12.50x5.00; ?x16.00x6.00 cm dydžio plytų. Sieną 1,3 m pločio.

Šurfas Nr. 44 (fot. 69-70) buvo 2x3 m dydžio. Ištirtas iki 2,2 m gylio. Piltiniai XX a. sluoksniai glūdėjo iki 1,6 m gylio. Žemiau tirti geltono smėlio ir pilko grunto sluoksniai buvo be radinių. Įžemis pasiektas 1,7 m gylyje. Habs 114,08 m aukštyje atidengta ŠV-PR kryptimi orientuotos išorinės pastato sienos mūras su švieslangiu. Sieną sumūryta iš akmenų ir raudonų 29.00x10.00x?; ?x12.00x10.00; ?x15.00x8.00 cm dydžio plytų rištų kalkių skiediniu, švieslangis iš geltonų plytų rištų cementiniu skiediniu.

Perkasa Nr. 1 (fot. 115-121) buvo 4x4 m dydžio. Ištirta iki 4,4 m dydžio. Jos pietrytinėje dalyje, Habs 110,52 m aukštyje atidengta išorinė pastato siena orientuota ŠR-PV kryptimi (fot. 71). Toliau gilintis perkastos šiauriniame kampe Habs 109,95 m atidengtas mūras M2 (fot. 72-73). Jo apačia pasiekta Habs 108,37 m aukštyje. Po šiuo mūru Habs 107,73 m aukštyje pjūvyje atidengtas dar vienas mūras M3 (fot. 78), o po juo (Habs 106,93 m aukštyje) atidengtas su M3 besijungiantis mūras M4 (fot. 77), kuris atidengtas per dvi plytų eiles. Perkastos vakarinėje dalyje, Habs 107,5 m aukštyje atidengti dar du besiglaudžiantys mūrai (fot. 76), orientuoti ŠV-PR kryptimi. Archeologiškai vertingi sluoksniai perkasoje tirti nuo 1,2 m gylio.

Perkasa Nr. 2 (fot. 122-129) buvo 10 m ilgio ir 2,7-3 m pločio. Tirta prie Vokiečių g. esančio fontano, į šiaurę nuo jo. Perkasa ištirta per du kartus. Ji ištirta iki 1,7 m gylio. Įžemį bandyta pasiekti grąžto pagalba, tačiau įsigilinus iki 3,4 m gylio atsimušta į kietą paviršių. Perkasoje fiksuoti tik piltiniai XX a. II pusės sluoksniai suformuoti tiesiant inžinerinius tinklus., o 1,7 m gylyje atidengtas betoninis šiluminės trasos lovio dangtis. Šiaurės rytinėje dalyje po smėlio ir skaldos sluoksniu ties Habs 112,24 m altitudės atidengtos mūro liekanos. Atrodo tai dviejų skirtingų pastatų pamatai. Pirmoji 6,2 m pločio orientuota ŠV-PR

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	54	214	217

kryptimi. Tai arkinis pamatas, kurio centrinė dalis suardyta tiesiant nuotekų vamzdį. Pamatas turėjo tęstis dar į šiaurės vakarus, tačiau suardytas. Sumūrytas iš 14.00x7.00; 29.00x6.50; 21.50x11.00x5.00; 25.50x6.00 cm dydžio gelsvų ir rausvų plytų. Pamatas buvo 0,7 m pločio, nuo jo šiaurės vakarinės dalies už perkasos ribų tęsėsi jai statmenas 1,2 m pločio pamato mūras. Antrasis atidengtas perkasos pietrytinėje dalyje, orientuotas ŠR-PV kryptimi ir glaudėsi prie pirmojo, buvo 1,7 m pločio. Pietvakarinė dalis suardyta tiesiant šiluminę trasą. Mūrai naudoti akmenys ir raudonos 23.00x7.00; 13.00x7.50 cm dydžio plytos. Šiaurinėje dalyje po piltiniai sluoksniais šalia suardyto arkinio pamato ties Habs 111,19 m aukštyje atidengtas akmenų grindinio fragmentas ir mūro fragmentas (apie 0,6x0,6 m dydžio). Abu preliminariai datuojami XVII a. II puse – XVIII a. I puse.

Perkasa Nr. 3 (fot. 130-133) buvo 3x5 m dydžio, tirta prie Vokiečių g. fontano. Šiaurinėje dalyje apie 0,5 m gylyje atidengtas betoninis blokas - XX a. buvusio fontano dalis. Tyrimai tęsti tik pietrytinėje perkasos dalyje. Čia fiksuoti tik piltiniai XX a. II pusės sluoksniai. Įžemis – geltonas smėlis pasiektas 2,7 m gylyje.

Perkasa Nr. 4 (fot. 134-138) buvo 4x5 m dydžio, tirta prie naujosios Vokiečių g. Ištirta iki 2,4 m gylio. Tyrimų metu fiksuoti tik piltiniai XX a. vid. sluoksniai suformuoti pastatų griovimo metu. Habs 112,71 m aukštyje atidengti T formos mūrai besitęsiantys už perkasos šiaurės rytinio, pietrytinio ir pietvakarinio pjūvių. ŠR-PV kryptimi orientuotas mūras tai buvusi išorinė siena, jos 1,1 m. Jai statmenos vidinės sienos pamatas tokio paties storio. Abi atidengtos pastato patalpos turėjo skliautus. Mūrijant naudotos raudonos ir geltonos 33.00x17.50x7.50, 33.00x16.50x6.50, 33.50x16.00x6.50 cm dydžio plytos su išilginėmis braukomis bei raudonos 24.50x12.50x5.00; 25.50x14.00x5.00 cm dydžio.

Perkasa Nr. 5 (fot. 139-143) buvo 4x5 m dydžio. Suformuota palei naująją Vokiečių g. Įsigilinta iki 2,3 m gylio, tirti tik XX a. piltiniai grunto sluoksniai su gausiu kiekiu griuvenų, akmenų. Atidengtos dviejų mūrų liekanos. Pirmasis L formos atidengtas ties Habs 113,33 m altitute, sumūrytas iš geltonų 27.00-28.00x12.00-13.00x6.00-7.0 cm dydžio plytų. Antrasis atidengtas Habs 112,74 m aukštyje. Mūrijant naudoti akmenys, gelsvos ir raudonos plytos (matmenys nenustatyti) rištos birių kalkių skiediniu.

Perkasa Nr. 6 (fot. 145-148) buvo 6x2 m dydžio. Ištirta iki 2,5 m gylio. Jos šiaurės vakarinėje ir pietrytinėje perkasos dalyse atidengtos lygiagrečios pastatų išorinės sienos (atitinkamai Habs 113,44 m ir 113,43 m aukštyje). Tarp mūrų buvusios gatvės vietoje tirti XX a. inžinerinių tinklų tiesimo metu suformuoti sluoksniai. Habs 112,71 m aukštyje atidengti trys akmenys – buvusio netašyto akmenų grindinio fragmentas. Archeologiškai vertingo sluoksnio neaptikta. Gražto pagalba įsigilinta iki 4,3 m gylio, tačiau įžemis nepasiektas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	55	214	217

Apibendrinimai ir išvados: Vokiečių g. rugpjūčio – lapkričio mėn. ištirti 44 šurfai ir 6 perkastos. Jų bendras plotas 338 m².

Nustatyta, jog XX a. vid. tvarkant aplinką suformuotas plonas piltinis sluoksnis, todėl palei senąją Vokiečių g. buvusių pastatų liekanos atidengtos 0,15-0,3 m gylyje nuo dabartinio žemės paviršiuje. Prie naujosios Vokiečių g. dalies mūrų liekanos glūdi 0,3-0,7 m gylyje.

Tik penkiuose tirtuose šurfluose (Nr. 3, 11, 20, 22, 24, 32) ir vienoje perkasoje (Nr. 3) neaptikta statinių liekanų. Didžiojoje dalyje tyrimų plotų atidengtos mūrų liekanos priklauso iki 1944 m. stovėjusiems Vokiečių g. pastatams. Šurfe Nr. 41 ir perkasoje Nr. 5 atidengtos mūrinės tvoros liekanos taip pat žinomos iš tarpukario planų. Ankstyvesnio užstatymo (sugriauto dar prie II pasaulinė karą) mūrų liekanų aptikta šurfe Nr. 9 ir perkasoje Nr. 1, 2, 5. Perkasoje Nr. 1 mūrai M3-6 atidengti 1,2-3,2 m gylyje nuo žemės paviršiaus. Apibendrinant galima pasakyti, jog buvusių pastatų liekanos Vokiečių g. centrinėje dalyje yra gerai išlikusios, jos sunaikintos tik šiluminės trasos vietoje.

Tyrimų metu fiksuotas labai skirtingo storio kultūrinis sluoksnis, o jo išlikimo laipsnis taip pat įvairus. Įžemis pasiektas vienuolikoje šurfų ir glūdėjo 1,7-4,4 m gylyje. Atkreiptinas dėmesys, jog įžemis, kur fiksuoti nesuardyti archeologiniai sluoksniai dažniausiai pasiektas 1,7-2,6 m gylyje, todėl gan didelis kultūrinio sluoksnio storis tam tikrose vietose sietinas su pastatų pamatų įkasimais arba XX a. nutiesta šilumine trasa. Be to, geriausiai archeologiškai vertingas kultūrinis sluoksnis išlikęs buvusių pastatų kiemuose – archeologiškai vertingas (t.y. XVIII a. ar ankstyvesniu laikotarpiu datuojamas) sluoksnis čia slūgso nuo 0,75-1 m gylio. Tuo tarpu senųjų gatvių vietose (Vokiečių g. ir Mėsinių-M. Antakoskio g.) fiksuoti 2,2 m ir storesni XX a. piltiniai sluoksniai suformuoti dažniausiai tarpukariu įrengiant vandentiekį ir nuotekas. Tik ties Vokiečių – Mėsinių g. sankirta nesuardytas XVI a. pab. – XVII a. sluoksnis glūdėjo nuo 1,2 m gylio. Šiauriau Mėsinių g. palei senąją Vokiečių g. po piltiniais sluoksniais fiksuotas fragmentiškai išlikęs iki 0,4 m storio XVII a. ir ankstyvesnis kultūrinis sluoksnis.

Dėl šios priežasties buvusių gatvių dangos išlikusios itin fragmentiškai: XIX a. preliminarai datuotinos gatvės ar šaligatvio liekanos atidengtos tik trijuose šurfluose Nr. 26 ir 28. Tikriausiai to paties laikotarpio grindinio liekanos atidengtos ir perkasoje Nr. 6. Manoma, kad XX a. I pusėje eksploatuotos dangos sunaikintas po karo tvarkant aplinką. Šurfe Nr. 18 atidengtos betoninės šaligatvio plytelės galėtų būti datuojamas XX a. 3-4 deš. Neabejotinai iki 1944 m. buvo naudojamas ir šurfe Nr. 21 atidengtas akmenų ir plytų grindinys, tačiau jis atidengtas vos 0,2x0,3 m dydžio plote, todėl jo išlikimas neaiškus. Ankstyvesnių akmens grindinių fragmentų aptikta nedaug: šurfe Nr. 21 – XVIII a. (?), šurfe Nr. 26 – XVI a., šurfe Nr. 32 – XVII a. (?), šurfe Nr. 35 – XVI a., o perkasoje Nr. 2 – XVII a. II pusės – XVIII a. I pusės. Visi jie išlikę labai fragmentiškai, tik šurfe Nr. 32 aptiktas grindinys užėmė apie 2,5 m² plotą ir tęsėsi už perkastos ribų.

Atsižvelgiant į tyrimų rezultatus, ateityje vykdant bet kokius grunto darbus būdina atlikti archeologinius tyrimus. Iki 1944 m. stovėjusių pastatų vietose iki rūšių grindų arba įžemio rekomenduojama vykdyti archeologinius žvalgymus užfiksuojant pastatų liekanas. Buvusių pastatų vidiniuose kiemuose giliantis iki

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	56	214	217

0,75 m gylio visoje teritorijoje rekomenduojama atlikti archeologinius žvalgymus – surinkti radinius, užfiksuoti statinių liekanas, kasant giliau esant poreikiui atlikti detaliuosius tyrimus. Senųjų gatvių vietose kasant iki 1,2 m gylio rekomenduojama vykdyti žvalgymus, o kasant giliau atlikti žvalgymus ir esant poreikiui detaliuosius tyrimus.

Andrius Šležas

Priedama:

1. Situacijos planas
2. Tyrimų nuotraukos

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	57	214	217

Tyrimų nuotraukos

1. Šurfo Nr. 1 vaizdas iš PV pusės.

2. Šurfo Nr. 1 atidengtas mūras iš viršaus.

3. Šurfo Nr. 2 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.

4. Šurfo Nr. 2 bendras vaizdas iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	59	214	217

6. Šurfo Nr. 4 bendras vaizdas iš PR pusės.

8. Šurfo Nr. 5 atidengtos sienos vidinės dalies vaizdas iš P pusės.

5. Šurfo Nr. 3 bendras vaizdas iš R pusės.

7. Šurfo Nr. 5 bendras vaizdas iš R pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	60	214	217

10. Šurfo Nr. 6 vaizdas iš PV pusės.

12. Šurfo Nr. 7 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.

9. Šurfo Nr. 6 bendras vaizdas tyrimų metu iš ŠV pusės.

11. Šurfo Nr. 6 atidengto mūro bendras vaizdas iš viršaus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	61	214	217

	14. Šurfo Nr. 8 šiaurės rytinis pjūvis. 16. Šurfo Nr. 8 bendras vaizdas iš ŠV pusės.
 13. Šurfo Nr. 7 atidengta molinė asla.	 15. Šurfo Nr. 8 vaizdas iš viršaus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
	62	214	217

18. Šurfo Nr. 9 šiaurės rytinis pjūvis.

20. Šurfo Nr. 10 bendras vaizdas iš ŠR pusės.

17. Šurfo Nr. 8 bendras vaizdas iš PR pusės.

19. Šurfo Nr. 9 atidengto mūro vaizdas iš ŠV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	63	214	217

	22. Šurfo Nr. 10 atidengto mūro vaizdas iš PV pusės.
	21. Šurfo Nr. 10 bendras vaizdas iš ŠR pusės.
	24. Šurfo Nr. 11 bendras vaizdas iš PR pusės.
	23. Šurfo Nr. 10 pietrytinis pjūvis pasiekus įžemį.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	64	214	217

26. Šurfo Nr. 12 bendras vaizdas iš ŠV pusės.

28. Šurfo Nr. 13 atidengtos plytų grindys iš V pusės.

25. Šurfo Nr. 11 pietvakarinis pjūvis.

27. Šurfo Nr. 12 bendras vaizdas iš ŠR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	65	214	217

30. Šurfo Nr. 14 bendras vaizdas iš PV pusės.

32. Šurfo Nr. 15 bendras vaizdas iš PR pusės.

29. Šurfo Nr. 13 bendras vaizdas atidengtus grindis iš Š pusės.

31. Šurfo Nr. 14 atidengtas slenkstis – grindys iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	66	214	217

	33. Šurfo Nr. 15 bendras vaizdas iš ŠR pusės.
	34. Šurfo Nr. 15 atidengto mūro vaizdas iš ŠV pusės.
	35. Šurfo Nr. 15 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.
	36. Šurfo Nr. 16 bendras vaizdas iš ŠV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	67	214	217

	38. Šurfe Nr. 17 atidengto mūro vaizdas iš ŠR pusės.
	40. Šurfe Nr. 17 atidengto mūro išorės vaizdas iš PV pusės.
	37. Šurfe Nr. 16 atidengto mūro vaizdas iš ŠR pusės.
	39. Šurfe Nr. 17 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	68	214	217

46. Šurfo Nr. 19 pietrytinio pjūvio vaizdas.

48. Šurfo Nr. 21 bendras vaizdas iš viršaus.

45. Šurfe Nr. 19 atidengtų mūrų vaizdas iš PV pusės.

47. Šurfo Nr. 20 bendras vaizdas iš ŠV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	69	214	217

54. Šurfo Nr. 23 atidengtas mūras iš PR pusės.

56. Šurfo Nr. 23 pietrytiniame kampe atidengto mūro vaizdas iš viršaus.

53. Šurfo Nr. 23 bendras vaizdas iš PR pusės.

55. Šurfo Nr. 23 pietrytinis pjūvis.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	70	214	217

58. Šurfo Nr. 24 bendras vaizdas iš PV pusės.

60. Šurfo Nr. 25 bendras vaizdas iš ŠR pusės.

57. Šurfo Nr. 24 bendras vaizdas iš PR pusės.

59. Šurfo Nr. 25 bendras vaizdas iš P pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	71	214	217

62. Šurfo Nr. 26 bendras vaizdas iš ŠV pusės.

64. Šurfo Nr. 27 pietrytinis pjūvis.

61. Šurfo Nr. 26 bendras vaizdas iš PR pusės.

63. Šurfo Nr. 27 bendras vaizdas iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	72	214	217

66. Šurfas Nr. 27 vaizdas pabaigus tyrimus.

68. Šurfė Nr. 28 atidengtų mūrų vaizdas iš PV pusės.

65. Šurfė Nr. 27 atidengtas mūras iš viršaus.

67. Šurfė Nr. 28 bendras vaizdas iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	73	214	217

70. Šurfo Nr. 29 bendras vaizdas iš ŠV pusės.

72. Šurfo Nr. 30 bendras vaizdas iš ŠR pusės.

69. Šurfo Nr. 28 bendras vaizdas iš viršaus.

71. Šurfo Nr. 29 bendras vaizdas iš ŠR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	74	214	217

	74. Šurfe Nr. 31 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.
	76. Šurfe Nr. 31 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.
	73. Šurfe Nr. 30 atidengto mūro vaizdas iš PR pusės.
	75. Šurfe nr. 31 atidengto praėjimo vaizdas iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	75	214	217

 77. Šurfo Nr. 32 atidengto akmenų gridinio vaizdas iš PV pusės.	 78. Šurfo Nr. 32 pietrytinio pjūvio vaizdas.
 79. Šurfo Nr. 33 bendras vaizdas iš PV pusės.	 80. Šurfo Nr. 33 atidengto mūro vaizdas iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	76	214	217

82. Šurfe Nr. 33 atidengtas mūras iš PV pusės.

84. Šurfe Nr. 34 atidengtas mūras iš viršaus.

81. Šurfe Nr. 33 atidengto mūro vaizdas iš V pusės.

83. Šurfe Nr. 34 atidengto mūro vaizdas iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	77	214	217

	86. Šurfo Nr. 35 bendras vaizdas tyrimų metu iš ŠV pusės.
	88. Šurfe Nr. 35 atidengtas akmenų grindinys, vaizdas iš viršaus.
	85. Šurfe Nr. 34 atidengtas mūras iš PR pusės.
	87. Šurfe Nr. 35 atidengtas mūras iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	78	214	217

	90. Šurfo Nr. 35 bendras vaizdas pabaigus tyrimus iš ŠV pusės.
	92. Šurfe Nr. 36 atidengtas mūras, vaizdas iš viršaus.
	89. Šurfe Nr. 35 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.
	91. Šurfe Nr. 36 atidengtas mūras iš ŠV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	79	214	217

94. Šurfo Nr. 37 bendras vaizdas iš PV pusės.

96. Šurfe Nr. 37 atidengti mūrai iš viršaus.

93. Šurfo Nr. 36 bendras vaizdas po tyrimų iš ŠR pusės.

95. Šurfe Nr. 37 atidengtas mūras iš ŠV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	80	214	217

	98. Šurfo Nr. 38 bendras vaizdas iš PR pusės.
	100. Šurfo Nr. 39 bendras vaizdas iš ŠV pusės.
	97. Šurfo Nr. 38 bendras vaizdas iš ŠR pusės.
	99. Šurfe Nr. 38 atidengti mūrai iš viršaus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	81	214	217

102. Šurfe Nr. 39 atidengto mūro vaizdas iš ŠV pusės.

104. Šurfo Nr. 40 bendras vaizdas iš R pusės.

101. Šurfe Nr. 39 atidengto mūro vaizdas iš ŠR pusės.

103. Šurfo Nr. 40 bendras vaizdas iš V pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	82	214	217

	106. Šurfe Nr. 41 atidengto mūro vaizdas iš viršaus.		108. Šurfo Nr. 42 vaizdas iš ŠR pusės.
	105. Šurfe Nr. 41 atidengto akmenų grindinio vaizdas iš V pusės.		107. Šurfo Nr. 42 bendras vaizdas iš ŠR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	83	214	217

	109. Šurfo Nr. 43 bendras vaizdas iš ŠR pusės.		110. Šurfo Nr. 43 bendras vaizdas iš ŠV pusės.
	111. Šurfe Nr. 44 atidengto mūro vaizdas iš P pusės.		112. Šurfo Nr. 44 vakarinio pjūvio vaizdas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	84	214	217

	113. Pr. Nr. 1 atidengto mūro M1 vaizdas iš ŠV pusės.
	114. Pr. Nr. 1 atidengtų mūrų M1-2 vaizdas iš PV pusės.
	115. Pr. Nr. 1 šiaurės rytinis pjūvis, matomas M1 įkasimas ir M2 apačia.
	116. Pr. Nr. 1 3,5 m gylyje atidengti mūrai M4-6 iš viršaus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	85	214	217

	118. Pr. Nr. 1 atidengti mūrai M5-6 (iš dešinės į kairę), vaizdas iš ŠR pusės.
	120. Pr. Nr. 1 dugne atidegtas M4 ir pjūvyje fiksuotas M3.
	117. Pr. Nr. 1 mūrų M2 ir M4 (apačioje) vaizdas iš PV pusės.
	119. Pr. Nr. 1 atidengtas mūras M4 iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	86	214	217

121. Pr. Nr. 1 šiaurės rytinis pjūvis, M2-4 (iš viršaus į apačią) santykiš.	122. Perkasoje Nr. 2 šiaurinės dalies bendras vaizdas iš PR pusės.
123. Perkasoje Nr. 2 atidengtas mūras iš viršaus.	124. Perkasoje Nr. 2 atidengto mūro vaizdas iš ŠV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	87	214	217

	125. Perkasoje Nr. 2 pietinės dalies vaizdas iš P pusės.
	126. Perkasoje nr. 2 atidengto mūro vaizdas iš PV pusės.
	127. Perkasoje Nr. 2 atidengto mūro vaizdas iš PV pusės.
	128. Perkasoje Nr. 2 atidengto mūro vaizdas iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	88	214	217

	129. Perkasos Nr. 2 bendras vaizdas pabaigus tyrimus iš ŠV pusės.
	130. Perkasos Nr. 3 vietos vaizdas iš PV pusės.
	131. Perkasos Nr. 3 bendras vaizdas tyrimų metu iš PR pusės.
	132. Perkasos Nr. 3 šiaurės rytinis pjūvis.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	89	214	217

	134. Perkasoje Nr. 4 bendras vaizdas iš ŠV pusės.
	136. Perkasoje Nr. 4 atidengtos arkos liekanos iš PR pusės.
	133. Perkasoje Nr. 3 pasiektas žemės iš PV pusės.
	135. Perkasoje Nr. 4 bendras vaizdas iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	90	214	217

	137. Perkasoje Nr. 4 atidengtas mūras iš ŠR pusės.
	138. Perkasoje Nr. 4 atidengtas mūras iš ŠR pusės.
	139. Perkasos Nr. 5 bendras vaizdas iš PR pusės.
	140. Perkasoje Nr. 5 atidengto mūro vaizdas iš ŠR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	91	214	217

	141. Perkasoje Nr. 5 atidengtas mūras iš PV pusės.		143. Perkasoje Nr. 5 atidengtas mūras iš PR pusės.
	142. Perkasoje Nr. 5 atidengtas mūras iš P pusės.		144. Pr. Nr. 6 bendras vaizdas iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	92	214	217

146. Pr. Nr. 6 atidengtas mūras M2 iš ŠV pusės.

145. Pr. Nr. 6 atidengtas mūras (M2) iš PV pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	93	214	217

148. Pr. Nr. 6 bendras vaizdas iš ŠV pusės.

147. Pr. Nr. 6 bendras vaizdas iš PR pusės.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	94	214	217

Dendrologinis tyrimas ir arboristinis įvertinimas

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	95	214	217

ARBORISTAS RENATAS

Medžių ir šaknų
prižiūra

ŽELDINIŲ ESANČIŲ VOKIEČIŲ G. SKVERE VILNIUJE, INVENTORIZAVIMAS IR ARBORISTINIS ĮVERTINIMAS

Parengė: arboristas Arnas Švelnikas,
arboristas Renatas Turčinavičius

2021 metai

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	96	214	217

TURINYS

TURINYS

1. Aiškinamasis raštas
 - 1.1. Trumpa želdynų charakteristika
 - 1.2. Vertinimo metodika
 - 1.3. Detalesnė želdynų charakteristika
2. Sklypo planas
3. Želdynų inventorizavimo kortelė.
4. Fotofiksacija
5. Išvados
6. Rekomendacijos.
7. Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	97	214	217

1. Aiškinamasis raštas

1.1. Trumpa želdynų charakteristika

Lentelė 1. Skvero Vokiečių g. želdynų charakteristika:

Bendra želdynų būklė:	patenkinama
Veja (pieva):	šienaujama
Gėlynai:	nėra
Vėjavartos ir vėjalaužos:	nėra
Želdyno inžinerinės dangos:	sklype vyrauja vejos danga
Želdyno gamtiniai elementai:	nėra
Želdyno teritorijoje esantys valstybės ar savivaldybių saugomi objektai ir jų pavadinimai:	gamtos paveldo (medžiai, rieduliai, reljefo formos ir kt.): nėra kultūros paveldo (archeologiniai, memorialiniai, architektūriniai, inžineriniai ir dailės): nežinoma

1.2. Vertinimo metodika

Skvero Vokiečių g. Vilniuje želdinių inventorizavimo darbai buvo atliekami 2021 metų birželio mėnesį. Inventorizacija atliekama natūroje apžiūrint kiekvieną želdinių grupę ir (ar) atskirus želdinius, bei užpildant Želdynų ir želdinių inventorizavimo kortelę (lentelę).

Inventorizacija parengta vadovaujantis šiais dokumentais:

Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. D1-5;

Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673;

Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio žemėje, priskiriami saugotiniams, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206;

Želdynų būklė vertinama 3 (trijų) balų sistemoje, pagal 4 (keturis) skirtingus aspektus:

I. Medžių genėjimo intensyvumo laipsnis:

1. laja negenėta arba nupjauta iki 1/3 lajos viršūnės (nepažeidžiant centrinio

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	98	214	217

- kamieno) ir šoninių šakų;
2. nugenėta 1/2-2/3 medžio lajos;
 3. nupjauta visa laja, paliktas tik kamienas.

II. Medžių (krūmų) defoliacijos laipsnis:

1. sąlyginai sveikas ar silpnai pažeistas (defoliacija 0–25%);
2. vidutiniškai pažeistas (defoliacija 26–60%);
3. stipriai pažeistas (defoliacija >60%).

Pastaba. Be medžių defoliacijos gali vykti asimiliacijos aparato dechromacija (spyglių ar lapų natūralios spalvos pokyčiai – pageltimas, parudavimas). Ji vertinama analogiškai lapų defoliacijai.

III. Ligų intensyvumas ir kenkėjų gausumas ir pakenkimo laipsnis:

1. nepakenkti arba silpnai pakenkti kenkėjų ir ligų (lapai ar spygliai sveiki arba ligų ar kenkėjų pakenkta <1/3 jų kiekio);
2. vidutinis pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta nuo 1/3 iki 2/3 lapų ar spyglių);
3. stiprus pakenkimas (ligų ar kenkėjų pakenkta >2/3 lapų ar spyglių, arba jie visiškai nuėsti).

IV. Medžio kamieno (žievės) mechaninio pažeidimo intensyvumas:

1. sveiki ir silpnai pažeisti (žaizdų nėra arba šviežiai pažeistas (einamaisiais metais) tik nedidelis žievės plotelis (<30 cm²));
2. vidutiniškai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas 50–300 cm² žievės plotas, kuris jau gali būti užsikrėtęs medieną pūdančiais grybais);
3. stipriai pažeisti (yra viena ar kelios kelių metų senumo žaizdos, pažeistas didelis žievės plotas (>300 cm²), medžio kamienas intensyviai ardomas (arba jau išpuvysiu viduriu) medieną pūdančių grybų).

Pastaba. Eglė ir uosis yra ypač jautrūs žievės (kamieno) mechaniniams pažeidimams, todėl 1 balu vertinami tik sveiki (nepažeisti) medžiai, o esant bent vienai platesnei negu 3 cm žaizdai jie vertinami kaip stipriai pažeisti.

Jei vertinamo medžio būklę inventORIZACIJOS metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės (pažeidimo) balas pagal bet kurį iš paminėtų kriterijų.

Visais atvejais būklė vertinama vizualiai, želdinius lyginant su sąlygiškai sveikais želdiniais. Jei vertinamo medžio būklę inventORIZACIJOS metu veikia keli veiksniai, pvz., jis genėtas, užpultas kenkėjų, pažeistas ir jo kamienas, tokiu atveju į lentelę įrašomas blogiausios būklės balas (pvz., jei genėjimo intensyvumo laipsnis yra 2 balai, defoliacija – 1 balas, o kamieno mechaninis pažeidimas – 3 balai, tai bendra medžio būklė vertinama 3 balais).

Vertinimui naudojami instrumentai: žerglės HAGLOF (slankmatis matuoti kamieno skersmeniui), aukštmatas (aukščio nustatymui) SUUNTO PM-5/360 PC, geodezinė ruletė

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	99	214	217

(matuoti šaknų apsaugos zoną ir lajos projekciją pasaulio kryptį atžvilgiu).

1.3. Detalesnė želdynų charakteristika

Visi vokiečių gatvės želdiniai (medžiai, krūmai ir vejose) kurių yra 55, ribojami pėsčiųjų ar autotransporto kelių, buvo/yra užstatyti lauko kavinių terasomis.

Aplink medžius nuo nr. 6 iki nr. 9, nuo nr. 14 iki nr. 17, nuo nr. 26 iki nr. 29, nr. 40 ir nuo nr. 51 iki nr. 55 iš visų keturių pusių yra paliktas suplūktas augalinis 1 metro pločio ir 1 metro ilgio kvadrato formos grunto įrėminimas su visomis užnešamomis kitų dirvožemių ar šaligatvių ir kelio dulkėmis. Toliau už šių kvadratinių įrėminimų yra betono šaligatvio plytelės nuo vidinės skvero dalies ir akmenų grindinys nuo važiuojamosios dalies pusės. Likę medžiai yra su įrėminimu betono plytelių arba akmenų grindinio dangos iš vienos pusės, o iš kitos pusės jie įsiterpia į vejose arba krūmų želdinius.

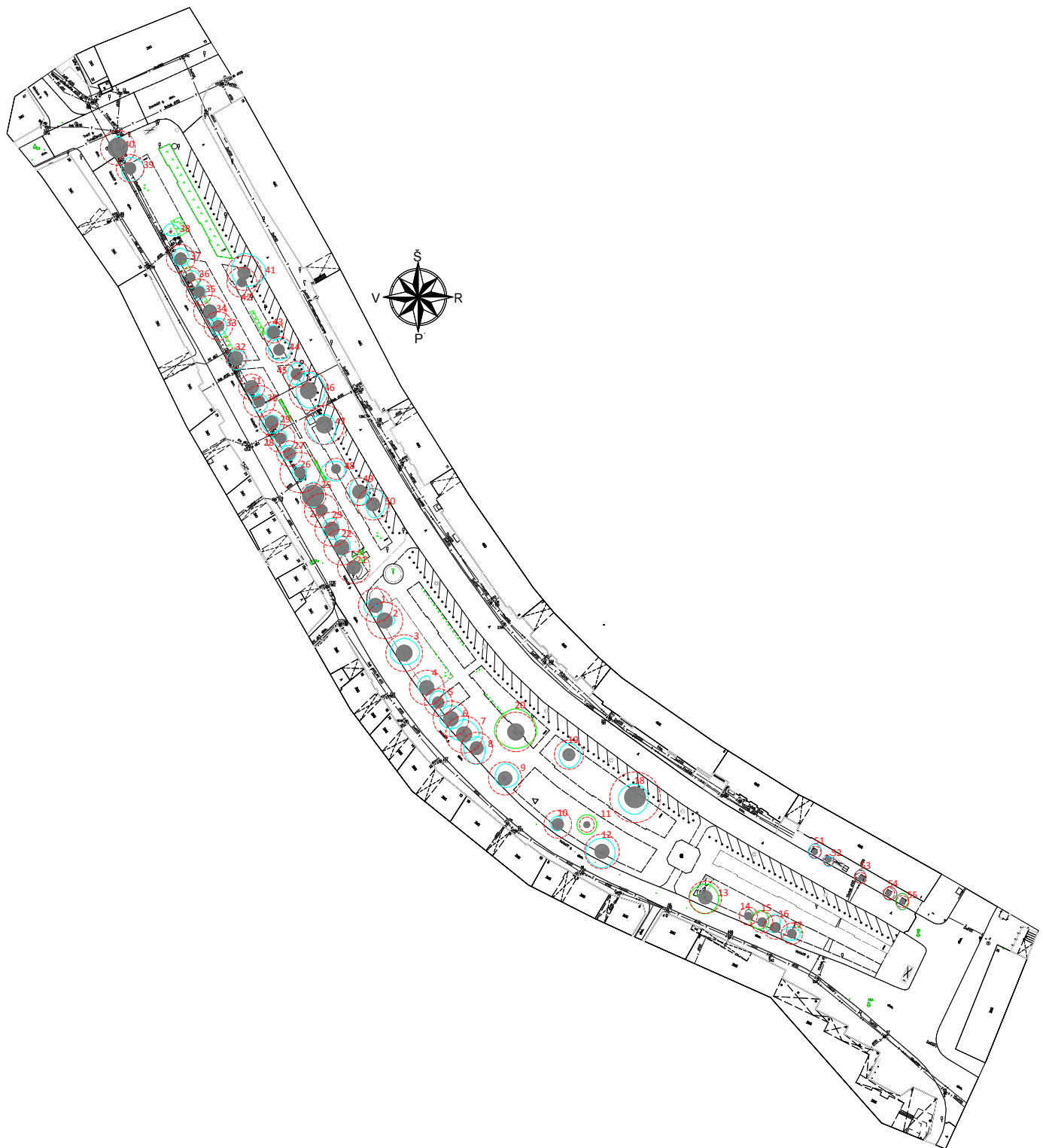
Šioje miesto dalyje vyraujantis vėjas yra šiaurės rytų. Todėl Vokiečių gatvėje esantys pastatai apsaugo želdinius nuo nepageidaujamo vėjo poveikio.

48 iš 55 medžių yra mažalapės liepos. Pavieniui, šiaurinėje Vokiečių gatvės dalyje, nutolę vienas nuo kito auga mandžiūrinis riešutmedis, paprastoji eglė ir paprastasis kaštonas. Pietvakarinė dalyje tarp mažalapių liepų yra įsiterpęs vienas paprastasis klevas, o šiaurės vakaruose, 2vnt paprastųjų uosių. Vyraujantys krūmai yra japoninės lanksvos (apie 70%), paprastosios alyvos (apie 25 %), likusius 5% pasidalina vanhuto lanksvos, , baltuogės meškytės ir paprastosios eglės žemaūgė forma 'Nidiformis'.

2. Sklypo planas

Lentelė 2 Raudonais skaičiais sužymėti medžių inventoriniai numeriai atspindintys Želdynų inventorizavimo kortelėje Lentelė 3. Žaliais apskritimais pažymėtų medžių būklė vertinama 1 balu, mėlynai – 2 balais, pilkai – 3 balais.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	100	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	101	214	217

3. Želdynų inventorizavimo kortelė.

Medžio, krūmo Nr. plane	Rūšinės sudėties koeficientas	Medžio, krūmo rūšis	Kiekis, vnt.	Amžius, m.	Aukštis, m	Diametras, cm	Medžių grupės skaičius ar krūmų glaudumas	Medžių, krūmų būklė	Reikalingos tvarkymo priemonės	Pastabos	Medžio lajos projekcija Š	Medžio lajos projekcija R	Medžio lajos projekcija P	Medžio lajos projekcija V
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1		Liepa mažalapė	1		13	43		2	Pietvakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Medis pasviręs pietų kryptimi. Praeityje neteisingai genėtas (nustuoibrintas). Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2	2	3.5	3.5
2		Liepa mažalapė	1		13	46		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2	3	2	1.5
3		Liepa mažalapė	1		12	49		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	4.5	4.7	3.5	4.3

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	102	214	217

4	Liepa mažalapė	1		12	44		2	Šviestuvo esančio šalia perkėlimas. Vakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas bandant sutvarkyti lajos proporciją. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpian biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Praityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Rytinėje pusėje nugenėtos visos šakos dėl šviestuvo. Laja neproporcinga. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	3.6	1	2	2.7
5	Liepa mažalapė	1		12	35		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpian biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	3.5	2.6	1.7	2.7
6	Liepa mažalapė	1		12	45		2	Visos lajos redukcinis genėjimas virš V formos suaugimo. 4t dinaminis lajos sutvirtinimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpian biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	V formos suaugimas, potenciali lūžio vieta. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	4	3.8	3	3.5
7	Liepa mažalapė	1		12	47		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpian biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Praityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	4.5	4.5	2	4.4
8	Liepa mažalapė	1		14	40		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpian biologinių preparatų. Augavietės	Praityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	3.5	2.5	5	4

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	103	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	104	214	217

										gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksniį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.										šaknims.				
15				1		9	27		1	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksniį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.									3.5	2	2			3.6
16				1		9	30		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksniį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.									4	1.2	1.5			3
17				1		7	27		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksniį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.									2	2.5	2			3,5
18				1		11	64		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksniį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.									4	4	5.2			5.1
19				1		13	37		2										3.5	3.5	4			3
20				1		11	50		1	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų									7	6.3	5			6.5

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	105	214	217

										gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	šaknims.				
21					14.5	41		1		Visos lajos redukcinis genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Stiprus mechaninis 50cm aukščio ir 35cm pločio pažeidimas kamieno apatinėje dalyje. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	1.4	2.5	3.7	1.3
22					15.5	45		1		Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	3.3	2.6	2.5	2
23					13	43		1		Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	3.3	2.1	3.2	2.8
24					9	32		1		Medžio būklės stebėjimas. Galimas lajos priežiūros genėjimas. Rekomenduojama keisti nauju medžiu.	Drevė ir svetimkūniai joje. (plytos, akmenys). Praeityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Lajoje likę mažai žalios masės. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims. Medis neaperspektyvus.	1.8	1.8	1	1.6
25					13	51		1		Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį	Praeityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti	4.2	3.2	3.6	3

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	106	214	217

									dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	šaknims.						
26				1	9	32		2	Visos lajos redukcinis genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Trūkės kamienas, nuo žemės paviršiaus iki 1,7m aukščio. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2.3	2	2.4	2.3		
27				1	10.5	36		2	Visos lajos redukcinis genėjimas virš V formos suaugimo. 4t dinaminiis lajos sutvirtinimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	V formos suaugimas, potenciali lūžio vieta. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2.5	2.1	2.5	3.1		
28				1	10	32		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Praeityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2.4	1.9	2.6	2.4		
29				1	12	40		2	Pietvakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Neproporcinga laja. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2.2	2.7	3.2	3		
30				1	11	33		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant maitinamąjį	Apraizgytas elektros laidais. Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2.1	2.6	3.3	2		

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
	107	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	108	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	109	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	110	214	217

46	Liepa mažalapė				13	50		2	preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu. Šanuojamasis ir šviesinamasis genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant matinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	5.5	5	5.3	3.8
47	Liepa mažalapė				12	50		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant matinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	3.1	3.4	6	5.3
48	Liepa mažalapė				11	27		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant matinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	2.3	2.7	3.7	4.4
49	Liepa mažalapė				14	42		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant matinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	4.3	3.1	4.1	3.1
50	Liepa mažalapė				14	40		2	Lajos priežiūros genėjimas. Šaknų zonos sąlygų gerinimas atveriant polajį, pakeičiant matinamąjį dirvožemio sluoksnį ir įterpiant biologinių preparatų. Augavietės mulčiavimas lapuočių mulčiu.	Supresuotas gruntas, per mažai vietos augti šaknims.	4.8	3.8	4.1	2.2

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	111	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	112	214	217

4. Fotofiksacija

Mažalapė liepa (nr. 1 plane). Pasvirusi pietvakarių kryptimi. Reikalingas pietvakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	113	214	217

Mažalapė liepa (nr. 4 plane). Praeityje neteisingai genėtas (nustuobrintas). Rytinėje pusėje visos šakos nugenėtos dėl šviestuvo. Laja neproporcinga. Rekomenduojamas šalia esančio šviestuvo perkėlimas arba pakeitimas. Reikalingas vakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas bandant sutvarkyti lajos proporciją.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	114	214	217

Mažalapė liepa (nr. 6 plane). Turi V formos suaugimą tai yra potenciali lūžio vieta. Reikalingas visos lajos redukcinis genėjimas virš V formos suaugimo ir 4 tonų dinaminis lajos sutvirtinimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	115	214	217

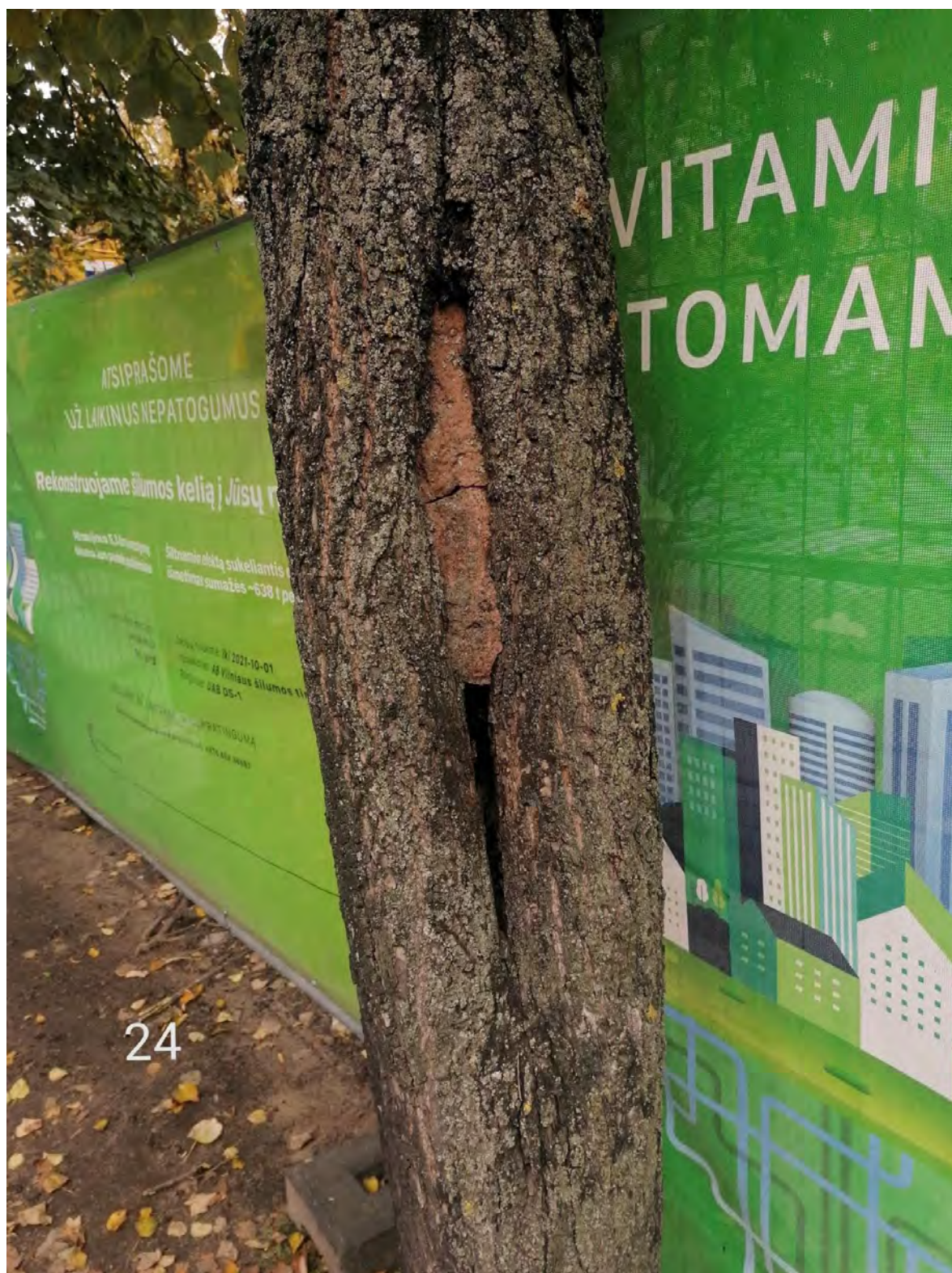
Mažalapė liepa (nr. 12 plane). Turinti sausų, nulūžusių ir kabančių šakų virš šaligatvio ir važiuojamosios dalies. Reikalingas lajos priežiūros genėjimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	116	214	217

Mažalapė liepa (nr. 13 plane). Praeityje neteisingai genėta (nustuobrinta). Turi sausų šakų ir yra apraizgyta elektros laidais. Reikalingas lajos priežiūros genėjimas, rekomenduojama pašalinti elektros laidus.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	117	214	217

Mažalapė liepa (nr. 24 plane). Drevė ir svetimkūniai joje (plytos, akmenys). Praeityje neteisingai genėta (nustuobrinta). Labai prastos būklės medis, praradęs daug žaliosios masės. Galimas lajos priežiūros genėjimas. Mažai perspektyvus, rekomenduojama kasmetinė būklės pokyčių stebėseną. Medis yra neperspektyvus. Rekomenduojama jį keisti nauju.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	118	214	217

Mažalapė liepa (nr. 26 plane). Trūkės kamienas, nuo žemės paviršaus iki 1,7m aukščio. Reikalingas visos lajos redukcinis genėjimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	119	214	217

Mažalapė liepa (nr. 27 plane). Turi V formos suaugimą tai yra potenciali lūžio vieta. Reikalingas visos lajos redukcinis genėjimas virš V formos suaugimo ir 4 tonų dinaminis lajos sutvirtinimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	120	214	217

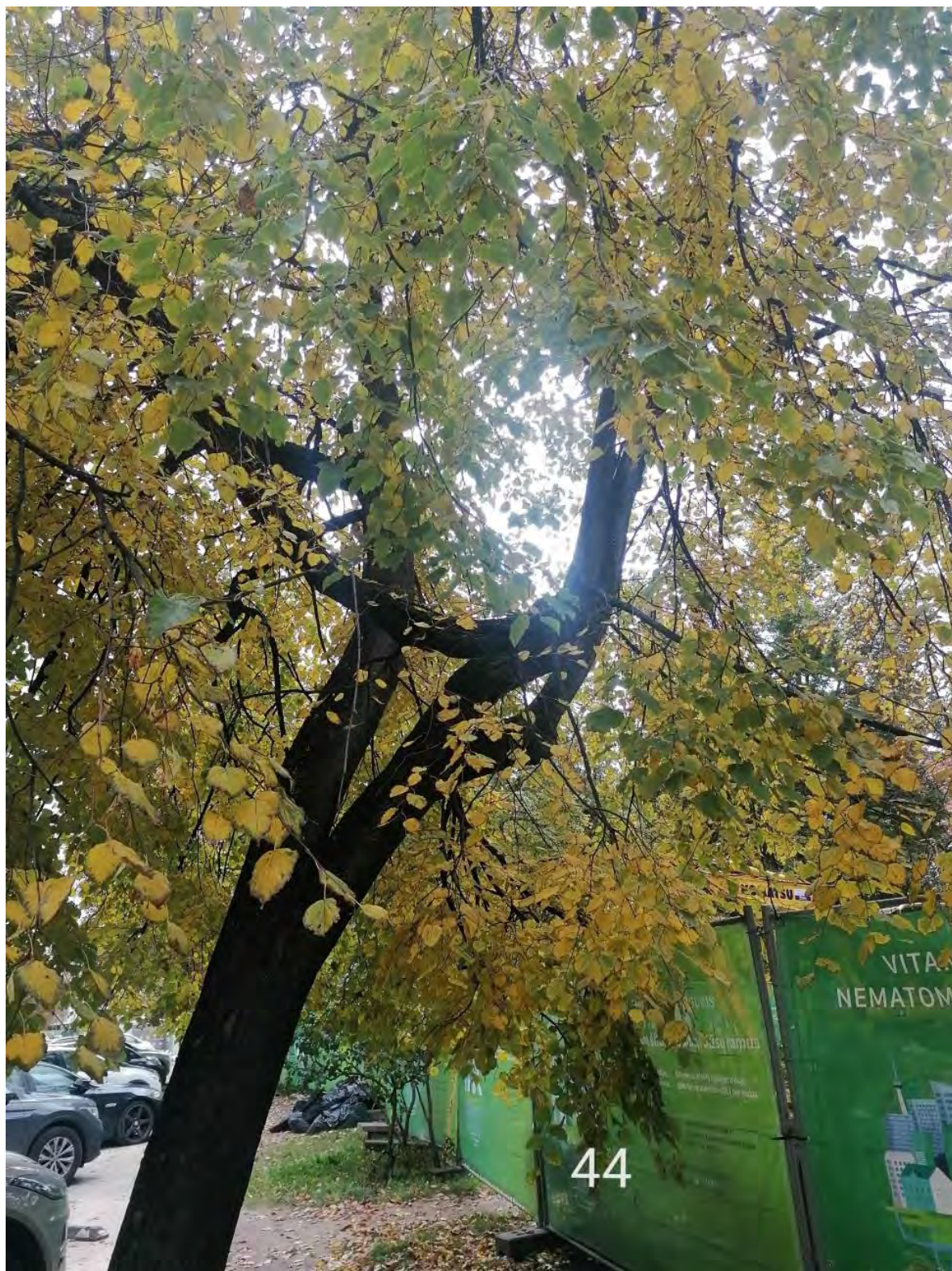
Mažalapė liepa (nr. 29 plane). Nproporcinga laja. Reikalingas pietvakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	121	214	217

Mažalapė liepa (nr. 31 plane). Nproporcinga laja. Rytinė pusė nugenėta dėl šviestuvo. Reikalinga vakarinės lajos pusės redukcija, proporcijos suregulavimui. Rekomenduojama perkelti šviestuvą arba pakeisti kitokiu.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	122	214	217

Mažalapė liepa (nr. 44 plane). Paviršinės šaknys stipriai iškilusios virš žemės lygio. Pasvirusi link Vokiečių gatvės vidurinės dalies šaligatvio (pietvakarių kryptimi). V formos suaugimas yra

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	123	214	217

potenciali lūžio vieta. Reikalingas stiprus pietvakarinės lajos pusės redukcinis genėjimas ir 4tonų dinaminis lajos sutvirtinimas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	124	214	217

Mažalapė liepa (nr. 53 plane). Ant kamieno yra Papastosios alksniabūdės vaisiakūnių kas byloja apie mirusią/mirštančią medieną. Reikalinga kasmetinė būklės pasikeitimo stebėsena. Medis yra neperspektyvus. Rekomenduojama jį keisti nauju.

54

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	125	214	217

Mažalapė liepa (nr. 54 plane). Ant kamieno yra Papastosios alksniabūdės vaisiakūnių kas byloja apie mirusią/mirštančią medieną. Reikalinga kasmetinė būklės pasikeitimo stebėseną. Medis yra neperspektyvus. Rekomenduojama jį keisti nauju.

5. Išvados

Pastaba: eglė (nr. 20 plane) buvo nukirsta.

Tik 5 Vokiečių gatvėje augančių medžių būklė vertinama kaip gera. Šie medžiai neturi mechaninių pažeidimų, nebuvo netinkamai genėti praeityje, neturi jokių aiškiai matomų ligų ar kenkėjų.

43 medžių būklė vertinama kaip patenkinama. Jie turi mechaninių pažeidimų, sausų, nulūžusių ar kabančių šakų. Jų lajos yra neproporcingos. Kai kurie yra smaigiami elektros laidų ar šviečiančių girliandų.

7 medžių būklė vertinama kaip prasta. Jie turi didelių mechaninių pažeidimų, yra netekę didelės dalies žalios lajos masės. Yra su trūkiais ar ant paviršiaus matomais grybų vaisiakūniais. Labai neproporcingomis lajomis ir pasvirusiais kamienais.

Medžių augavietės (išskyrus paprastąjį kaštoną (nr. 19 plane) ir eglę (nr. 20 plane) yra per mažos tokio dydžio medžiams. Visų 55 medžių polajis yra supresuotas ir užtryptas, ko pasekoje medžiai neišgali pasiimti lietaus vandens į šaknis, nes jis tiesiog nuteka į per šiek tiek žemiau esančius pėsčiųjų takus.

Šiluminių vamzdinių ir pėsčiųjų takų keitimo metu, visiems medžiams (išskyrus medžius nuo nr. 51 iki nr. 55 plane) yra didžiulė galimybė netekti didelės dalies, maitinančių ir atraminių šaknų. Labiausiai nukentėti gali vidurinėje gatvės zonoje (šiuo metu pagrindiniame pėsčiųjų judėjimo kelyje) esantis išskirtinis tokiai vietai mandžiūrinis riešutmedis (nr. 21 plane).

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	126	214	217

6. Rekomendacijos.

Visiems Vokiečių gatvėje esantiems medžiams (net ir geros būklės) rekomenduojama pagerinti augimo sąlygas. Tai reikėtų daryti atlaisvinant polajo plotą nuo kietųjų dangų (pėsčiųjų takų betono plytelių, grindinio akmenų) ir paliekant nemažiau negu 1,5 metro pločio ir 1,5 ilgio įrėminimą kuriame būtų natūralus, turtingas naudingųjų medžiagų augalinis sluoksnis. Taip pat rekomenduojama supurenti polajo plotą mechaniniu ar rankiniu būdu ir įterpti mikropreparatų į gilesnius dirvožemio sluoksnius.

Beveik visiems medžiams taip pat reikalingas lajos priežiūros genėjimas.

Lajos priežiūros genėjimas - atliekamas siekiant laiku pašalinti nedideles lajos augimo problemas (pvz. besikryžiuojančias ar sausas šakas). Šis genėjimo būdas leidžia išvengti brangių tvarkymo darbų ateityje.

Keletui medžių reikalinga atlikti lajos redukcinį genėjimą.

Lajos redukcinis genėjimas - priemonė skirta medžio stabilumui užtikrinti. Dažniausiai atliekama, kai medžio kamienas ar skeletinės šakos yra pažeistos ir gali neatlaikyti medžio lajos svorio, yra keletas redukcinio genėjimo būdų:

šakos redukcija – kai sutrupinama neproporcingai ilga šaka;

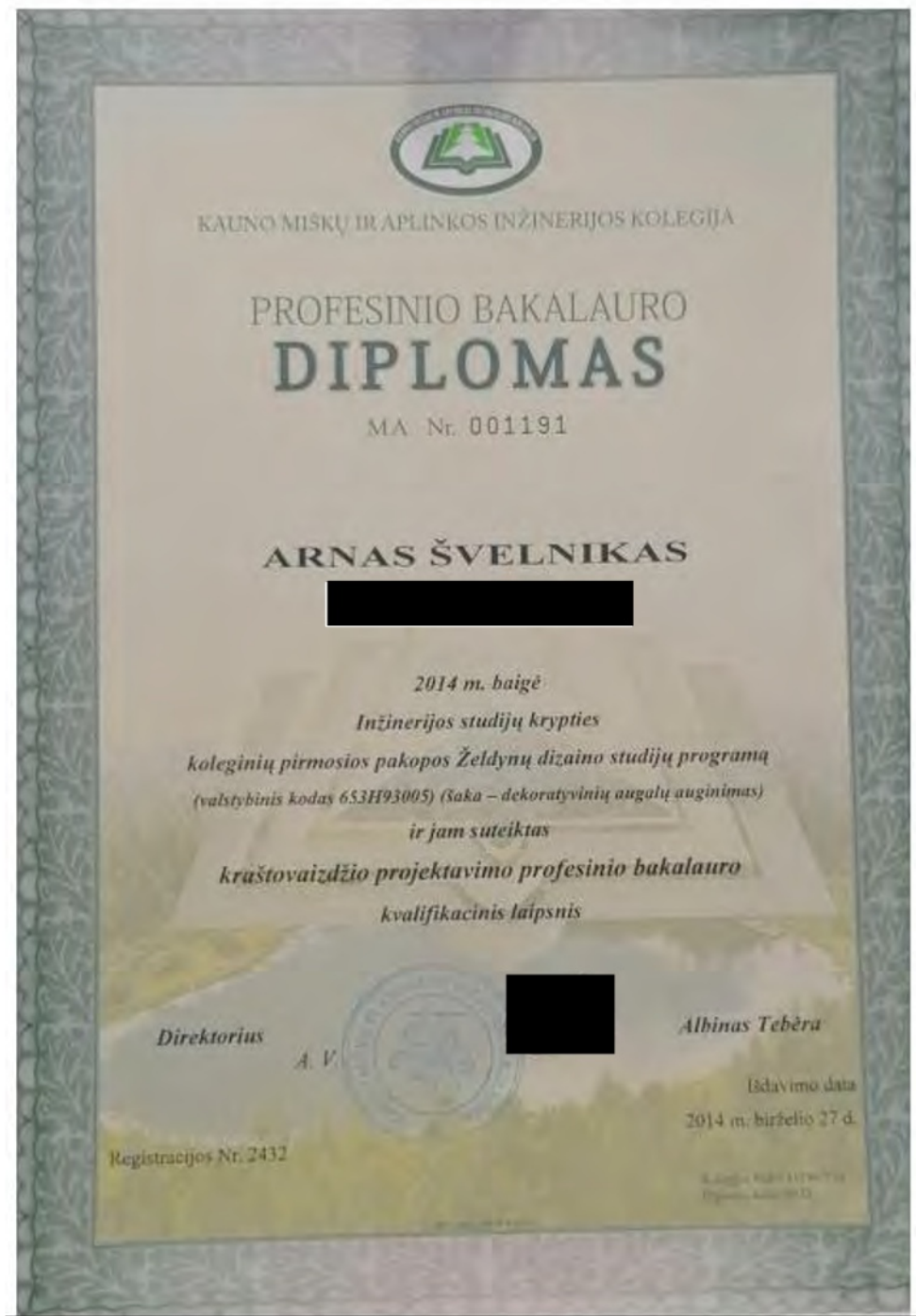
viršūnės redukcija – kai sutrumpinama medžio viršūnė;

visos lajos redukcija – kai trumpinamos šakos per visą lajos perimetrą.

3 iš 7 medžių rekomenduojama keisti naujais medžiais, nes jie yra neperspektyvūs ir jų augimo sąlygų gerinimas gali būti finansiškai didelis ir vis tiek neduoti norimo rezultato.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	127	214	217

7. Vertinimą atlikusių specialistų kvalifikacija

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	128	214	217

The International Society of Arboriculture

Hereby Announces That

Arnas Švelnikas

Has Earned the Credential

ISA Certified Arborist ®

By successfully meeting ISA Certified Arborist certification requirements
through demonstrated attainment of relevant competencies as supported by
the ISA Credentialing Council

Caitlyn Pollihan
CEO & Executive Director

28 August 2020

Issue Date

31 December 2023

Expiration Date

LT-0001A

Certification Number

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	129	214	217

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	130	214	217

Gamtinės aplinkos būklės vertinimas ir tvarkymo rekomendacijos

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	131	214	217

VOKIEČIŲ GATVĖS GAMTINĖS APLINKOS BŪKLĖS VERTINIMAS IR TVARKYMO REKOMENDACIJOS

GAMTOS APSAUGOS SPECIALISTĖ
VILMA GUDYNIENĖ

VOKIEČIŲ G. ŽELDINIAI VILNIAUS MIESTO GAMTINIO KARKASO KONTEKSTE IR JŲ
GAMTINĖS BŪKLĖS VERTINIMAS

REKOMENDUOJAMOS VOKIEČIŲ G. BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS PALAIKYMŲ PRIEMONĖS

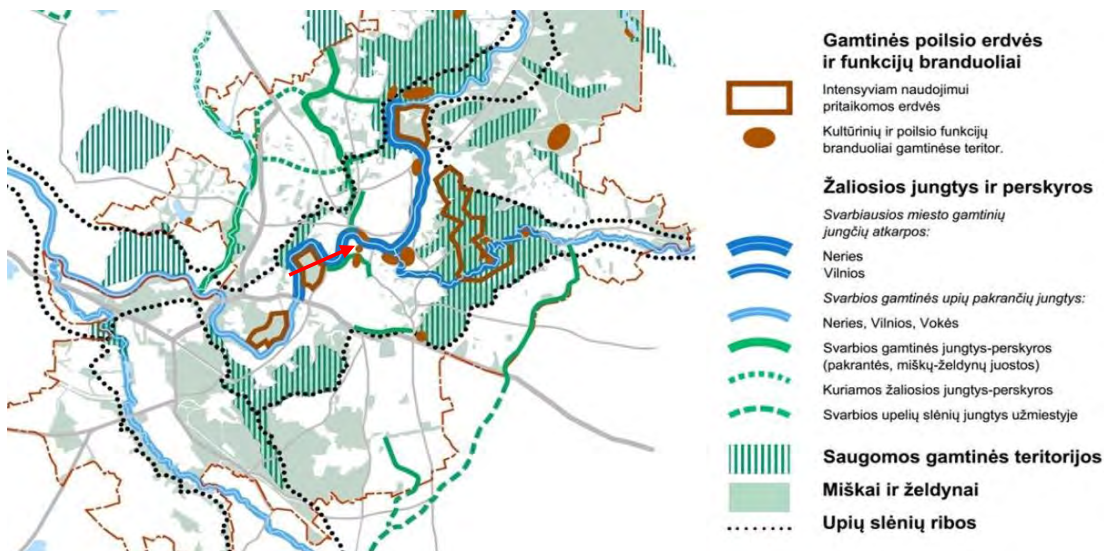
GAMTINĖS APLINKOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR APRIBOJIMAI

2021, VILNIUS

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	132	214	217

VOKIEČIŲ G. ŽELDINIAI VILNIAUS MIESTO GAMTINIO KARKASO KONTEKSTE

Vilniaus miesto bendrojo plano brėžinyje „Gamtinio karkaso ir želdynų reglamentai probleminėse teritorijose“, Vokiečių gatvė patenka į Miesto centro ir Senamiesčio teritoriją. Pati zona yra netoli kultūrinio ir poilsio funkcijų gamtinės teritorijos branduolio Vilnelės ir Neries santakoje.

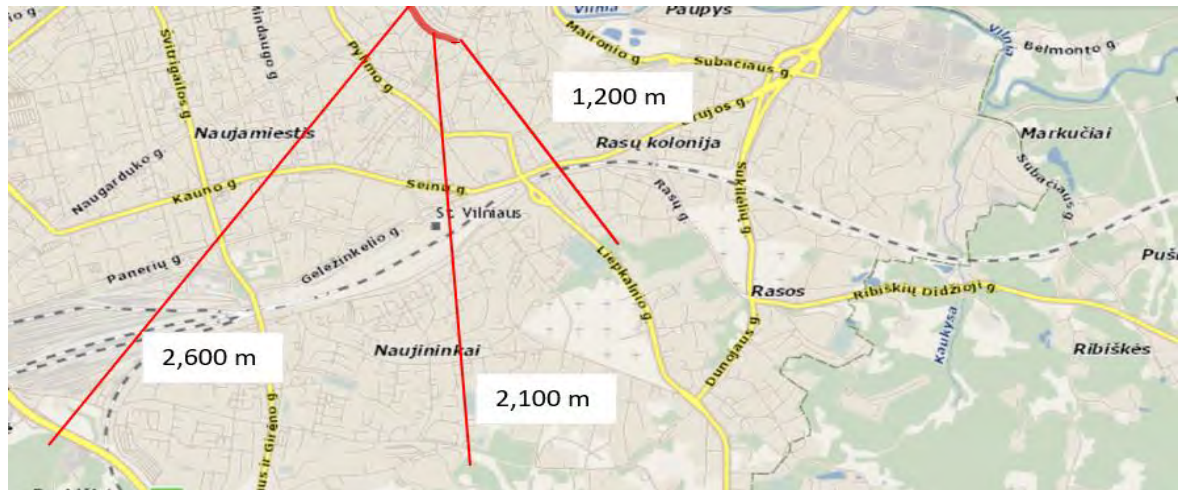
Plėtojami Vilniaus miesto gamtinio karkaso elementai

Vokiečių g. padėtis miesto gamtinio karkaso atžvilgiu: raudonai pažymėtos kryptys – pertrūkė gamtinio karkaso ryšiai, geltonai – stabilesnės gamtinio karkaso jungčių kryptys arčiau didesnių medynų masių

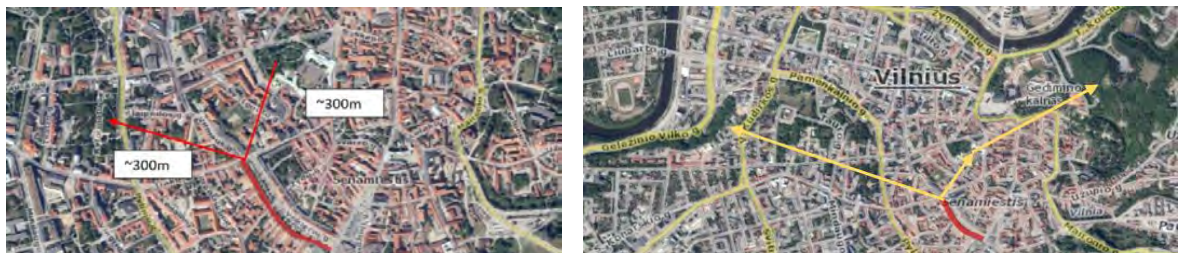
Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	133	214	217

Vokiečių gatvė yra kairėje Vilnelės upės baseino zonoje, kuri dėl didelio apstatymo ir fragmentavimo yra visiškai praradusi gamtinio karkaso ryšius su pietryčiuose, pietuose ir pietvakariuose, vakaruose esančiais didesniais Panerių miesto girininkijoje esančiais medynais.

Pietuose ir pietvakariuose didesni medynai prasideda tik daugiau nei už 1 km į pietus (Rasų kapinės (1,2 km).

Šiaurės vakaruose ir šiaurėje per Pamėnkalnio parką (už ~300 m) likęs nestiprus ryšys su Vingio parko medynu (Vingio girininkija) ir Neries upe. Rytuose per Prezidentūros kiemelio skverą (už ~300 m) medynai susisiečia su vakariniais Pavilnių girininkijos medynais.

Gamtinio karkaso jungtys į šiaurės vakarus ir rytus nuo Vokiečių g.

Gamtinių požiūriu Vokiečių gatvės brandūs medžiai itin vertingi ir padeda palaikyti minėtas sunykusias gamtinio karkaso jungtis iš pietų su Neries nacionalinės svarbos gamtinio koridoriaus trasa per išlikusias jungtis šiaurinėje ir rytinėje dalyse. Miesto gamtinio karkaso ekologinis optimizavimas yra neišvengiamai susijęs su medžių auginimu ir medynų kiekio didinimu mieste, brandžių medynų apsauga.

- o Gyvūnai ir augalai gamtinio karkaso koridoriais gali:
 - lengviau aptikti ir apsigyventi neužimtose teritorijose
 - pasiekti didesnius tinkamų maitinimuisi buveinių plotus ir piko metu rasti maisto „Senamiesčio“ jaunikliams išmaitinti,
 - jauniklių, kurie negali įveikti ilgo atstumo, išplitimui,
 - slapstymuisi,
 - sezoninėms migracijoms,
 - genetiniams mainams su kitomis tos pačios rūšies populiacijomis,
 - koridoriai suteikia galimybę palikti teritoriją, kai ji sunyksta arba yra griauinama ir persikraustyti kitur,
 - gamtinis karkasas palaiko fizinių aplinkos procesų vientisumą, kurie yra būtini.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	134	214	217

REKOMENDUOJAMA

1. Nekeisti brandžių medžių naujais. Atidžiai parinkti ir pritaikyti patenkinamą medžių būklę gerinančias priemones, vykdyti priemonių diegimą profesionaliems arboristams arba su jų priežiūra.

2. Atidengti medžių polajį nustatytos lajos projekcijos ribose, pašalinant kietąsias dangas, suformuojant krituliams laidų, ir/ar pomedžio augalais užsodintą dirvožemį. Atnaujinti ir pamaitinti paviršinį dirvožemio sluoksnį. Ten, kur būtinos kietosios dangos, rekomenduojama jas keisti kritulių vandeniui pralaidžiomis dangomis, pvz., specifinėmis trinkelėmis su dideliais tarpais.

3. Atliekant statybos darbus, aptverti medžių šaknų apsaugos zonas (ŠAZ) kiekvieno medžio kamieno dešimčiai kamieno diametro centimetrų skiriant 1,2 m apsaugos zonos. Pvz., jei medžio diametras yra 30 cm., tuomet jo šaknų apsaugos zonos spindulys nuo kamieno bus lygus $(30/10) \cdot 1,2 = 3,6$ m. PROJEKTUOTOJAMS rekomenduojama projekte pavaizduoti ne tik kiekvieno esamo, bet ir kiekvieno būsimo medžio preliminaras šaknų apsaugos zonas. Šaknų apsaugos zona skirta apsaugoti medžių šaknis nuo suspaudimo ir pažeidimo, dirbant su sunkiasvore technika. Šioje zonoje rekomenduojama darbus atlikti rankomis. Medžių aptvėrimo pavyzdžiai (rekomenduojamas tvoros aukštis 1,8 m, naudojama ryški tvoros medžiaga, informacinė lentelė su užrašu "Medžių apsaugos zona", su aptvėrimo funkcija supažindinami darbus vykdantys specialistai):

4. Atnaujinti, pasodinant jaunų medžių. Sodinant naujus medžius, numatyti, kaip plėsis medžių šaknų sistemos, aptariant kiekvieną naują sumedėjusį sodinuką su arboristu. Įsodinimui rinktis ne tik dekoratyvinių veislių sumedėjusius augalus, bet ir mūsų krašto lapuočius medžius ir krūmus (liepą, klevą, skroblą, šermukšnį, putinę ir jų veisles). Rinktis įvairių aukščių augalus, formuoti atsitiktines grupes bei nesiekti vienos rūšies dominavimo.

5. Dėl Vokiečių g. ir aplinkiniuose kiemeliuose gyvenančių žvirklių ir kitų paukščių, kurie laikosi ir maitinasi žemesniuose krūmuose, populiacijos, rekomenduojama suformuoti gyvatvorių atkarpas iš sėklas brandinančių arba uogas vedančių (ornitochorinių) augalų, pvz., kalninis serbentas. Taip pat patartina sodinti pavasarį gausiai žydinčius, nektaru vabzdžius maitinančius medžius ir krūmus netgi vaiskrūmius, kurie gali būti puikiais gėlynų akcentais.

6. Išsaugoti ne tik brandžius medžius, bet ir vertingus krūmus. Ypač tose vietose, kur įsodinimo darbai komplikuoti.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	135	214	217

VOKIEČIŲ G. ŽELDINIŲ GAMTINĖS BŪKLĖS VERTINIMAS IR ANALIZĖ

Šiuo metu vertingiausios gamtinei aplinkai pietvakarinėje Vokiečių g. pusėje augančios brandžios liepos. Žydėjimo metu jų nektaru maitinasi įvairūs medžiuose gyvenantys ir migruojantys vabzdžiai, o jais – paukščiai. Suaugusių, pietvakarinėje gatvės pusėje augančių medžių lajų projekcinis padengimas yra didelis, todėl kaitros metu suformuojama ir itin vertinga pavėsio zona. Pačių medžių ir krūmų rūšinė sudėtis ir būklė detalai nustatoma Želdynų inventORIZacijos metu.

Vokiečių gatvės krūmuose ir gyvatvorėse gyvena ir lankosi gausi naminių žvirblių populiacija (*Passer domesticus*). Maitinimosi metu galima aptikti nuo 9 iki 20 šių paukščių būrius, pavienius individus. Taip pat besimaitinančios pastebėtos ir didžiosios (*Parus major*) ir mėlynosios zylės (*Parus caeruleus*). Gyventojai maitina ir uolinius karvelius (*Columba livia*). Pasirodo pilkųjų varnų (*Carus cornix*) pavienių individų.

Žolinė danga: skurdi šienaujama veja, daug kur po medžiais dirvožemio erozija.

Bendrai vertinant teritorijos biologinę įvairovę skurdi, o priemonių jai didinti nepastebėta. Todėl rekomenduojama į būsimą želdinių sistemą įtraukti ne vieną biologinės įvairovės apsaugos ir palaikymo priemonę.

REKOMENDUOJAMOS BIOLOGINĖS ĮVAIROVĖS PALAIKYMŲ PRIEMONĖS IR JŲ SPECIFIKACIJOS

1. Biologinės įvairovės priemonių fiksavimas projektuojant

Rekomenduojama suformuoti naują biologinės įvairovės palaikymo priemonių sluoksnį projekto programoje, kuriame atspindėtų numatyti sprendiniai ir jų vietos.

2. Mikroorganizmų veiklos skatinimo dirvoje priemonės (10 vnt.)

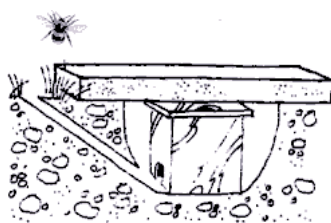
Lapuočių medienos užkasimas dirvoje 10 – yje taškų. Paruošti 10 vienetų po 3-5 lapuočio medžio (beržas, drebulė, klevas ir pan.) „malkas“ džiuto virve surištų ryšulių ir juos užkasti vertikaliai arba horizontaliai dirvoje želdiniuose, užberiant 2-5 cm dirvos sluoksniu.

3. Vabzdžių įvairovės palaikymo priemonės

a) Inkilai kamanėms ir kitiems po žeme besiveisiantiems vabzdžiams (3 vnt.)

Iš 1-1,5 cm storio medienos sukalama 15x15 cm dydžio ir 20 cm aukščio dėžutė su 45 laipsniu kampu įstatytu 3-5 cm diametro vamzdeliu yra užkasama gėlyno dirvoje nuo paviršiaus paliekant 3-5 cm. Vamzdelio suformuota landa turi būti išlindusi virš mulčiaus. Trečdalis dėžutės vidaus užpildoma išdžiovintomis samanomis. Užkasimo vieta gėlyne pažymima želdinių plane, šalia įsmeigiama maža vėliavėlė, informuojanti gėlyno prižiūrėtojus neužlipti ant po žeme esančio inkilo. Priežiūra: po 15 metų reikia dėžutes pakeisti naujomis.

b) Antžeminiai vabzdžių inkilai (1-2 vnt.):

Vadinamieji „vabzdžių viešbučiai“ integruojami į gėlynus, gaminami pagal dizainerio ir projektuotojų viziją. Rekomenduojama rinktis ne standartines „vabalų viešbučio“ formas, pvz., :

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	136	214	217

c) Nektaringų augalų įsodinimas į gėlyną:

Rekomenduojama gėlyne įsodinti žydrinčių, nektaringų, vabzdžius traukiančių vietinės kilmės augalų rūšių.

4. Paukščių apsaugos ir geros populiacijų būklės palaikymo priemonės

a) Žvirblių terasa (2 vnt.)

Teritorijoje lankosi didesnės žvirblių grupės. Rekomenduojama ant pastatų fasadų ar ant specialių laikiklių įrengti žvirblių terasas, kabinamas 4-7 m aukštyje, pvz., https://www.schwegler-natur.de/portfolio_1408366639/sperlingskoloniehaus-1sp/?lang=en
Priežiūra: valymas kartą per metus vasario mėn.

b) Paukščių prausykla-girdykla (1 vnt.)

Atsižvelgiant į gausesnę žvirblių, populiaciją šioje gatvėje, siūloma gėlynuose įrengti paukščių prausyklą-girdyklą. Teritorijoje gali būti įrengta ir girdykla su nuolatiniu vandens lygio palaikymu: mini fontanėlis su išplatintais kraštais. Priemonę rinktis derinant su kraštovaizdžio tvarkymo sprendimais. Priežiūra: valymas užsiteršus.

c) Inkilai zyliniams paukščiams (1 vnt.)

Siūloma įsigyti medinius iš vietinio gamintojo ar betoninius, pvz., www.schwegler-natur.net Priežiūra: valymas kartą per metus vasario mėn.

d) Inkilas dūminei raudonuodegei (1 vnt.)

Priežiūra: valymas kartą per metus vasario mėn.

e) Gyvatvorės paukščiams.

Žvirbliniai paukščiai itin noriai maitinasi ir laikosi tankiose gyvatvorėse, todėl siūloma įrengti nors keletą apie ~1x5 m ilgio masyvų. Priežiūra: karpymas.

5. Augalijos įvairovės palaikymo priemonės

a) Vijoklinių augalų panaudojimas.

Įtraukti želdinius į vieną struktūrą apjungiančias pergolės apželdintas vijokliais. Naudoti šiuos sprendinius ten, kur negalima sodinti medžių dėl archeologinių sluoksnių apsaugos, dėl poreikio sukurti pavėsį ir pan.

b) Atsparių sausroms augalų naudojimas.

Keičiantis klimatui mūsų krašte įsivyrėja ilgai trunkančios sausros, arba liūtys, kurių metu iškrenta dideli kritulių kiekiai. Prognozuojama, kad iki 2100 m. vidutinė metinė oro temperatūra Lietuvoje gali pakilti 1,5–5,1 °C. Vasarą išaugs karštų dienų (> 30 °C) ir šiltų naktų (> 18 °C) skaičius. Iki 2100 m. vidutinis kritulių kiekis išaugs 3,7–13,5 % (Klimato kaitos švelninimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos gairės savivaldybėms, 2017), todėl rekomenduojama rinktis prie šių sąlygų gebančias prisitaikyti ar jau prisitaikiusias augalų rūšis. Karščių metu temperatūros dėl didelių įkaitinamų Vokiečių g. fasadų ploto, gali būti dar didesnės, todėl rekomenduojama formuoti kuo didesnes šešėlio zonas.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	137	214	217

c) Augalų sodinimas 3 ardais.

Rekomenduojama gėlynų guotų formavimas naudojant 3 skirtingų aukščių augalus.

d) Vietinių augalų rūšių integravimas į želdinius.

Rekomenduojama gėlynuose panaudoti vietinės kilmės augalų. Pomedyje rekomenduojama sukurti pavasarinį, Vilniaus kraštui būdingą žydėjimą su žibuoklėmis ir raktažolėmis.

Vietinės kilmės augalų sąrašas, kuriuos galima naudoti želdiniuose:

Rūšis	Lotyniškas pavadinimas	Aukštis	IV	V	VI	VII	VIII	IX
Triskiautė žibuoklė	<i>Hepatica nobilis</i>	25						
Baltažiedė plukė	<i>Anemone nemorosa</i>	30						
Geltonžiedė plukė	<i>Anemone ranunculoides</i>	30						
Vėjalandė šilagėlė	<i>Pulsatilla patens</i>	30						
Pavasarinė raktažolė	<i>Primula veris</i>	30						
Paprastasis rūtenis	<i>Corydalis solida</i>	30						
Vaistinė plautė	<i>Pulmonaria officinalis</i>	30						
Pavasarinis švitriešis	<i>Ficaria verna</i>	30						
Daugiametė blizgė	<i>Lunaria rediviva</i>	140						
Plačialapis katilėlis	<i>Campanula latifolia</i>	100						
Varpotoji glaudenė	<i>Phyteuma spicata</i>	90						
Paprastasi burbulis	<i>Trollius europaeus</i>	90						
Miškinė lelija	<i>Lilium mortagon</i>	100						
Miškinė lelija balta	<i>Lilium mortagon white</i>	100						
Didžioji astrancija	<i>Astrantia major</i>	60						
Kalninė arnika	<i>Arnica montana</i>	30-70						
Smaliukė	<i>Lychnis viscaria</i>	30-65						
Tikrasis lipikas	<i>Galium verum</i>	30-90						
Didžiažiedis katilėlis	<i>Campanula persicifolia</i>	30-80						
Vaistinė baltašaknė	<i>Polygonatum odoratum</i>	60						
Pavasarinis pelėžirnis	<i>Lathyrus vernus</i>	20-50						
Vaistinė notra	<i>Stachys officinalis</i>	100						
Lieknoji plukė	<i>Anemone sylvestris</i>	20						
Varpotoji veronika	<i>Veronica spicata</i>	15-40						
Plačialapė veronika	<i>Veronica teucrium</i>	50						
Šilinis gvazdikas	<i>Dianthus deltoides</i>	20-40						
Šilinis dobilas	<i>Trifolium medium</i>	15-50						
Paprastasis saulenis	<i>Helianthemum nummularium</i>	35						
Keturbriaunis čibrelis	<i>Thymus pulegioides</i>	20-30						
Paprastoji žemuogė	<i>Fragaria vesca</i>	30						
Šliaužiančioji vaisgina	<i>Ajuga reptans</i>	30						
Melsvoji kelerija	<i>Koeleria glauca</i>							
Kiškio ašarėlės	<i>Briza media</i>	60						
Kelminis papartis	<i>Dryopteris filix-mas</i>	100						
Nusvirusioji strieipsnė	<i>Melica nutans</i>	60						

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	138	214	217

KITOS REKOMENDACIJOS

a) Aplinkai draugiškas apšvietimas

Dirbtinis apšvietimas daro didelę įtaką biologiniams procesams tokiems kaip augalų fotosintezė, gyvūnų orientacija ir migracija. Siūlome želdinių apšvietimą, kuris būtų kaip įmanoma draugiškesnis aplinkai. Šviestuvai turėtų būti kaip įmanoma žemesni ir turėti gaubtą, kuris neleistų šviesai per daug išsisklaidyti. Reikalingas naktinis apšvietimas turėtų sklirti pažemiui ir būti nukreiptas tik ten, kur labiausiai reikia. Siūlome naudoti ilgųjų bangų (tokių kaip geltonos, oranžinės, gintaro spalvos) šviesą.

b) Gatvės humanizavimas įrengiant hidrantus

Ne tik transporto srautų mažinimas padeda humanizuoti gatvės aplinką, bet ir rūpinimasis žmogiškaisiais poreikiais tokiais kaip galimybė atsigerti. Siūlome įrengti Vokiečių gatvėje vandens atsigėrimo stoteles – hidrantus.

c) Kietosios dangos, laidžios kritulių vandeniui

Siūlome suplanuoti tokias kietąsias dangas automobilių stovėjimo aikštelėse, šaligatviuose, rekreacinėje zonoje ir kt., kurios būtų laidžios krituliams. (Pavyzdžiai iš „Betono mozaika“)

d) Aiškūs biologinės įvairovės palaikymo priemonių įrengimo tikslai ir visuomenės nuomonės formavimo kryptys

Biologinės įvairovės palaikymo priemonių diegimo tikslai:

1. Prieglobsčio ir mitybinių sąlygų – blogos biologinės įvairovės būklės gerinimas

Vokiečių g. biologinė įvairovė yra skurdi, teritorija turi mažai jungčių su didesniais medynų masyvais, todėl yra taikomos priemonės, savo funkcijomis galinčios suteikti daugiau prieglobsčio ir maitinimosi galimybių užklystantiems smulkiems bestuburiams, vabzdžiams, paukščiams.

2. Žmonių auginimas – pažindinimas su biologinės įvairovės mieste palaikymo būtinybe

Sąmoningėjant visuomenei, diegiamos vis draugiškesnės aplinkai tvarkymo priemonės, sudarančios sąlygas mieste tarpti gamtiniais elementams. Kiekvienas įveiklintas organizmas atlieka ekosistemines paslaugas erdvėje, kurioje apsigyvena. Tokios paslaugos kaip žiedų apdulkinimas, ligų sukėlėjų naikinimas, estetiškas pasigėrėjimas – sveikos ir įvairios aplinkos atributai.

e) Pažinimas

Geltona plytelė

Geltonoji plytelė arba akmenų plokštė, kurią galima pakelti, o pakėlus stebėti, kas per sliekai ir vėdarėliai, ar akmenlindės ten susirinko. Svarbu padėti ten, kur ji tiesiog kvieštų save pakelti: želdyno krašte, pavėsyje, vejoje po medžiu ar pan.

Gatvė bendrauja – Vokiečių g. istorijos pristatymas informacinėje lentelėje

Vokiečių gatvė turi unikalią istoriją, rekomenduojama ją trumpai pristatyti vienoje mažoje, elegantiškoje graviruotoje metalinėje informacinėje lentelėje, ją įrengus architektų pasirinktoje reprezentacinėje pozicijoje.

7. Progreso matavimas

Susivėrus želdiniams, ekologas, vertinęs pradinę situaciją, įvertina pokyčius ir teikia ekspertines išvadas.

8. Visuomenės informavimas

Visuomenei galima/patartina pristatyti visas į projektą įtrauktas gamtinės aplinkos palaikymo priemones.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	139	214	217

VOKIEČIŲ G. GAMTINĖS APLINKOS STIPRYBĖS, SILPNYBĖS, GALIMYBĖS IR APRIBOJIMAI

Stiprybės	Silpnybės	Galimybės 	Apribojimai ir grėsmės
Sudaryta galimybė įvertinti teritorijos ekologinę būklę ir pateikti tvarkymo rekomendacijas Įvertinus teritoriją supančios gamtinės aplinkos silpnynes, stiprybes, galimybes ir apribojimus ir atsižvelgiant į specialistų rekomendacijas potencialiai galima pakeisti aplinkos būklę į geresnę bei padidinti vietovės rūšių įvairovę Yra brandžių, biologinei įvairovei vertingų medžių ir krūmų Yra susiformavusi ir gyvena miesto paukščių populiacija Kieme šalia gatvės yra brandžių medžių guotas, su kuriuo gatvės želdiniai gali sudaryti didesnį gamtinio karkaso kompleksą, stipriausią ryšį turintį su Pavilnių girininkijos medynais Vidutinė metinė oro tarša anglies monoksidu, azoto ir sieros dioksida, kietosiomis dalelėmis nuo autotransporto, smulkiosiomis kietosiomis dalelėmis (KD2.5) nuo autotransporto 2016 m. neviršijo ribinės vertės Nėra fiksuojamo triukšmo dėl oro uosto ar pramonės veiklos	Silpni gamtiniai ryšiai, pertrauktas gamtinis karkasas Ryšys su Vingio ir Panerių girininkijų medynais yra labai silpnas, pertrauktas: pietuose, pietryčiuose, pietvakariuose nėra stiprių gamtinio karkaso elementų Didelė tarša kietosiomis dalelėmis Visoje teritorijoje fiksuojama didelė taršos kietosiomis dalelėmis vertė artima ribinei (27-40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) (2016 m. duomenys) Didelė triukšmo sklaida Triukšmo sklaida nuo autotransporto bendrai dienos/vakaro/nakties metu viršija ribinę vertę (65 dBA) ir yra lygi 75-79 dBA. (2016 m. duomenys) Didelis įkaistančių paviršių kiekis. Didelis pietinėje ekspozicijoje esančių fasadų plotas ir įkaistančių, vandeniui nelaidžių kietųjų dangų kiekis, sudaro itin nepalankias sąlygas kaitrų ir liūčių metu Nėra jokių biologinės įvairovės palaikymo priemonių Nepakankama komunikacija su gyventojais ir erdvės naudotojais apie projekto eigą Bendrai nėra populiariau taikyti biologinės įvairovės palaikymo ir apsaugos priemonės	Žaliųjų gamtinio karkaso jungčių stiprinimas Įsodinus teritorijoje daugiau medžių, suformavus vešlius želdinius, sustiprėtų gamtinio karkaso jungtis su Pavilnių girininkijos medynais Brandžių ir sveikų medžių bei kitų teritorijos duotybių išsaugojimas Išsaugojus teritorijoje augančius geros ir patenkinamos būklės medžius, išlaikomos erdvės besinaudojančių organizmų populiacijos Esančių biologinės įvairovės būklės sąlygų pagerinimas ir naujų palaikymo priemonių diegimas Specialių, ekologo rekomenduotų priemonių pritaikymas, sukurtų teritorijoje sąlygų egzistuojantiems ir potencialiems organizmams veistis. Projektuojant aplinką, rekomenduojama iš karto naudoti brėžinių programoje įrenginių sluoksnį, atspindintį priemones, skirtas išsaugoti ir palaikyti biologinę vietos įvairovę Vandens resursų žmonėms ir paukščiams priejimas Rekomenduojama įdiegti hidrانتus ir paukščių atsigėrimo vietas, nes kaistant klimatui tai taps itin aktualu. Kokybiška komunikacijos su vietos gyventojais ir erdvės naudotojais Rekomenduojama organizuoti savalaikius susitikimus su gyventojais ir naudotojais bei suinteresuotais visuomenės atstovais, naudoti modernius bendravimo formatus	Nepakankamas sąmoningumas ir geranoriškumas priimti aplinkos gerinimui reikalingus sprendimus Neišnaudojus galimybių sudaryti ir atkurti būtinas žaliąsias gamtinio karkaso jungtis, prarandamos ekosisteminės paslaugos, didėja aplinkos temperatūrinė tarša, pasitraukia čia gyvenantys organizmai Nepakankamas žaliųjų plotų kūrimo finansavimas Lėšų trūkumas įgyvendinant želdynų plėtrą kelia riziką didinti teritorijos silpnynes, , kuriant intensyviai lankomos teritorijos aplinką Medžių įsodinimui trukdo sudėtinga archeologinių sluoksnių struktūra Padidintas visuomenės dėmesys ir išankstinis neigiamas nusistatymas Per mažą komunikaciją su visuomene Nėra patirties diegiant <i>biophilic* city</i> koncepciją miestų centruose <i>* Žodis „biofilija“ reiškia meilę gamtai. Tai paaiškina žmogaus potraukį gamtai ir norą būti joje, mieste jausti kad ir netiesioginį, bet ryšį su ja</i>

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	140	214	217

Projektavimo eigos aprašymas

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	141	214	217

Projektavimo Vokiečių g. eiga

2015 m. "Vilniaus Plano" rengti projektiniai pasiūlymai

"Vilniaus Plano" rengti Vokiečių gatvės sutvarkymo projektiniai pasiūlymai viešai svarstyti 2015 metų rugsėjį.

Projekto pasiūlymai:

- Pagrindinė koncepcijos paveldosauginė idėja - reabilituoti autentiškos Vokiečių gatvės trasos vaidmenį XX a. II pusėje suformuotoje viešojo rekreacinėje erdvėje. Pasirinktos tam priemonės - istorinių XVIII a. pabaigoje susiformavusių gatvės parametrų sugrąžinimas.
- Architektūriniais ženklais ir informacinėmis priemonėmis pažymėti buvusį istorinį užstatymą.
- Istorinę gatvę skirti pėsčiųjų eismui, tokiu būdu žmonės turėtų galimybę iš naujo atrasti istorinės gatvės ašyje esančias perspektyvas į Šv. Kotrynos, Šv. Kazimiero bažnyčias ir Rotušę.
- Automobilių ir dviračių eismas būtų organizuojamas XX a. II pusėje suformuota gatvės (asfalto) trasa.
- Pasiūlyta Lietuvos garsių meno ir kultūros veikėjų įamžinimo alėja Vokiečių gatvėje.

Pastabos:

- Senosios Vokiečių g. trąšos danga bus remontuojama išlaikant XX a. 4-ojo dešimtmečio grindinį.
- Šaligatvio grindinys bus iš betoninių plytų, artimų senajai gatvės dangai.
- Sienutės prie pamatų bus daromos fragmentiškai, nedarant invazijos į pamatus, suolų idėja eliminuota.
- Nauji želdiniai planuojami ten, kur nebuvo senojo užstatymo, kur buvo kiemai.
- Dėl tranzitinio transporto senamiestyje reikės imtis priemonių, grįžtant prie senųjų trąsų ir darant akligatvius.
- Dėl parkavimo kiemuose, dėl lankytojų automobilių invazijos į kiemus, manoma, kad reikėtų miesto lėšomis parkavimą sutvarkyti ir kiemuose apmokestinti.

Renginio akimirka (šaltinis:www.pilotas.lt)

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	142	214	217

- Dėl konteinerių - ateityje planuojama visame gatvės ilgyje įrengti požeminius konteinerius.
- Barboros paminklą palikti toje pačioje vietoje, bet žalioje erdvėje, ne ant gatvės trąsos.
- Nuspręsta atsisakyti garsių kultūros ir meno veikėjų įamžinimo idėjos.
- Iš visuomenės siūlyta atkurti tris kvartalus, atkuriant istorinį vaizdą, pašalinti augmeniją, kad neardytų pamatų. Klausimas dėl atstatymo yra užduotas UNESCO.

UNESCO atsakymas:

“keliamas klausimas - buvusio istorinio užstatymo atkūrimas - yra labai aktualus ir savalaikis. Vienas iš pagrindinių išskirtinės vertės kriterijų yra autentiškumas ir vientisumas, todėl istorinio užstatymo atkūrimas nesugrąžina sunaikintos vertės, o dažnai netgi ją sumenkina. Pasaulinėje praktikoje yra vengiama pseudo iliustratyvių formų. Būtent autentiškumas yra kokybės faktorius ir statinio vertę lemiantis veiksnys, kurį patvirtina eilė UNESCO ir ICOMOS dokumentų: Tarptautinė paminklų ir kompleksų konservavimo ir restauravimo chartija (1964, Venecija), Nara autentiškumo dokumentas (1994, Nara), Vienos memorandumas “Pasaulio paveldas ir šiuolaikinė architektūra - istorinio urbanistinio kraštovaizdžio valdymas” (2005, Viena), Istorinio urbanistinio kraštovaizdžio rekomendacija (2011, Paryžius) ir kt.

Todėl nežiūrint to, kad Vilniaus istorinio centro nominacinėje byloje yra minimas galimas Vokiečių gatvės ir kitų Senamiestio istorinių erdvių atstatymas, reiktų labai atsargiai vertinti tokią galimybę šiandieniniame paveldosaugos kontekste. Raginame racionaliai ir atsakingai atsižvelgti į Vilniaus istorinius ir architektūrinius pokyčius, įvykusius po 1945 m. ir atsižvelgti į jau susiklosčiusį naują užstatymą. Svarstydami galimybę atkurti buvusį užstatymą sukeltume abejotinas diskusijas ne tik su vieta, bet ir tarptautine bendruomene. Būtina atsižvelgti į per daugiau kaip 60 metų susiklosčiusias vilniečių tradicijas Vokiečių gatvę laikyti žaliaja miesto zona, o K.Sirvydo bei Rūdninkų skverus - rekreacinėmis, viešomis erdvėmis. Šias teritorijas reiktų labiau sutvarkyti pritaikant jas poilsiui, įrengiant pažintinius standus ar pan., taip pat ribojant transporto srautus senamiestyje - į šiuos klausimus turėtų atsakyti Vilniaus architektai ir miesto gyventojai.”

Visgi projektas nebuvo tęsiamas. Paskelbtas atviras konkursai architektūrinei Vokiečių gatvės idėjai išrinkti.

2020 m. paskelbtas tarptautinis atviras architektūrinio projekto konkursas.

Pagrindiniai reikalavimai:

- Užtikrinti saugų ir patogų automobilių, pėsčiųjų ir dviratininkų eismą, vengti jų tarpusavio konfliktų;
- Užtikrinti rekreacijos viešojoje erdvėje bei paslaugų infrastruktūros kūrimo galimybes;
- Dviračių eismą organizuoti atskirame dviračių take arba bendrame sraute Vokiečių g.;
- Istorinėje Vokiečių g. dalyje mažinti automobilių eismą, paliekant privažiavimą tik gyventojams ir aptarnaujančiam transportui;
- Numatyti istorinės Vokiečių g. grindinio remontą, sutapdinant gatvės važiuojamosios dalies ir šaligatvių dangą;
- Mažinti automobilių stovėjimo vietų skaičių, didinti eismo saugumą;
- Numatyti eismo srautų naujesniojoje Vokiečių g. dalyje atskyrimo galimybes įgyvendinant kilpinio eismo senamiestyje projektą;
- Numatyti elektromobilių krovimo stoteles;
- Numatyti 3 požemines atliekų surinkimo ir rūšiavimo aikšteles, kurių įrengimo vietos gali būti tikslinamos, atsižvelgiant į pasiūlytus viešosios erdvės tvarkymo sprendinius, bet įvertinant konteineriams priskirtų namų pasiekiamumą bei šiukšlių išvežimo galimybes (žr. Konkurso sąlygų priedus);
- Numatyti galimybę ir būdus kaip organizuoti lauko kavinių veiklą šalia pastatuose esančių kavinių ir atskirai nuo pastatų;
- Numatyti vietas viešojo transporto sustojimams, lauko reklamos įrenginiams (galimybė palikti arba perkelti esamus įrenginius), prekių krovos vietas (arčiau Rotušės a.), mokėjimo už automobilių stovėjimą automatams ir miesto informacinės sistemos elementams, įvertinant visus esamus įrenginius dabartinėje viešojoje erdvėje (žr. Konkurso sąlygų priedus);
- Numatyti galimybę viešąją erdvę naudoti įvairių sezonų metu, pasiūlyti skirtingus scenarijus šiltajam ir šaltajam metų laikui;

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	143	214	217

-Pasiūlyti esamų viešosios erdvės esamų dekoratyvinių elementų - fontano ir skulptūros - integravimo ar perkėlimo scenarijus.

-Viešosios erdvės sutvarkymo planuose pageidautina, kad būtų matomi Vokiečių gatvėje buvusių pastatų (rūšių) kontūrai – t. y. gatvės istorinės raidos atspindėjimas architektūrinėmis ar kitomis priemonėmis. Istorinės atminties elementų poreikis, raiška, kiekis pasirenkamas autorių nuožiūra.

Komisija geriausiu projektu išrinko projektą “Strassen-Platz”, kuris siūlė kurti gatvės-aikštės tipo viešąją erdvę. Toliau projekte siūlyta didinti minkštų dangų kiekį lyginant su kietomis dangomis, koreguoti eismo sprendinius.

Ištrauka iš konkursinio projekto (autorių vizualizacija)

Tolesnis projektavimas

2021 m. vasario mėnesį pradėtas rengti Vokiečių gatvės projektavimo techninis darbo projektas.

Jo metu, atsižvelgiant į konkurso komisijos, savivaldybės specialistų bei visuomenės pastabas, buvo koreguojama:

- Vokiečių gatvės koncepcija keičiama iš gatvės-aikštės tipo viešosios erdvės į gatvės-parko tipo erdvę.
- Ženkliai didinamas želdynų kiekis, gerinamos sąlygos esamiems medžiams, atsižvelgiant į atliktus tyrimus.
- Koreguojama eismo schema, atskiriant eismo kilpas į abi gatvės puses.

Dokumento žymuo	Lapas	Lapų	Laida
AIMM22_01-1-R-PP	144	214	217